PÚTAVÉ ČÍTANIE • SPRÁVY Z OBCE • ŽIVOTNÉ PRÍBEHY • RADY • PÍŠU AJ NAŠE DETI A MLÁDEŽ • A VEĽA ĎALŠÍCH ZAUJÍMAVOSTÍ

OBECNÉ NOVINY OBČANOV, RODÁKOV A PRIATEĽOV OBCE RABČA • 5. AUGUST 2010 • XVII. ROČNÍK

Rabčiansky CHÝRNIK

3–4/2010
Bezplatne

RABČIANSKY CHÝRNIK
1. MIESTO v celošt. súťaži
MIESTNE NOVINY 2007

NÁVŠTEVA PREZIDENTA 1, 3
ZÁVERECNÝ ÚČET... .... 2, 4
POZEMKOVÉ ÚPRAVY..... 4

PROJEKTY Z EÚ NESTOJA
X. DNI RABČE 7
KONCEPT ÚPN-O 9–12

ZBIERKA NIŽNEJ MYŠLI 5
LEPŠIE RAZ VIDIEŤ... 13–15
SPOZNALI SME KRÁĽA... . 16

ZASLAŤ PRIPOMIENKY .. 2
O GORALOCH 6
PRÍLOHA HORNÁČIK 1–8

MUŽI POSTÚPILI 20
V ČECHÁCH DRUHÝ 18
PRÍLOHA RABCONEK .1–12

RABČU NAVŠTÍVIL PREZIDENT Ivan Gašparovič

V sobotu 3. júla 2010 obec Rabča hostila pri príležitosti jubilejného desiateho ročníka osláv Dní Rabče prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča.

Zo 60-tich pozvaní z rôznych kútov Slovenska si tak hlava štátu vybrala v prvú júlovú sobotu ako cieľ svojej návštevy práve našu dedinu. Dôvod svojej návštevy objasnil I. Gašparovič týmito slovami: *„Dostal som pozvanie od pána starostu ešte pred rokom, presne pred prezidentskými voľbami. Sľúbil som mu vtedy, že prídem. Preto som veľmi rád, že som mohol v zdraví naplniť tento sľub, ktorý som mu dal.“* Potešení boli nielen obyvatelia

Pokračovanie – s. 3

3. 7. 2010 PREZIDENT SLOVENSKEJ REPUBLUIKY IVAN GAŠPAROVIČ NA STRETNUTÍ S POSLANCAMI OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA OBCE RABČA FOTO V. BRIŠ

AKO SME VOLILI

V Rabči 12. júna volilo 46,9% voličov. Z hornej časti volilo menej o viac ako 10%. Najviac hlasov 379 získal SMER sociálna demokracia. Druhé s 270 hlasmi skončilo KDH. Tretia bola SDKÚ s 135 hlasmi a tesne za ňou skončila SNS SaS. V. BRIŠ

PROJEKTY OBCE 2010

Výstavba zatiaľ len kanalizácie na Adamovke je z 75% zabezpečená prekleňovacím úverom, verejné obstaránie námestia sa musí urobiť odnova, nadstavba novej požiarnej zbrojnice viazne, lebo nový minister ešte nepodpísal doplnok a tým peniaze nie sú. – OZ

LESY TNÚ ZLODEJI A SCHNÚ

Nechuť vlastníkov súkromných lesov prispievať na činnosť lesníka a odborného hospodára, nechuť spoločným hospodárením zabezpečiť ochranu lesov vedie k tomu, že vnukom zanechávame len starosť o holiny. V. BRIŠ

ODDYCHOVÉ MIESTA

Nové detské ihriská sa osvedčili. Treba ich viac. Keď už nedrieme na gazdovke, máme viac času na oddych. V obci bývajú najmä deti s matkami. Kam majú ísť na výchádzku? Najlepšie k rieke alebo k hore. Tam je potrebné, aby sme si sami vytvorili ďalšie oddychové miesta. V. BRIŠ

NESTAVAŤ DOMY ĎALEKO

Krajský stavebný pozemkový úrad k návrhu konceptu územného plánu obce zaujal 30. júna jasné stanovisko: *stavať čo najbližšie k terajším domom a skončiť s úzkymi pozdĺžnymi cestami, ktoré majú riešiť priečne dostatočne široké cesty.* V. BRIŠ

www.rabca.sk | E-MAIL chyrnik@stonline.sk

PRIPOMIENKY K NÁVRHU KONCEPTU ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE RABČA PÍSOMNE ZASLAŤ DO 15. AUGUSTA 2010!

NÁVRH KONCEPTU ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE RABČA VARIANT 2 NÁJDETE NA S. 8 – 11; CELÝ NÁVRH JE NA WWW.RABCA.SK V ČASTI ÚZEMNÝ PLÁN ALEBO NA OBECNOM ÚRADE

30. 6. 2010 ARCHITEKTKA ING. MONIKA CALLOVÁ VYSVETĽUJE OBČANOM NÁVRH KONCEPTU NOVÉHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE RABČA FOTO V. BRIŠ

ÚZEMNÝ PLÁN JE ZÁKLADNÝ STRATEGICKÝ DOKUMENT OBCE, KTORÝ MUSÍ OBEC RABČA MAŤ

Od 15. júla do 15. augusta 2010 je možné písomne zasielať pripomienky k návrhu konceptu nového územného plánu obce Rabča. Je dôležité, aby sa k nemu vyjadrili najmä tí občania, ktorí majú v pláne výstavbu nových rodinných domov alebo inú výstavbu. Najdôležitejší sú tí, ktorí plánujú výstavbu do 10 rokov, t.j. do roku 2020. Títo stavebníci sa v územnom pláne zakresľujú do návrhu plnou červenou čiarou po obryse plochy, ktorá je vyšrafovaná plnými šikmými červenými čiarami. V územnom pláne sa zakresľuje aj nová výstavba na ďalších 15 rokov ako výhľad, ktorý sa zakresľuje plnou červenou čiarou po obryse nešrafovanej plochy.
Štátny dozor cestou Krajského úradu dohliada, aby nové plochy nezaberali viac poľnohospodárskej plochy, ako je potrebné v časovom horizonte 10 rokov podľa demografických prírastkov, a preto žiada obec Rabča, aby znížila doterajší záber navrhovaných plôch 94,5 hektára o polovicu. Taká veľká výmera vychádza z toho dôvodu, že noví stavebníci stavajú rozptýlene po celej obci a často ďaleko v poli veľmi vzdialení od dnešného zastavaného územia. Keď nepomáhajú dohováračky a ani to, že proti sú aj elektrikári kvôli dlhým nerentabilným prípojkám... zakročil štát!

Aby občania mali dostupné všetky potrebné informácie, v tomto Rabčianskom chýrniku na stranách 10 – 14 zverejňujeme návrh konceptu územného plánu obce Rabča variant 2 a kompletnú dokumentáciu zverejňujeme na www.rabca.sk v časti územný plán. Do 15. augusta tohto roka je potrebné písomne doručiť vaše požiadavky a návrhy na podateľňu Obecného úradu v Rabči. Po prejednaní pripomienok obecný úrad zašle písomne každému žiadateľovi odpoveď.

ZÁVEREČNÝ ÚČET OBCE RABČA

21. 7. 2010 Okrem nadstavby a prístavby hasičskej stanice, stavby kanalizácie na Adamovke a rekonštrukcie bývalej poľnohospodárskej budovy na prevádzku obecných služieb, pokračuje aj výstavba nového domu smútku z prostriedkov obce FOTO V. BRIŠ

Dňa 25. 6. 2010 od 16.^{00} hod. bolo 7. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča. Celý text zápisnice s uznesením je zverejnený na www.rabca.sk v časti dokumenty, uznesenia. Z 11 poslancov chýbali 3 poslanci. Zasadnutie viedol starosta obce.

Plnenie uznesení

Plnenie uznesenia OZ predložil hlavný kontrolór obce Rabča, JUDr. Dušan Kriško.

Štefan Ratica, vedúci RABČAN, obecné služby – predniesol návrh na zníženie nájomného v 12 b. j.. Poslanci schválili návrh Ing. J. Raticu znížiť nájom o 0,17 €/m^2.

Schválenie záverečného účtu obce Rabča za rok 2009

Ing. Dana Kvasniaková – celkové príjmy obce boli čerpané na 71%. Dotácie z rozpočtu obce sa musia zúčtovať v tom roku, v ktorom roku sú schválené. Poslanci schválili prevod z prebytku hospodárenia roku 2009 obce Rabča: 10% do fondu rozvoja a rezerv vo výške 10 215 eur a 90% vo výške 91 933 eur na bežný účet obce Rabča. Záverečný účet schválili bez výhrad.

Na nepriaznivý vývoj podielových daní bude v auguste schválená úprava rozpočtu s dôrazom na skutočné výdavky, príjmy a šetrenie.

Pokračovanie – s. 4

Prezidenta Ivana Gašparoviča (vľavo) v Rabči privítal nielen starosta obce Dušan Ratica (na fotke vpravo), ale aj dievčatá v krojoch s chlebom, soľou a kyticou kvetov. FOTO O. GLUŠTÍKOVÁ

Rabčania si pred miestnym kultúrnym domom mohli vypočuť nielen prejav starostu obce Dušana Raticu, ale aj príhovor prezidenta SR Ivana Gašparoviča. FOTO O. GLUŠTÍKOVÁ

RABČU NAVŠTÍVIL PREZIDENT Ivan Gašparovič

Dokončenie – s. 1
Rabče, ale najmä starosta Dušan Ratica: *„Za celú históriu 460-tich rokov obce, a to sme prešli archívy a všetky dostupné literatúry, sme takúto návštevu v Rabči ešte nemali!“* skonštatoval s úsmevom. Prezident v Rabči navštívil najprv miestny obecný úrad, kde ho už čakali poslanci obecného zastupiteľstva aj starosta gminy Świnna z Poľska. Okrem základných informácií o Rabči a jej rozvoji sa tu dostali na pretras aj oveľa vážnejšie témy. Jednou z nich bola byrokracia týkajúca sa europrojektov, ktoré obec síce už mnohokrát efektívne využila, no, ako hovorí Dušan Ratica, vždy bolo viac papierovačiek, ako efektu. Starosta neskôr sprevádzal I. Gašparoviča i do rabčianskej telocvične, v ktorej sa konal volejbalový turnaj. Potom pred miestnou školou spolu nasadli do voza s konským záprahom a cválali obcou až na futbalové ihrisko. Tam zažili i minútku strachu, keď sa kočišovi cestou z kopca zasekla uzda a kone zišli z cesty do trávy. Starosta Rabče vtedy prezidentovi pošepol: *„Nebojte sa!“* Pán prezident zachoval duchaprítomnosť a s úsmevom odpovedal: *„Ja sa nebojím.“*

Na futbalovom turnaji sa najvyšší štátnik Slovenskej republiky v rámci zápasu pokúsil aj o slávnostný výkop lopty, ktorý mu však celkom dobre nevyšiel. Všetci prítomní sa preto zhodli na tom, že nech pán prezident zostane radšej pri tom prezidentovaní, lebo to mu ide podstatne lepšie. A čo hlava štátu zaželala Rabčanom? *„Prajem vám, aby sa naplnili tie sľuby, ktoré vám pred voľbami dali tí, ktorí budú teraz štyri roky spravovať túto zem. Budem rád, keď budete spokojní, budem rád, keď aj ja budem môcť prispieť k tomu, aby vaša obec ďalej rozkvitala.“*

Oľga Gluštíková

26. 3. 2010 Stretnutie Obecného zastupiteľstva obce Rabča s prezidentom Slovenskej republiky Ivanom Gašparovičom. *Riaditeľ ZŠ s MŠ Ján Pienčák oboznamuje prezidenta s úrovňou školstva v obci*

Prezident Ivan Gašparoviča ocenil vystúpenie Evky Ptačinovej zrežírovanej jej mamou p. Ľudmilou Ptačinovou FOTO V. BRIŠ

Dôležitosť pozemkových úprav v obci

Chcem reagovať na článok, ktorý bol uverejnený v Rabčianskom chýrniku č. 2/2010, kde bývalý starosta a predseda Lesného združenia obce Rabča, p. Dušan Piták, zdôraznil význam pozemkových úprav v obci Rabča. Som rád, že aj predseda lesného združenia má záujem o pozemkové úpravy a že vyzýva majiteľov pozemkov a lesov k tomuto správnemu kroku. Nechcem, aby to bolo považované ako kritika, ale niektoré vyjadrenia sú z hľadiska nekompetencie a neznalosti vecí p. Dušana Piták zavádzajúce, a preto ich chcem uviesť na správnu mieru.

Nesúhlasím s tým, kde píše, že vlastníctvo pôdy a lesa po ROEP nebolo zvládnuté, že som to mal mať vo volebnom programe, resp. v hlavných úlohách obce, ako aj že vedenie obce a poslanci obecného zastupiteľstva dali pomerne málo priestoru na tak závažné rozhodnutie, ako sú pozemkové úpravy. Čo sa týka volebného programu, on sám by mal vedieť, že do volebného programu sa dávajú vždy úlohy, ktoré sú reálne splniteľné v danom volebnom období a pozemkové úpravy v tomto volebnom období nebolo reálne uskutočniť z následovných dôvodov:

ako už viackrát bolo zverejnené v Rabčianskom chýrniku, alebo na spoločnom stretnutí vlastníkov pozemkov k pozemkovým úpravám, že pozemkové úpravy sa môžu začať až po ukončení ROEP v obci Rabča, ktoré fyzicky boli ukončené dňa 22. 5. 2007 a zákonom určená lehota pre činnosť komisie ROEP bola ukončená 24. 5. 2010 listom Obvodného pozemkového úradu v Námestove. Takže pozemkové úpravy môžeme reálne začať pripravovať až od tohto dátumu.

Obecné zastupiteľstvo sa už v predstihu začalo touto otázkou zaoberať. Uskutočnili sme stretnutie vlastníkov pozemkov, ktorému predchádzali nespočetné množstvá rokovaní na Obvodnom pozemkovom úrade, geodézii a kartografii, ako aj na iných kompetentných úradoch, aby sme vôbec mohli byť zaradení do pozemkových úprav. Uskutočnili sme stretnutie vlastníkov pozemkov, kde zástupcovia Obvodného pozemkového úradu a Geodézie Námestovo vysvetlili význam pozemkových úprav a za akých podmienok je možné toto realizovať a čo je potrebné splniť.

Jedna z podmienok je už splnená, a to je ukončenie ROEP a teraz je na rade ďalšia podmienka, aby vlastníci pozemkov doručili na obecný úrad vyhlásenie, že súhlasia s pozemkovými úpravami, kde je potrebné získať súhlas 51% vlastníkov pozemkov. K tomuto obdobiu je doručených niečo cez 10% vyhlásení za pozemkové úpravy.

Z toho vyplýva, že vedenie obce, ako aj poslanci OZ už v predstihu urobili maximum preto, aby sa v obci mohli realizovať pozemkové úpravy. Práve teraz je ten priestor na závažné rozhodnutie, o ktorom p. Piták píše, že vedenie obce a poslanci OZ nám dali pomerne málo priestoru na tak závažné rozhodnutie byť ZA pozemkové úpravy. Aj ja touto cestou chcem vyzvať vlastníkov pozemkov, aby svojim rozhodnutím ZA pozemkové úpravy v obci prispeli k ďalšiemu rozvoju obce a zveľadeniu nášho krásneho chotára, ale hlavne k lepšiemu zvládnutiu vzájomného vysporiadania si vlastníckych vzťahov, na čo je možné získať nemalé finančné prostriedky z Európskej únie.

Chcem Vás ubezpečiť, že ak obec získa 51% vyhlásení za pozemkové úpravy, vedenie obce urobí všetko preto, aby obec získala finančné prostriedky na realizáciu pozemkových úprav v našej obci, čo budem presadzovať aj vo svojom volebnom programe v nastávajúcich komunálnych voľbách.

Dušan Ratica,
starosta obce Rabča

ZÁVEREČNÝ ÚČET OBCE RABČA

Dokončenie – s. 2

Schválenie hospodárenia obecných podnikov za rok 2009

RABČAN, obecné služby

Štefan Ratica – predniesol rozbor hospodárenia za rok 2009. Domin – Nie je jasné, aký je výsledok. Ing. Kvasniaková – zahrnúť aj oplotenie cintorína do majetku obce. Ing. Ratica – je spokojný s robotou, ktorá sa na obecných organizáciách odviedla.

VZ RABČAN, s.r.o.

Pavol Kobyliak, konateľ, Rabčan, s.r.o. požiadal poslancov, aby sa vyjadrili k hospodárskemu výsledku za rok 2009, ktorým bol zisk 537,23 eur.

M. Vorčáková (účtovníčka) – autobus majú veľmi stratový.

ZA schválenie hospodárenia a hospodárskeho výsledku obecných podnikov hlasovali všetci poslanci.

Schválenie nových Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Rabča a s majetkom štátu, ktorý obec užíva

Prednosta – je nutné schváliť nové zásady hospodárenia... obce, aby boli v súlade s platnou legislatívou. Tie čiastky, ktoré boli schválené v doterajších zásadách, ponechal. Zásady schválili.

Schválenie VZN č. 4/2010 o organizácii miestneho referenda

JUDr. Kriško – predniesol návrh VZN, ktoré musíme mať schválené v zmysle veľkej novely zákona o obecnom zriadení.

Toto schválené nariadenie určuje presný postup organizácie miestneho referenda v Rabči.

Informácie starostu obce

Pri kostole sme začali stavať z rozpočtu obce nový dom smútku; nad zdravotným strediskom pokračuje realizácia projektu nadstavby a prístavby novej hasičskej stanice; začali sme práce na projekte „Výstavba kanalizácie a vodovodu v obciach Świnna a Rabča s cieľom zlepšenia prostredia v oblasti Poľsko-Slovenského pohraničia“.

Projekt – ochrana pred povodňami. Predkladanie žiadosti je do 13. 9. 2010. Vyzveme Lesy, š. p. aj Povodie Váhu, aby podali výzvu – išlo by o Bystrú pri Ul. Pod mostom, Soľný potok a Martinkov potok.

Poznámka: na základe stanoviska riaditeľa Povodia Váhu starostovi ochrana pôjde len na východ Slovenska.

Schválenie úväzku starostu obce a počtu poslancov

Poslanci schválili celý koeficient úväzku pre starostu obce t. j. 1 a 11 poslancov Obecného zastupiteľstva obce Rabča na volebné obdobie 2010 – 2014.

Požiadavky Obecného zastupiteľstva obce Rabča na stavebníkov domov

Na základe Uznesenia Obecného zastupiteľstva obce Rabča č. 7/2010 bod E) ods. 1 vás žiadam, aby ste pri zameriavaní a zhotovovaní geometrických plánov zohľadňovali, že minimálna šírka nových miestnych komunikácii v obci Rabča musí byť 6 m.

Ak stavebník, pre ktorého geodet vypracúva geometrický plán toto nebude mať, starosta obce mu nevydá stavebné povolenie a bude si musieť dodatočne odčleňovať príslušnú časť zo svojho stavebného pozemku na rozšírenie ulice.

Pr.: Stavebný pozemok sa nachádza na ľavej strane doterajšej spoločnej ceste o šírke 3 m, ktorá leží v strede medzi E-KN parcelami a spoluvlastníci cesty sú z oboch E-KN parciel.

Pre stavebníka vyplýva, že v geometrickom pláne zo svojho pozemku odčleňuje ako samostatnú KN-C parcelu polovicu z požadovaných min. 6 m t. j. 1,5 m.

Každý nový stavebník a geodet nech pred zameraním najskôr informuje na Obecnom úrade v Rabči o požiadavkách obce v nadväznosti na zameriavaný pozemok.

Ďalšou požiadavkou je, aby sa stavebník vždy informoval a riadil usmernením Obecného úradu v Rabči najmä, aby geometrický plán bol vypracovaný v súlade s platným Územným plánom obce Rabča, ktorý je zverejnený na web-stránke obce Rabča www.rabca.sk v časti oznamy.

Rešpektovanie tejto požiadavky danej Uznesením Obecného zastupiteľstva obce Rabča predíde problémom pri vydávaní stavebného povolenia stavebníkom v Rabči.

SKAZA DOMOV NIŽNEJ MYŠLE – OBECNÁ ZBIERKA POMOHLA

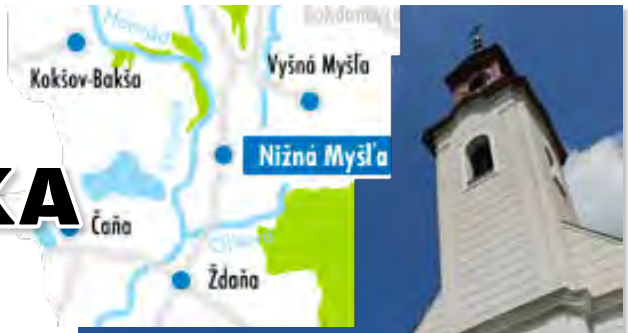

21. 7. 2010 Nižná Myšľa pri Košiciach ma najprv očarila krásou – dedinka na neveľkom kopci plnom zelene a stromov obklopená riekou a na vrchole kopca sa nádherne vypínal kostol. Krásne bývanie s možnosťou zárobku v blízkom veľkom meste. Po krátkej prechádzke ku kostolu a po niekoľkých okolitých uliciach som zmeravel. Vyzeralo tu ako po zemetrasení na Haiti. Celý kopec záhrad s ruinami rodinných domov, potrhanými a zvlnenými novými cestami, plotmi, schodiskami. Viacnásobný zosuv pôdy po májových povodniach pripravil začiatkom júna 27 rodín o rodinné domy bez možnosti si ich znovu postaviť. Stali sa bezdomovcami.

Príbeh jednej z rodín, ktorým sme pomohli: *„Otec sa musel kvôli vodnej nádrži odsťahovať v roku 1966 z Košických Hámrov. V Nižnej Myšli kúpil pozemok na kopci, aby ho voda nevzala. Postavil nový dom. Aj tak sme oň prišli. Nocou sme museli z neho v daždi utekať. Nový postaviť tu nesmieme,"* uviedla dcéra.

Starosta obce Nižnej Myšle Marián Karvanský našu malú delegáciu z Rabče privítal. Zabezpečil štyroch poškodených, aby si prišli prevziať peniaze z obecnej zbierky a dotáciu obce Rabča.

21. 7. 2010 Odovzdanie obecnej zbierky. Čo človek, to krutý príbeh: „... Jej dvojdom už zbúrali. Zať dal do obnovy domu, ktorý chceli využívať ako detský domov, všetky úspory."

POMOHLI SME: Pavlovi Gaškovi, Jozefovi Lakatošovi, JUDr. Františkovi Pachovi a Helene Meszárošovej. Starosta obce Dušan Ratica každému osobne odovzdal štvrtinu výnosu z obecnej zbierky. Obecnú zbierku v Rabči vyhlásilo obecné zastupiteľstvo a zároveň sa uznieslo na dotácii vo výške 4578 eur. Rabčania do obecnej zbierky osobne prispeli 2201 eurami.

Našu pomoc si ocenili, lebo doteraz okrem jednorazovej neveľkej pomoci zo strany štátu iné peňažné pomoci zatiaľ nedostali.

Dosiaľ tu bolo zbúraných 26 domov z 27 určených na zrúcanie. Je vydaný 10-ročný zákaz stavania v celej Nižnej Myšli.

Text a foto Ing. V. Briš

21. 7. 2010 Starosta Nižnej Myšle Marián Karvanský ukazuje ruiny domu jednej zo štyroch rodín, ktorej sme trochu pomohli obecnou zbierkou z Rabče

Zaujímavosti o goraloch

Gorali sú etnografická skupina žijúca najmä na česko-poľsko-slovenskom pohraničí a nájdeme ich dokonca aj na rumunsko-ukrajinských hraniciach. V Čechách a Poľsku žijú sliezski gorali. Rozlišujeme tiež živieckych, babiogorských, sanckých a zagoržanských goralov v Poľsku. Gorali sú Na Slovensku sú kysuckí, pieninskí a spišskí gorali. My, Rabčania, patríme ku oravským goralom.

Gorali sú charakteristickí goralským nárečím poľského pôvodu, ako aj prevažne valašským folklórom. Goralské nárečia sú aj jedným so špecifík Hornej Oravy a zachovali sa až dodnes. Anton Habovštiak v knihe Oravské nárečia (1965), rozdelil hornooravské nárečia na: čimhovsko – zábiedovské alebo oravické, námestovské, trstenské, a jasenické. Obce za Námestovom podľa A. Habovštiaka patria už do Bielej Oravy. Goralské nárečia z oblasti Bielej Oravy sa zachovali najmä v obciach: Mútne, Novoť, Oravská Lesná, Oravská Polhora, Sihelné, Oravské Veselé, Rabčice, Zákamenné a v Rabči.

Vedeli Ste, že gorali majú svoju vlastnú republiku? Nápad založiť autonómnu Goralskú republiku sa zrodil v roku 1998 na tradičnom stretnutí rodu Pisarčíkovcov z Oravy a Spiša. Toto stretnutie sa uskutočnilo v Oravskom Veselom. Pisarčíkovci spolu založili občianske združenie s názvom Goralská Obec a úderom polnoci nového roka 2000 vyhlásil bača Viktor Pisarčík Goralskú republiku. V roku 2006 sa dokonca v Ružomberku konal prvý snem goralov.

Goralčina je vraj jediným jazykom na svete, ktorý nepozná slová pre horúce vyznanie lásky. Prinajlepšom sa dá po goralsky povedať iba „mám ťa rád“, čo by znelo asi takto: „mom če rod“. To bude asi tým, že gorali nikdy neboli priateľmi dlhých rečí, vždy boli ľuďmi činu. Veď gorali vždy boli ľuďmi, ktorí celý život museli ťažko pracovať v chladnom prostredí hôr. Preto boli vraj aj povahovo tvrdí, nezvyknutí maznať sa. **(og)**

Goralské ohováračky II.

Klin – Džešik jek cula, ze jakišik veuconi clovjek z mjasta, mešle, ze še volol Kohut, bel na žemi terajsego Klina pjersem, co zalozel Klin. Před ňem tu beli ľen valase, co tu pašli vofce a krove a ci še snazeli vepoľič co nojvjenkse konski starego ľasa. Kohut ze vroj zacon ze zakladaňjem dždežine Klin, ktoro še tak zacena volač podľe Klinovjej gure, co še zvonzovala do špica mjendze dvoma potokami. Senovje, co zostali pô Kohutovi se zmjeňiľi svoje mjana a zaceňi še volač Klinovski. Cula jek jeste, ze kľiňanuv tez přezevaľi guolembkaře, aľe přeco, to ňevjem vešvjetľič. Mozno i přeto, ze duzo ľudži v kline chovalo golembje a ktorenšig še z ňig v karcmje chvaľul jako dobro je poľefka z golombja.

Zubrohlava – Drugom z Klina tem smerem pod Babi gure přideme do ďalsej dždežine. Volo še Zubrohlava. Zubrohlavcuv jeste i džiš volajo koseckoře a ze přeto, ľebo kje bela bjeda, zaceňi z prnčo pľšč koseki a předavaľi ig. Staro povjšť aľe gvaři, ze jakišik voroc, co na joř vorol žem v tem mjescu, dže je džiš zubrohlava a chčol sadžič svabke, tak vevorol zemb, rug a glove z jakjegošig vjeľkiego zvjeřeňca. Aj jine mjejsca majo takje nazve, jakje im daľi ľudže, co tu zeli a co im to daco připominalo. Tak napřiklot Zlaťtica je kôtař, dže še našľi promjeňe studženki a z nig večekala voda ze zlotemi krajami, jakoby na vodže plavol voľej. Podľa jinej povieščі tu v studžence plavala zlota rebka. Staři ľudže bardzo radži piľi z ňej, ľebo bela bardzo zdrovo.

Bobrov – Vo dždežiňe vom duzo nevjem povjedžeč. Je tak kapke bokjem, no cula jeg, ze jig volaľi kukuřickaře, a to přeto, ze jeste za komuňistuf, kje še zacenaľi družstva, pjerši go mjeľi zalozone a zacjeňi šoč kukuřice.

(Oľga Gluštíková ml., st., Iveta Brišová)

Zachováme si staré slovenské mená?

Napriek tomu, že v našej obci sú stále na popredných miestach klasické slovenské mená mužské i ženské, ako je: Jozef, Ján, Peter, Mária, Anna a Janka, postupne začínajú byť vytláčané novými modernejšími menami. Staršie mená sa skôr zachovávajú z dôvodu, že ich rodičia dávajú svojim deťom po sebe alebo po starých rodičoch, takže v malom počte sa ešte vyskytnú mená, ktoré sa už často u nás neobjavujú. Napríklad také krásne meno, ako je ANNA, bolo v našej obci naposledy dané v r. 2003.

Najviac vyskytujúce mená sú:

Mužské mená:
1. Jozef 272 (r. 2010)
2. Ján 168 (r. 2010)
3. Peter 122 (r.2009)
4. Miroslav 93 (r. 2009)
5. Pavol, Anton 98 (r. 2004, r. 2006)

Ženské mená:
1. Mária 163 (r. 2009)
2. Anna 153 (r. 2003)
3. Janka 66 (r. 2010)
4. Jana 65 (r. 1999)

(v zátvorke je uvedený rok, kedy toto meno naposledy dieťa dostalo)

Meno, ktoré naposledy dieťa dostalo:
Žofia (1963), Justína (1992), Štefan (2002), František (1996), Ľudmila (1993), Helena (2000), Ľudovít (1990), Paulína (2010), Ignác (1976), Božena (1976), Margita (1992), Kristína (2006), Terézia (1999), Emília (1993), Augustín (1990), Milan (2005), Oľga (1993), Marta (1997), Karol (1991), Dušan (2006), Anton (2006)

Najčastejšie mená, ktoré dnes dávame našim deťom:
Adam, Adrián, Adriána, Alexander, Alexandra, Alica, Aneta, Branislav, Claudia, Dalibor, Dávid, Denisa, Diana, Dominik, Dominika, Kamila, Karin, Klára, Klaudia, Kristián, Laura, Lea, Lívia, Magdaléna, Marcel, Marko, Maroš, Michaela, Natália, Nela, Nikola, Nina, Oliver, Patrícia, Patrik, Rebeka, Sabína, Samuel, Sára, Sebastián, Simona, Sofia, Šimon, Tatiana, Timea, Timotej, Vanesa, Viktória, Žaneta.

Zaznamenali sme však, že niektorí rodičia sa začali vracať k starým slovenským menám a svojim detičkám začínajú dávať mená, ako je Paulína, Terézia, Matej, Lukáš a pod. **(eg)**

JUBILANTOM BLAHOŽELÁME

80 rokov života
- Emília Pitáková
- Margita Adamčíková
- Justína Bandíková

75 rokov života
- Johana Dominová
- Justína Revajová
- Albín Ratica
- Anton Skurčák
- Božena Vrábová

70 rokov života
- Mária Jagnešáková
- Anton Jendreas
- Žofia Ratičáková
- Žofia Budzeľová

VITAJTE MEDZI NAMI – narodení

Diana Glovaťáková, Ester Kubalová, Filip Lonek, Jozef Skurcoňák, Karolína Katrenčíková, Klára Pilarčíková, Kvetoslava Matušňáková, Lea Meškova, Markus Vojtěch, Maroš Zahumenský, Martina Cubínková, Matúš Adamčík, Nela Kšenzuláková, Paulína Šimurdová, Sára Kureková, Terezka Božeňáková, Tomáš Harbut, Vanesa Kormanová, Viktória Budzeľová

ODPOČINUTIE VEČNÉ DAJ IM, PANE ...

*Johana Kutláková * 26. 2. 1926 † 24. 5. 2010*
*Jozef Jagelka *9. 7. 1943 † 20. 5. 2010*
*Jozef Ferneza *6. 9. 1953 † 14. 5. 2010*
Ján Vonšák 10. 5. 1963 † 30. 6. 2010*
Štefan Brišák 14. 9. 1963 † 19. 5. 2010*

ZDRUŽENIE BABIA HORA V SPOLUPRÁCI SO ŽILINSKÝM SAMOSPRÁVNYM KRAJOM VÁS POZÝVAJÚ NA

XIV. výstup k pamätníku Jána Pavla II. na Babej Hore

SOBOTA 21. 8. 2010

7 00 – 11 00

SLÁVENIE SV. OMŠE OD 11 30 SO SPOMIENKOU NA JÁNA PAVLA II.

od 15 30 v amfiteátri Slaná voda vystúpenia...

X. Dni Rabče oslávili aj spevom a tancom

2. 7.– 4. 7. 2010 Jubilejné desiate oslavy Dní Rabče sa v obci začali už v piatok 2. júla koncertom skupiny Ščamba. V sobotu pokračovali športovým dňom plným turnajov a prezidentskou návštevou. Oslavy vyvrcholili v nedeľu 4. júla trojhodinovým folklórnym programom v malom amfiteátri pred telocvičňou.

Podujatie zahájil svojim príhovorom starosta obce Dušan Ratica, ktorý všetkých prítomných privítal. Hneď na začiatku sa predstavil detský folklórny súbor Goralecki z Rabče, ktorý už tri roky vedie Ľudmila Ptačinová. Medzi mladými talentami zo skupiny Mladý Heligón z Rabčíc si zaspievali a zahrali na heligónke aj dvaja mladí Rabčania: iba osemročný Patrik Jagnešák a trinásťročný Juraj Slovík.

V tento deň medzi hosťami nechýbal ani poľský folklórny súbor Hajduki z Pewel Ślemienska, ktorý na oslavy Rabčanov zavítal už po tretíkrát. Ako priznala ich vedúca, nedávno Hajduki v Poľsku získali prvé miesto v súťaži detských folklórnych súborov.

Už po úctyhodný deviaty raz na Dňoch Rabče vystúpili Rabčania Jozef Adamčík a Janka Šurinová, ktorá aj napriek tomu, že má už 23 vnúčat a 11 pravnúčat, dokázala, že si stále vládze rezko zaspievať.

Ďalším vystupujúcimi bol taktiež rodák z Rabče Ferdinand Budzeľ so synovcom Martinom Kolčákom z Rabčíc. Osviežením pre publikum bol najmä František Skurčák z Oravskej Polhory so svojou hrou na gajdy. Ako sám priznal, nedávno vyučil štyroch mladých gajdošov a tak aj on prispieva k tomu, aby hra na gajdy pretrvala z generácie na generáciu.

Na folklórne slávnosti zavítala aj ľudová hudba súrodencov Murinovcov z Podbieľa. Traja bratia a jedna sestra fungujú ako hudobné zoskupenie od roku 1992 a počas svojej existencie vystupovali už aj v Poľsku, Nemecku či Českej republike.

Na pódiu ich neskôr vystriedala folklórna skupina Kicora z Lendaku. Obec s názvom Lendak leží v severozápadnej časti Popradskej kotliny, 3 km od osady Tatranská Kotlina. Jej obyvatelia boli chýrni bačovia a pastieri, pálili tiež vápno a zaoberali sa plátenníctvom. Trojgeneračný 45-členný goralský súbor z Lendaku existuje s prestávkami od roku 1927 a vedie ho Jozef Grich.

Po Kicore sa dostal na rad folklórny súbor Goral zo Suchej Hory, vzbudzujúci pozornosť najmä krásnymi goralskými klobúkmi na hlavách folkloristov, s tradičným goralským spevom a tancom z Hladovky a Suchej Hory. Jubilejné desiate Dni Rabče sa tak mohli popýšiť nielen svojim krásnym počasím, ale aj folklórnou pestrosťou. **Oľga Gluštíková**

Autor fotografii V. Briš

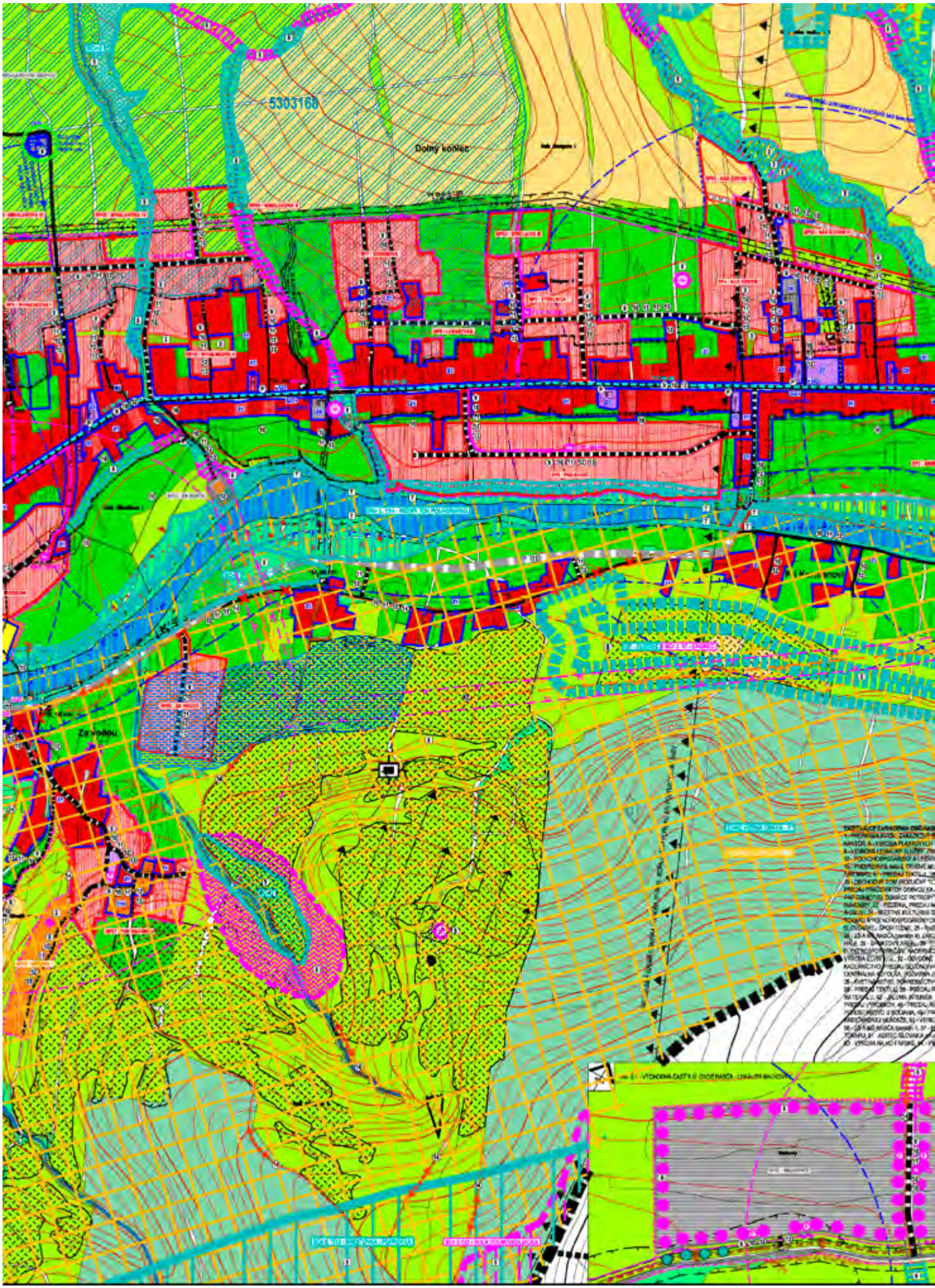
5303160
Dolný koniec
Za vodou

5303052
Rabčice

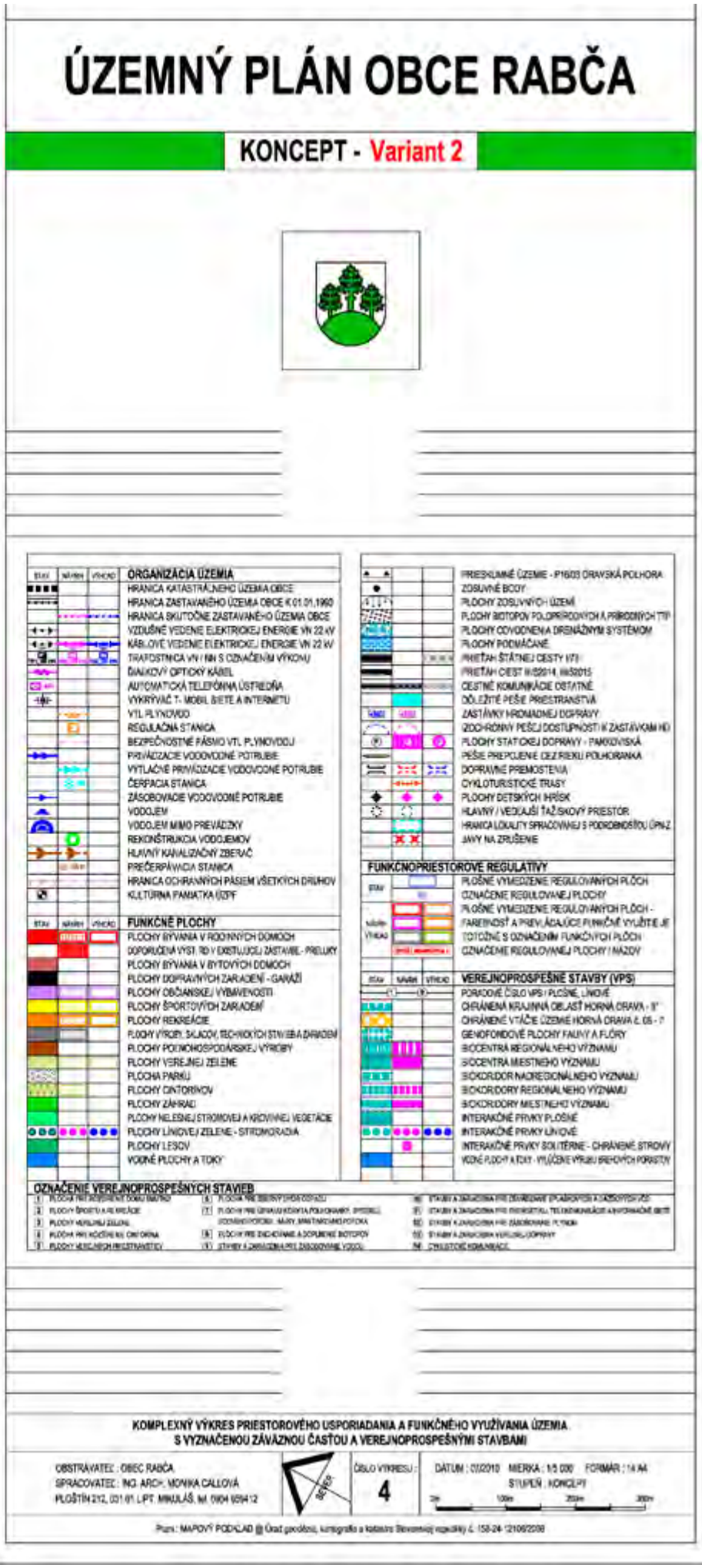
ÚZEMNÝ PLÁN OBCE RABČA
KONCEPT - Variant 2
ORGANIZÁCIA ÚZEMIA
HRANICA KATASTRÁLNEHO ÚZEMIA OBCE
HRANICA ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE K 01.01.1960
HRANICA SKUTOČNE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE
VZDUŠNÉ VEDENIE ELEKTRICKEJ ENERGIE VN 22 kV
KÁBLOVÉ VEDENIE ELEKTRICKEJ ENERGIE VN 22 kV
TRAFOSTANICA VN / NN S OZNAČENÍM VÝKONU
ÚAIKOVÝ OPTICKÝ KÁBEL
AUTOMATICKÁ TELEFÓNNA ÚSTREDŇA
VÝKRYVAČ T- MOBIL SIETE A INTERNETU
VTL PLYNOVOD
REGULAČNÁ STANICA
BEZPEČNOSTNÉ PÁSMO VTL PLYNOVODU
PRIVÁDZACIE VODOVODNÉ POTRUBIE
VYTLAČNÉ PRIVÁDZACIE VODOVODNÉ POTRUBIE
ČERPACIA STANICA
ZÁSOBOVACIE VODOVODNÉ POTRUBIE
VODOJEM
VODOJEM MIMO PREVÁDZKY
REKONŠTRUKCIA VODOJEMOV
HLAVNÝ KANALIZAČNÝ ZBERAČ
PREČERPÁVACIA STANICA
HRANICA OCHRANNÝCH PÁSIEM VŠETKÝCH DRUHOV
KULTÚRNA PAMIATKA (ÚOPF
FUNKČNÉ PLOCHY
PLOCHY BÝVANIA V RODINNÝCH DOMOCH
DOPORUČENÁ VÝST. RD V EXISTUJÚCEJ ZÁSTAVBE - PRELUKY
PLOCHY BÝVANIA V BYTOVÝCH DOMOCH
PLOCHY DOPRAVNÝCH ZARIADENÍ - GARÁŽÍ
PLOCHY OBČIANSKEJ VYBAVENOSTI
PLOCHY ŠPORTOVÝCH ZARIADENÍ
PLOCHY REKREÁCIE
PLOCHY VÝROBY, SKLADOV, TECHNICKÝCH STAVIEB A ZARIADENÍ
PLOCHY POĽNOHOSPODÁRSKEJ VÝROBY
PLOCHY VEREJNEJ ZELENE
PLOCHA PARKU
PLOCHY CINTORÍNOV
PLOCHY ZÁHRAD
PLOCHY NELESNEJ STROMOVEJ A KROVINEJ VEGETÁCIE
PLOCHY LÍNIOVEJ ZELENE - STROMORADIA
PLOCHY LESOV
VODNÉ PLOCHY A TOKY
PRIESKUMNÉ ÚZEMIE - P1603 ORAVSKÁ POLHORA
ZOSUVNÉ BODY
PLOCHY ZOSUVNÝCH ÚZEMÍ
PLOCHY BIOTOPOV POLOPRIRODNÝCH A PRÍRODNÝCH TYP
PLOCHY ODVODNENIA DRENÁŽNYM SYSTÉMOM
PLOCHY PODMÁČANÉ
PRIEŤAH ŠTÁTNEJ CESTY I/71
PRIEŤAH CIEST II/5014, II/5015
CESTNÉ KOMUNIKÁCIE OSTATNÉ
DÔLEŽITÉ PEŠIE PRIESTRANSTVÁ
ZASTÁVKY HROMADNEJ DOPRAVY
ZDOKRÓNIVÝ PEŠCJ DOSTUPNOSTI K ZASTÁVKAM HD
PLOCHY STATICKEJ DOPRAVY - PARKOVISKÁ
PEŠIE PREPOJENIE CEZ RIEKU POLHORANKA
DOPRAVNE PREMOSTENIA
CYKLOTURISTICKÉ TRASY
PLOCHY DETSKÝCH IHRÍSK
HLAVNÝ / VEDÚCI ŤAŽISKOVÝ PRIESTOR
HRANICA LOKALITY SPRACOVANEJ S PODROBNOSŤOU ÚPNZ
JAMY NA ZRUŠENIE
FUNKČNOPRIESTOROVÉ REGULATÍVY
PLOŠNE VYMEDZENIE REGULOVANÝCH PLOCH
OZNAČENIE REGULOVANEJ PLOCHY
PLOŠNE VYMEDZENIE REGULOVANÝCH PLOCH - FAREBNOSŤ A PREVÁDZAJÚCE FUNKČNÉ VYUŽITIE JE TOTOŽNÉ S OZNAČENÍM FUNKČNÝCH PLOCH
OZNAČENIE REGULOVANEJ PLOCHY / NÁZOV
VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY (VPS)
PORADOVÉ ČÍSLO VPS / PLOŠNÉ, LÍNIOVÉ
CHRÁNENÁ KRAJINNÁ OBLASŤ HORNÁ ORAVA - 8
CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIE HORNÁ ORAVA Č. 05 - 7
GENOFONDOVÉ PLOCHY FAUNY A FLÓRY
SÍDOCENTRÁ REGIONÁLNEHO VÝZNAMU
SÍDOCENTRÁ MIESTNEHO VÝZNAMU
SÚKORIDOR NADREGIONÁLNEHO VÝZNAMU
SÚKORIDORY REGIONÁLNEHO VÝZNAMU
SÚKORIDORY MIESTNEHO VÝZNAMU
INTERAKČNÉ PRVKY PLOŠNÉ
INTERAKČNÉ PRVKY LÍNIOVÉ
INTERAKČNÉ PRVKY SOLITÉRNE - CHRÁNENÉ STROMY
VODNÉ PLOCHY A TOKY - VYLÚČENE VÝKLIU BREHOVÝCH POROSTOV
OZNAČENIE VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB
KOMPLEXNÝ VÝKRES PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA
S VYZNAČENOU ZÁVÄZNOU ČASŤOU A VEREJNOPROSPEŠNÝMI STAVBAMI
OBSTARÁVATEĽ : OBEC RABČA
SPRACOVATEĽ : ING. ARCH. MONIKA CALLOVÁ
PLOŠTÍN 212, 031 01 LIPT. MIKULÁŠ, tel. 0904 659412
ČÍSLO VÝKRESU : 4
DÁTUM : 07/2010 MIERKA : 1/5 000 FORMÁT : 14 A4
STUPEŇ : KONCEPT
Pozn.: MAPOVÝ PODKLAD © Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. 158-24/2106/2008

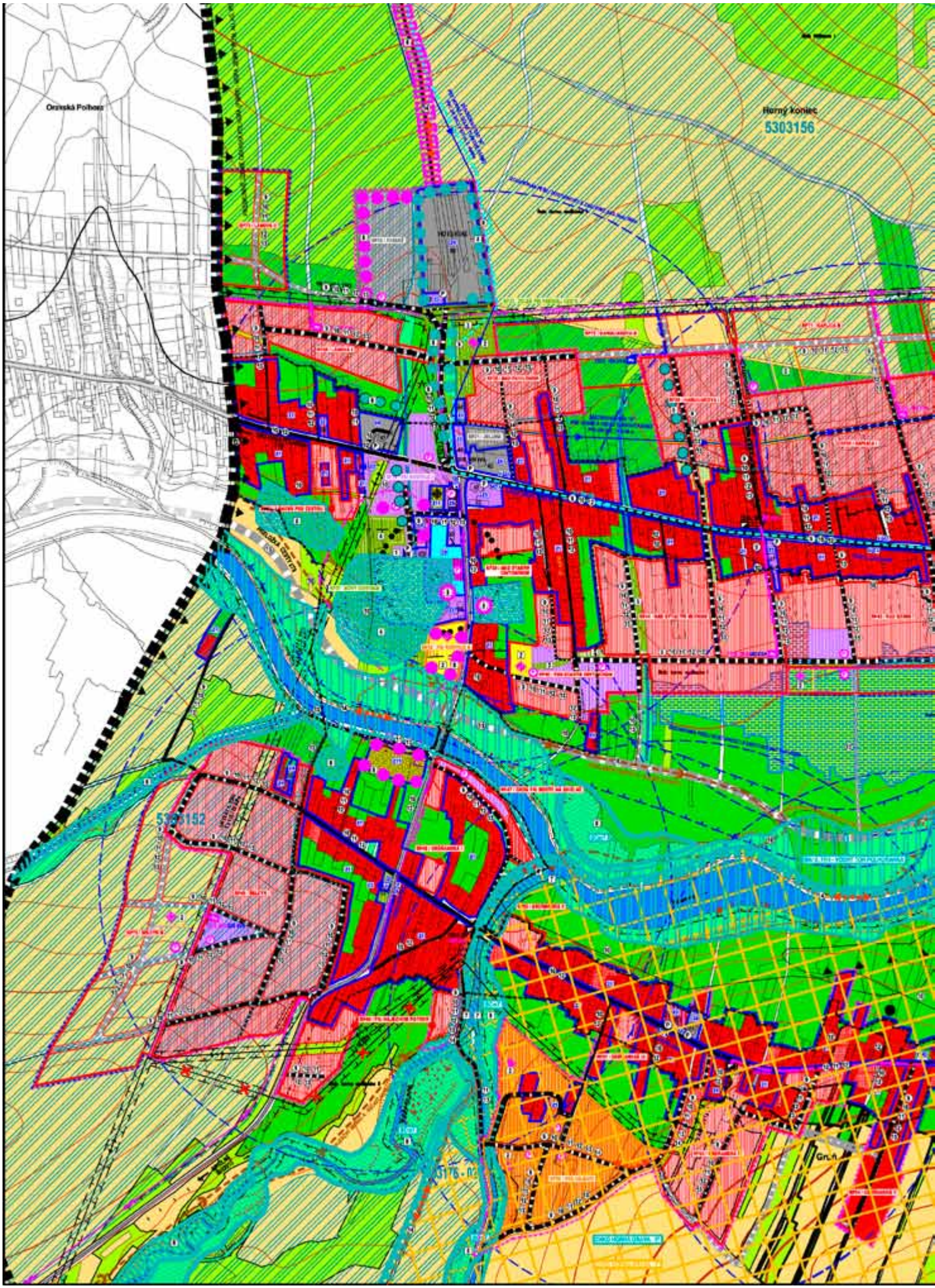
Orávská Polhora
Horný koniec
5303156
5303152

5303153
Rabča
Gacef

Deň plný prekvapení

Autor fotoreportáže p. Augustín Piták ml.

Lepšie raz vidieť ako stokrát počuť

Sú miesta, ktoré dobre poznáme a radi sa na ne vraciame. No sú aj miesta, ktoré sú pre nás neznáme a poznáme ich len z počutia. Niekde v nás driemu túžby tieto miesta aspoň raz navštíviť. Splniť svoje túžby sa v júli vybrala skupina pútnikov z Rabče. Cieľom cesty boli dve najznámejšie pútnické mariánske miesta Lurdy a Fatima. Plní očakávania a možno aj obáv z náročnej cesty, ktorá bola pred nami, sme na poludnie 20. júla nastúpili do autobusu a vybrali sa zbierať duchovné zážitky a posilniť svoju vieru a takisto aj vidieť kus sveta. (Okrem povinnej výbavy každého cestujúceho v batožinovom priestore nesmela chýbať Gustova harmonika a ozembuch, ktoré sme na viacerých miestach patrične využili.)

La Salette, Francúzsko

Spolu s nami sa druhým autobusom vybrala na púť skupina zo Spišskej Novej Vsi. Po ceste sme sa spojili a spoločne absolvovali celý program.

Prvou naplánovanou zastávkou bola malá dedinka v čarokrásnom prostredí francúzskych Álp v diecéze Grenoble, La Salette v nadmorskej výške cca 1 800 m. Sem sme po náročne ceste dorazili na druhý deň okolo poludnia.

Dedinka ako stovky iných vo Francúzsku, a predsa známa v celom katolíckom svete. Preslávila sa 19. septembra 1846. V ten deň sa na horských pastvinách stretli s krásnou Paňou dvaja pastierikovia – štrnásťročná Melánia a jedenásťročný Maximin. Najprv videli žiaru v tvare gule. Z nej sa postupne vynárala postava. Keď ju zbadali, sedela s hlavou v dlaniach a plakala. Zavolala deti, aby podišli bližšie. Dlho sa s nimi zhovárala a potom sa vzdialila vznášajúc sa v jasnom svetle. Od toho dňa zástupy ľudí prichádzajú navštíviť „plačúcu" Pannu Máriu – Zmieriteľku hriešnikov. Podľa slov detí im krásna Pani prišla povedať, že dlho prosí za nich svojho Syna a že už nevládze dlhšie zadržať jeho trestajúcu ruku, ktorá je veľmi mocná a ťažká! Hovorila, že ľudia znesvätujú nedeľu, že v lete na svätú omšu chodí len niekoľko starých žien, kým ostatní celé leto v nedeľu pracujú. V zime, keď nemajú čo robiť, prichádzajú síce viacerí, no niektorí len preto, aby sa vysmievali z náboženstva. Hovorila aj o tom, ako ľudia nedodržiavajú Veľký pôst, ako „furmani" hrešia, preklínajú, neúctivo vyslovujú meno jej Syna... Povedala, že ak vyjde úroda navnivoč, bude to ich vina. Krásna Pani tak predpovedala zničenie úrody zasiateho obilia, hovorila o veľkom hlade, o úmrtí detí, o skaze orechov a hrozna. Deťom odovzdala tajomstvo a vyzvala ich, aby sa modlili ráno i večer... Jej slová o skaze obilia neskôr poslúžili ako dôkaz, že deti hovoria pravdu. Posolstvo sa končilo tým, že ho majú ohlásiť všetkému ľudu. O päť rokov 19. septembra 1851 sídelný biskup diecézy Grenoble Philibert de Bruillard vydal oficiálny dekrét. Časť z neho znie: *„Usudzujeme, že zjavenie Najsvätejšej Panny dvom pastierom dňa 19. septembra 1846 na jednej hore v Alpách vo farnosti La Salette v dekanáte Corps má všetky znaky pravdivosti, fakty sú zdôvodnené a veriaci ho môžu prijať ako hodnoverné."*

Po príchode do tejto prekrásnej dedinky sme mali svätú omšu, ktorú (ako po všetky ostatné dni) slúžili naši duchovní sprievodcovia p. dekan zo Spišskej Novej Vsi Anton Mišek a bývalý rabčiansky kaplán Milan Prídavok. Po svätej omši sme si pozreli krátky film, ktorý nám ponúkol potrebné informácie o mieste, na ktorom sme sa práve nahádzali. Takisto sme navštívili aj miesto zjavenia a Panny Márie a absolvovali pobožnosť krížovej cesty. Deň v La Salette sme ukončili spolu s pútnikmi z Nemecka, Rakúska, Poľska a Francúzka sviečkovým sprievodom spojeným modlitbou v bazilike, počas ktorej zazneli modlitby a Božie slovo aj v slovenčine. Povzbudení a oddýchnutí sme nastúpili na druhú nočnú jazdu, ktorá nás mala priblížiť k prvému hlavnému cieľu našej cesty.

Lurdy, Francúzsko

Tak sa aj stalo. Tretí deň púte, nás na poludnie privítali Lurdy učupené pod majestátnymi Pyrenejami, tentokrát ponorené do dažďa. 11. 2. 1858 sa tu zjavila Panna Mária 14-ročnej Bernadete Soubirousovej v massabielskej jaskyni. Potom nasledovalo ešte 17 zjavení. Pri jednom z nich sa Panna Mária predstavila ako Nepoškvrnené počatie. Zjavenia Cirkev uznala a potvrdila. Do Lúrd prúdia milióny pútnikov, ktorí tu hľadajú zdravie duše i tela. Pápež Lev VIII. určil 11. február ako spomienkový deň zjavenia roku 1891 a Pius X. ho roku 1907 rozšíril na celú Cirkev. Pius XI. vyhlásil 8. decembra 1933 Bernadetu za svätú.

Ubytovali sme sa a voľný čas každý využil na očistu po 48. hodinách v autobuse. V popoludňajších hodinách sme absolvovali prehliadku celého areálu, v ktorom sa nachádza podzemná Bazilika Pia X. (kapacita 30 000), Ružencová bazilika, Bazilika Nepoškvrneného počatia, krypta a samozrejme jaskyňa zjavenia. Pozreli sme si film, ktorý nás

Pokračovanie – s. 14

Lepšie raz vidieť ako stokrát počuť

Dokončenie – s. 13
oboznámil s dejinami zjavení v Lurdoch. Samozrejme, že toto sväté miesto sme neprišli len obzerať, ale prišli sme sem hlavne prosiť našu Nebeskú matku o milosti a odprosovať ju za svoje hriechy. Panna Mária veľakrát nabádala pri zjaveniach k modlitbe a pokániu. Pri ôsmom zjavení v Lurdoch povedala: „Kajajte sa a modlite sa k Bohu za obrátenie hriešnikov.“ Na tieto úmysly sme obetovali svoje súkromné modlitby a spoločné modlitby pri Eucharistickej procesii a pri večernej modlitbe svätého ruženca so sviečkovým sprievodom.

Ďalší deň sme mali voľnejší program. Po svätej omši sme využili možnosť okúpať v bazénoch s lurdskou vodou. Práve Lurdy sú miestom, kde mnohí prichádzajú hľadať uzdravenie na tele. Voda z lurdského prameňa sa stala znakom uzdravujúcej Božej milosti. Svedčia o tom tisícky uzdravení, ktoré sú z vedeckého hľadiska nevysvetliteľné.

Dňa 25. februára Panna Mária ukázala Bernadete miesto na zemi v jaskyni a kázala jej *„napiť sa z tohto prameňa a potom sa v ňom umyť“*. Pretože tam nebol nijaký prameň, udivená dievčina začala rozhrabávať hlinu a po chvíli zbadala malý prameň vody. Nabrala si do dlaní bahnitú tekutinu, napila sa z nej a potom si umyla tvár, takže ju mala celú od blata. Onedlho tam už tiekol prúd krištáľovo čistej vody. Chýr o prameni, ktorý vytryskol v jaskyni, sa rýchlo rozniesol po okolí. Nasledujúci deň sa Mária nezjavila Bernadete, ale pri jaskyni sa stal prvý zázrak. Kamenár Louis Bouriette od svojich dvadsiatich rokov nevidel na pravé oko, ktoré stratil po úraze pri práci. Vrúcne sa modlil pred jaskyňou a niekoľkokrát si obmyl oči vodou z prameňa. Zrazu sa stal zázrak: jeho pravé oko sa mu nanovo utvorilo a Luis znovu získal zrak. V blízkosti jaskyne sú vybudované špeciálne bazény, do ktorých sa každoročne po modlitbe ponárajú státisíce chorých. Nasledujú zázračné fyzické aj duchovné uzdravenia. Výskumy dokázali, že to je obyčajná voda, ktorá nemá nijaké antiseptické ani antibakteriálne vlastnosti. Nebol však potvrdený nijaký prípad nakazenia vodou v kúpeli alebo vypitím znečistenej vody z bazénov, v ktorých sa predtým vykúpali tisícky chorých trpiacich na rôzne choroby. Pre vedu je to veľká lekcia pokory pred Božím pôsobením, ktoré sa vymyká všetkým vedeckým skúmaniam a analýzam. Nie je to nejaká

„magická“ voda, ale ponorenie sa v nej, pitie z nej alebo obmytie ňou má byť znakom obrátenia, pretrhnutia pút hriechu, úplného odovzdania sa Bohu a zmierenia sa s Ním a takisto pripravenosti plniť Jeho vôľu. Takto sa voda z Lúrd stáva znamením, cez ktoré Boh uzdravuje fyzicky, aj duchovne.

Večer sme absolvovali tradičný program. Silným zážitkom (najmä pre priamych účastníkov) bolo to, že sme niektorí mohli pri modlitbe ruženca predniesť niekoľko „Zdravasov“ v našom rodnom jazyku.

Tretí deň v Lurdoch sme sa vybrali navštíviť miesta spojené so životom Bernadety. Najskôr to bol jej rodný dom. Bernadetta Soubirous (1844 – 1879) bola prvým dieťaťom mlynára. Po nej sa ešte narodilo 7 súrodencov, nažive však ostali iba traja. Rodina Soubirousová bola veriaca so slušnou životnou úrovňou a často pomáhala tým, ktorí nemali doma ani za hrsť múky. Prišla však doba neúrody a to sa prejavilo i na práci v mlyne. Soubirousovci sa ocitli vo finančnej tiesni a museli sa niekoľkokrát sťahovať. Nakoniec sa ich príbytkom stala jedna tmavá a vlhká izba v mestskom väzení.

San Sebastian, Španielsko

Toto bolo naše posledné zastavenie v Lurdoch a nasledoval presun do San Sebastianu v Španielsku. Pekné mesto nachádzajúce sa len 20 km od francúzskych hraníc, leží na pobreží Atlantického oceánu. Takže čas určený na pobyt v San Sebastiane sme využili najmä na kúpanie sa v Atlantiku. Oddýchnutí sme opäť nasadli do autobusu a nasledoval nočný presun do Santiaga de Compostella. Toto mesto patrí popri Lurdoch a Fatime medzi najnavštevovanejšie pútnické miesta. Je to hlavné mesto španielskeho autonómneho spoločenstva Galícia. V 9. storočí tu boli objavené pozostatky svätého Jakuba Staršieho, jedného z dvanástich apoštolov. Odvtedy putujú na toto miesto množstvá kresťanov z celého sveta. Apoštol Jakub má svoj sviatok 25. júla. Práve v tento deň sme sa do Santiaga de Compostella dostali aj my. To znamenalo, že tu bolo poriadne rušno. Všade prísne bezpečnostné opatrenia, nakoľko na slávnostnej sv. omši sa mal zúčastniť aj španielsky kráľ Juan Carlos. Po rôznych kontrolách sme sa dostali do compostelskej katedrály, kde sa nachádza hrob apoštola Jakuba, ktorý je patrónom Španielska. Slávnostné obrady sa začali o desiatej procesiou do katedrály, kde sme na vlastné oči mohli uvidieť skutočného kráľa a potom nasledovala sv. omša, ktorú slúžil arcibiskup Santiaga de Compostella Mons. Julián Barrio Barrio.

Fatima, Portugalsko

V popoludňajších hodinách, po chvíli voľna, sme opäť nasadli do autobusu a pred nami bol druhý vrchol púte Fatima. Vo večerných hodinách sme boli na mieste. Nasledovala dobrá večera (ako po všetky dni vo Fatime) a vytúžený odpočinok na posteli (čo v tieto dni nebolo samozrejmosťou).

Fatima má asi 10 000 obyvateľov. Leží v strednom Portugalsku. Fatima priťahuje veriacich z celého sveta. Stala sa známym pútnickým miestom po tom, ako sa tu v roku 1917 zjavila trom malým pastierikom nadprirodzená bytosť, ktorá sa neskôr predstavila ako „Pani Posvätného ruženca“. Zjaveniu Panny Márie predchádzali tri zjavenia anjela v rokoch 1915 a 1916. K prvému zjaveniu došlo počas prvej svetovej vojny 13. mája 1917, keď súrodenci František a Hyacinta Marto spolu s Luciou dos Santos pásli dobytok v Cova da Iria, kde ich rodičia vlastnili pastviny. Podľa svedectiev detí stála postava nad dubom zaliata slnečnou žiarou. Predpovedala koniec vojny a pomoc všetkým, ktorí sa k nej obrátia v modlitbách. Zjavenia pokračovali až do októbra, vždy trinásteho v mesiaci, v tú istú hodinu. Panna Mária v zjaveniach deti vyzýva, aby sa veľa modlili a prinášali obety za hriešnikov. Povedala: „Modlite sa, veľa sa modlite a prinášajte obety za hriešnikov, lebo veľa duší prichádza do pekla, pretože sa za nich nikto neobetuje a nemodlí.“ Ľudia sa začali na deti obracať s rôznymi prosbami, aby ich predkladali Panne Márii. Lucia všetky prosby odovzdáva Panne Márii. Panna Mária im hovorí, že nie-

ktorých uzdraví, ale niektorí ostanú tak, ako sú, so svojou chorobou, so svojím utrpením, pretože to pre spásu ich duše je oveľa lepšie. Zjavenia vo Fatime sa skončili v októbri. Vtedy sa udial zázrak nazývaný aj ako tanec slnka. Slnko bolo úplne jasné, začalo sa točiť a menilo rôzne farby. Farebné lúče padali na ľudí, takže aj ľudia sa navzájom videli farebne. Začalo veľmi silne rotovať a v tej rotácii akoby padalo na zem. Bolo hrozné. Všetci si mysleli, že sa blíži koniec sveta. Ľudia od hrôzy a strachu kričali. Padali do blata, modlili sa a prosili o odpustenie hriechov. Zázrak Slnka trval asi 10 minút.

Katolícka cirkev uznala pravosť zjavení vo Fatime v roku 1930. Jedným z veľkých ctiteľov Fatimskej Panny Márie bol aj pápež Ján Pavol II. Kongregácia pre náuku viery v dokumente o Fatime uvádza, že *„posolstvo Fatimy je najprorockejšie z moderných zjavení“* a určite ovplyvnilo Cirkev i celý svet najviac zo všetkých zjavení 20. st. Zasvätenie sveta v r. 1984 malo za následok pád komunizmu vo východnej Európe.

Ráno sme začali svätou omšou a prehliadkou sanktuária. Jedná sa o veľké priestranstvo, na ktorom je vybudovaná malá kaplnka na mieste zjavenia. Na vzdialenejšej časti priestranstva je vybudovaná bazilika v neoklasicistickom štýle s centrálnou vežou vysokou 65 metrov, ktorá sa začala stavať v roku 1928. V bazilike sú hrobky detí, ktorým sa zjavila Panna Mária. František zomrel v roku 1919 a Hyacinta v roku 1920. V roku 2000 boli vyhlásení za blahoslavených pápežom Jánom Pavlom II. Tretia z nich, Lucia, zomrela v roku 2005. Oproti je postavený veľký moderný chrám, ktorý bol dokončený v roku 2007.

Popoludní bol naplánovaný výlet do hlavného mesta Portugalska Lisabonu. Kto nevidel Lisabon na vlastné oči, nevie, čo je to krása, hovoria Portugalci. Je to prístavné mesto, takže sme sa prešli po pobreží, pozreli hlavné pamiatky mesta (Belémsku vežu, čo je hliadková veža stojaca pri rieke Tejo, v jej tesnej blízkosti sa z lodí vykladal tovar a poklady, s ktorými sem priplávali moreplavci, kláštor sv. Hieronyma), ktorých nie je až tak veľa, lebo v roku 1755 mesto zasiahlo obrovské zemetrasenie, ktoré spolu s následnými požiarmi a vlnou tsunami zničilo značnú časť mesta. Na záver sme si urobili krátku zástavku v rodnom dome sv. Antona Paduánskeho. Je uctievaný ako patrón stratených vecí. Jedna legenda hovorí, že keď ho raz nechceli počúvať ľudia, vybral sa k moru, kde priplávali ryby, aby ho počúvali. Ohlasoval Slovo vhod i nevhod a mnohým ľuďom pomohol zmeniť život k lepšiemu. Po jeho kázňach chlapi prestávali piť a ženy klebetiť a starali sa o svoje rodiny; dokázal zmierovať nepriateľov a v srdciach ľudí zapaľovať lásku. Ako veľmi aktuálne aj pre dnešok.

Po návrate do Fatimy sme duchovne pookriali pri modlitbe ruženca a sviečkovom sprievode.

Ďalší deň bol spojený s kúpaním sa v Atlantiku v Sao Pedro de Muel. Krásna pláž s horúcim pieskom, ale veľmi studenou vodou. Ani to nám však nezabránilo, aby sme sa pohojdali v super veľkých vlnách. Cestou sem sme sa zastavili v Batalhe, kde sa nachádza kostol a dominikánsky kláštor Panny Márie Víťaznej založený kráľom Jánom I. z konca 14. a začiatku 15. storočia. Bol postavený na počesť víťazstva Portugalska v bitke u Aljubarrota roku 1385. Odtiaľto sa začalo šíriť kresťanstvo do celej krajiny.

Posledný deň vo Fatime sme začali svätou omšou na mieste zjavenia a po raňajkách pokračovali krížovou cestou, ktorá nás doviedla až do Aljustrelu, rodnej dedinky fatimských vizionárov. Pozreli sme si rodné domy Lucia a Františka s Hyacintou. Po popoludňajšom voľne a večnom programe Fatimy pre nás ostáva len v spomienkach a nocou sa presúvame do Zaragozy. Je to mesto s 641 581 obyvateľmi a je hlavným mestom provincie Aragónsko. Nachádza sa 200 metrov nad morom. Tu sme navštívili a slávili svätú omšu v bazilike de Nuestra Senora del Pilar. V španielčine pilar znamená pilier. Toto pomenovanie získalo náboženský význam v súvislosti s Pannou Máriou pre jej vzhľad v Španielsku, kde je často zobrazovaná ako stojaca na vrchole stĺpa.

Naše putovanie sa čoraz rýchlejšie chýlilo ku svojmu koncu. Po poslednej noci strávenej v hoteli sme v ranných hodinách jedenásteho dňa nabrali smer Montserrat. Montserrat je hora neďaleko Barcelony. V preklade to znamená niečo ako zubatá hora. Je to pieskovcový masív siahajúci do výšky 1000 metrov nad morom. V 11. storočí tu vznikol benediktínsky kláštor. Ešte predtým tu boli malé pustovnícke obydlia. Montserrat je pre Kataláncov (časť obyvateľov Španielska, hlavné mesto Katalánska Barcelona) národnou svätyňou. V 12. storočí tu mnísi uložili La Morenetu – Čiernu Madonu, drevenú sošku Panny Márie s tmavou tvárou, ktorá ľavou rukou pridŕža sediaceho malého Ježiša a v pravej ruke drží zemeguľu. Práve táto Čierna madona je hlavnou patrónkou Katalánska. V bazilike sme slávili svätú omšu v kaplnke pod sochou La Morenety. Strávili sme tu prekrásny deň pohrúžený do modlitby svätého ruženca a krížovej cesty.

Barcelona, Španielsko

Keďže bolo treba ísť ďalej, nabrali sme smer Barcelona. Tu sme si spravili len krátku obhliadku mesta z autobusu a na chvíľu sa zastavili pri unikátnej stavbe Sagrada Familia. Je to masívna bazilika, ktorá sa stavia od roku 1882. Jej predpokladané dokončenie je v roku 2026. Dominantným prvkom stavby sú zaostrené veže. Z celkového počtu osemnásť dvanásť reprezentuje apoštolov, štyri evanjelistov, Pannu Máriu a stredová najväčšia Ježiša Krista. Veže evanjelistov budú preklenuté sochami predstavujúcimi ich tradičné symboly: býk (sv. Lukáš), okrídlený človek (sv. Matúš), orol (sv. Ján) a lev (sv. Marek). na veži Ježiša Krista bude masívny kríž a celková výška veže bude 170 m, čo je iba o jeden meter menej ako blízka hora Montjuïc. Hlavný architekt Gaudí tvrdil, že jeho dielo by nemalo prevyšovať Boha.

Miláno, Taliansko

Po krátkej zástavke v Barcelone nás čakalo ďalšie krásne mesto. Po nočnej jazde nás predpoludním privítalo talianske Miláno. Miláno je druhé najväčšie mesto a hlavné ekonomické centrum Talianska. Začali sme slávením svätej omše v kostole Santa Maria delle Grazie. Je to kostol spojený s dominikánskym konventom. V jedálni konventu sa nachádza nástenná maľba Leonarda da Vinciho Posledná večera. Potom nasledovala prehliadka miestnych pamätihodností. Samozrejme, nesmel chýbať Milánsky dóm. Táto gotická katedrála je svetoznámym turistickým miestom. Stavaná od neskoršieho 14. storočia až po začiatok 16. storočia. Patrí k najväčším na svete. Dóm začali stavať v roku 1386 a dokončený bol prakticky až v 20. storočí. Na prednej stene sa nachádza päť vstupných brán, teda katedrála má päť lodí, predelených štyridsiatimi stĺpmi. Výška hlavnej lode je asi 45 metrov. Interiér katedrály obsahuje obrovské množstvo pamiatok a umeleckých diel. Medzi ne patria sarkofágy arcibiskupov, nádherné oltáre, sochy a krstiteľnica. V podzemí je hrob sv. Karola Boromejského. Popoludnie sme využili na občerstvenie, samostatnú prehliadku mesta, na záver sme si namočili nohy do fontány a nasledovala posledná noc v autobuse.

Domov, Slovensko

Trinásty deň ráno nás privítalo rodné Slovensko, ktoré nám už veľmi chýbalo. Krátka zastávka v Ružomberku na svätú omšu a vytúžený domov.

Asi všetci sme sa presvedčili o pravdivosti slov všade dobre, doma najlepšie. Prežili sme nádherné dva týždne plné zážitkov a nového poznania. Teraz už všetci obnovení a oddýchnutí chceme z toho čerpať požehnanie do ďalších dní.

Milan Prídavok
FOTO Augustín Piták ml.

Spoznali sme kráľa Dávida

Už sa stalo tradíciou, že mladí animátori farnosti v spolupráci s Farským a Obecným úradom ponúkajú deťom našej obce možnosť prežiť niekoľko prázdninových dní na Letnom detskom tábore. Nebolo tomu inak ani počas týchto prázdnin. Od pondelka 26. júla do štvrtka 29. júla 40 detí s animátormi a kuchárkami našli domov v obci Ludrová pri Ružomberku, ktorá sa už po druhýkrát stala miestom konania nášho tábora.

Program tábora začal ešte skôr, než sme dorazili na miesto konania tábora, pretože našou prvou zastávkou bol starobylý hrad Likava, jeden zo strážnych hradov niekdajšej Liptovskej župy. Na hradnom nádvorí sa deti oboznámili s témou celého tábora, ktorou bol Kráľ Dávid, najvýznamnejší kráľ Starého zákona. Tu sa deti dozvedeli aj rozdelenie do skupiniek a absolvovali prvú úlohu: vymyslieť názov svojej skupinky. Po mnohých návrhoch a hlasovaniach sa deti uzniesli na týchto názvoch: Gumkáči, Muchy, Križiaci a Maštaľné potkany. Rodičia už zaiste vedia, v ktorej boli práve ich deti... Návšteva hradu bola len prvým bodom bohatého programu v prvý deň tábora. Naše kroky sme nasmerovali do Ružomberka. Na pešej zóne v centre mesta prebiehala stopovačka. Deti mali za 60 minút splniť všakovaké úlohy: zistiť najlacnejšiu cenu za liter mlieka, získať podpis nejakého poľského turistu, zistiť koľko má Ružomberok obyvateľov, alebo čo tvorí znak tohto mesta. Úloh bolo oveľa viac... Až potom sme sa konečne vybrali do Ludrovej, kde sme sa ubytovali a aj konečne najedli. Inak strava bola výborná počas celého tábora, za čo patrí vďaka ženám, ktoré prijali úlohu kuchárok. Spolu s veriacimi Ludrovej sme slávili svätú omšu, ktorá bola každodenným bodom nášho programu. Večer sme prežili spoločnými hrami na farskom dvore. Hoci sa stmievalo, náš deň ešte ani zďaleka nekončil. Hoci sa deti tešili na to, ako budú po večernej modlitbe vystrájať na izbách, nedali sme im žiadnu príležitosť, pretože program pokračoval nočnou hrou. Až potom sme i my našli čas na zaslúžený spánok.

Ako som spomínal, v Ludrovej sa konal náš tábor už druhýkrát. Minulý rok nám počasie nedovolilo absolvovať krásnu túru Ludrovskou dolinou, ale tento rok to bolo iné. V utorok sme po rozcvičke, rannej modlitbe a raňajkách vyrazili na celodenný pochod. Nebol náročný (dokonca ani pre mňa) a ešte ho spríjemňovali rôzne hry, ktoré pripravili animátori. Viete napríklad, koľko šišiek dokáže 40 detí nazbierať za 5 minút? Viac než 2000... Po našom návrate do tábora sme v okamihu vyprázdnili ohromne veľký hrniec gulášu. Podvečer sme prežili opäť hrami na farskom dvore. Snahou dobrého vedúceho v tábore je počas dňa unaviť deti tak, aby ich večer odvalilo do spacákov a nemali čas na vystrájanie počas noci. Snažili sme sa, hoci viete, že rabčianske deti majú takmer nevyčerpateľný zdroj energie...

V stredu lialo. Keďže sme skúsení táborníci, vôbec nás táto situácia nezastihla nepripravených. Celé doobedie deti upevňovali svoju kreativitu. Tancovali eRKO tance, vyrábali ozdobné kahance, záložky do kníh, či náramky priateľstva. Až podvečer sa počasie trochu umúdrilo, a tak sme okamžite vyrazili na miestne ihrisko za dedinu, kde sa konali športové hry skupiniek a nakoniec zápas vo futbale pre chlapcov a vybíjanej pre dievčatá. Po návrate na základňu sme zjedli fajnú klobásku a špekáčiky.

Keďže sme naozaj nič nenechávali na náhodu, už o pol piatej ráno niektorí animátori sledovali počasie, aby zistili, či bude možné posledný deň tábora prežiť v aquaparku Tatralandia. Zdalo sa, že nie. Boli sme pripravení na alternatívu, že zavítame na krytú plaváreň v Dolnom Kubíne, ale ako prichádzalo ráno, začalo sa vyjasňovať. Rýchle balenie a poctivé upratovanie nám šlo od ruky, pretože sme vedeli, kam sa ponáhľame... Áno, Tatralandia bola veľkým ťahákom. Deťom poskytla nádherné vyvrcholenie tábora. Potom už len cesta domov a postupné lúčenie. Stretneme sa aj o rok?

Spomínal som, že témou tábora bol kráľ Dávid. Veľká biblická postava. Každý deň sme spoznávali jeho život a stal sa nám inšpiráciou v tom našom. Animátori sa zahrali na hercov a každý deň deťom pripravili scénku zo života tohto kráľa. Jej posolstvo sme spoločne odhaľovali pri ranných modlitbách v skupinkách a pri svätej omši.

Nakoniec treba povedať ešte niekoľko slov. Ľahšie sa nám organizoval tábor po minulé roky, keď sme na jeho konanie dostali dotáciu zo Žilinského samosprávneho kraja. Tentokrát sme neuspeli. To bol dôvod, pre ktorý sme boli nútení zvýšiť príspevok na 20 € za osobu. Z úst viacerých som počul, že je to veľa. Chápem túto

pripomienku, pokiaľ sa týka viacerých súrodencov. No skúste za 800 € pripraviť tábor, ktorý pokryje náklady na ubytovanie, celodennú stravu a dopravu 50 ľudí... Doteraz sa čudujeme, že sa nám to podarilo. Robili sme všetko, čo bolo v našich silách, aby náklady boli čo najnižšie, samozrejme pri zachovaní všetkých základných potrieb. Nebojte sa, deti nehladovali (práve naopak) a aj ubytovanie bolo veľmi dobré. Podarilo sa nám napríklad dohodnúť sa na nižšej cene za ubytovanie. Tatralandiu by sme si z týchto prostriedkov neboli mohli dovoliť, ale starosta našej obce nám pomohol vykryť náklady na vstup do aquaparku a dopravu k nemu. Ďakujeme. Ani v tomto prípade sme sa však nespoliehali na to, že „sa to nejako zaplatí“. Podarilo sa nám dojednať skutočne výraznú zľavu na vstupnom do aquaparku Tatralandia. Taktiež cena dopravy bola cenou skôr za sociálny taxík, než veľký autobus. Všetkým, ktorí nám pomohli zorganizovať ďalšie pokračovanie dobrej tradície našej obce, srdečne ďakujeme. Na**koniec by som sa veľmi rád poďakoval ešte raz animátorom a našim kuchárkam.**

Miroslav Lettrich, kaplán

Rabčianske deti strážili poklad!

Koncom júna sa 17 rabčianskych detí, ktoré navštevujú krúžok Angličtiny, zúčastnilo na dvojdňovom „Anglickom večere“ organizovanom Centrom voľného času Maják v Námestove.

Išlo v poradí už o tretí ročník tohto podujatia. Počas celej súťaže žiaci pracovali v štyroch skupinách. Najprv dostali čelenky, na ktoré si napísali svoje rytierske meno. Potom riešili desať úloh v angličtine: museli sa vedieť v tomto jazyku predstaviť, zaspievať pesničku, poskladať obrázok kráľa Artuša, zvládnuť loptové prihrávky, skúšku mlčanlivosti, dokonca aj zahrať divadlo o rytieroch. Ako povedala vychovávateľka CVČ Maják Andrea Lubasová, cieľom týchto úloh bolo nielen uplatnenie vedomostí a pohybových zdatností detí, ale najmä formovanie ich charakteru a vzťahov k ostatným deťom. Počas celého podujatia malí Rabčania dodržiavali rytierske pravidlá, ktoré si sami napísali a schválili. Navyše, v každej skupine jej silnejší členovia museli pomáhať svojim slabším rovesníkom, inak by skupina nenapredovala. Zlatým klincom prvého dňa bola skúška odvahy – stráženie rytierskeho pokladu. Radostný smiech detí, ich priateľské objatia – to všetko svedčilo o tom, **že deti z Rabče vedia svoj voľný čas tráviť zmysluplne a ešte ich to aj baví.**

Výsledky volieb do Národnej rady Slovenskej republiky

RABČA, 12. 6. 2010	Okrsok 1	Okrsok 2	Okrsok 3	Spolu
Počet voličov	1332	1041	757	3130
Zúčastnených	724	475	329	1528
Platných	713	467	320	1500
Účasť v %	53,5%	44,9%	42,3%	46,9%
1. EURÓPSKA DEMOKRATICKÁ STRANA	2	3	1	6
2. Únia Strana pre Slovensko	0	2	1	3
3. Strana rómskej koalície SRK	0	0	0	0
4. Paliho Kapurková, veselá politická strana	4	0	2	6
5. Sloboda a Solidarita	68	37	15	120
6. Strana demokratickej ľavice	33	17	5	55
7. Strana maďarskej koalície Magyar Koalíció Pártja	0	0	0	0
8. Ľudová strana Hnutie za demokratické Slovensko	27	24	21	72
9. Komunistická strana Slovenska	1	2	0	3
10. Slovenská národná strana	57	38	30	125
11. NOVÁ DEMOKRACIA	1	0	1	2
12. Združenie robotníkov Slovenska	6	0	2	8
13. Kresťanskodemokratické hnutie	131	79	60	270
14. Ľudová strana Naše Slovensko	2	1	2	5
15. Slovenská demokratická a kresťanská únia Demokratická strana	72	46	17	135
16. AZEN Aliancia za Európu národov	0	0	0	0
17. SMER sociálna demokracia	308	213	158	379
18. MOST HÍD	1	5	5	11

Marek Lubas na Majstrovstvách Českej republiky prepílil na druhé miesto!

Koncom júna sa uskutočnili IX. Majstrovstvá Českej republiky v práci s motorovou pílou s názvom Pohár vojenských lesov a statkov 2010 v Mimoňi pri Liberci.

Na súťaži sa celkovo zúčastnilo 38 súťažiacich, z toho deväť Slovákov a v rámci nich sedem Oravcov: po jednom z Rabče, Sihelného, Oravskej Lesnej, Lieseku a traja muži z Oravského Veselého. Darilo sa tu najmä nášmu rodákovi, Rabčanovi Marekovi Lubasovi. Všetci účastníci súťažili v troch kategóriách: ako profesionáli, začiatočníci a juniori, v piatich disciplínach: v ťažbe dreva, výmene reťaze, kombinovanom reze, presnom reze a odvetvovaní. V kategórii juniorov (do 21 rokov) sa 17-ročný Marek Lubas, prebojoval spomedzi svojich deviatich rivalov na druhé miesto a ako vecnú cenu si domov odniesol postrekovač. Zo všetkých troch kategórií sa tak stal jediným z deviatich Slovákov, ktorý sa umiestnil. „Keď som si pred súťažou pozeral na internete výsledky z vlaňajška, tak som ani nedúfal, že vyhrám. Išiel som sa na súťaž len zúčastniť a skúsiť aké to je medzi staršími pretekármi," objasnil Marek Lubas. Ako ďalej uviedol, na Strednej odbornej škole lesníckej v Tvrdošíne, ktorú navštevuje, ho k pileniu priviedol majster odborného výcviku Alojz Váňa. Ten ho ešte v apríli poslal na Majstrovstvá Slovenska v práci s motorovou pílou vo Svätom Antone, kde Marek vyhral v kategórii juniorov celkové prvé miesto. A aká budúcnosť čaká tohto budúceho študenta štvrtého ročníka? „Chcel by som v súťažiach pokračovať, len keby ich bolo viac. Jedna súťaž do roka – to je málo. Súťaže síce bývajú v Poľsku i v Nemecku, ale ako sa tam má človek dostať? Všade sa treba prihlásiť a zaplatiť," hovorí M. Lubas a dodáva, že už o rok sa po maturite pokúsi dostať na Lesnícku fakultu Technickej univerzity vo Zvolene.

Oľga Gluštíková

Iba sedemnásťročný Marek Lubas z Rabče po úspechu na Majstrovstvách SR v práci s motorovou pílou uspel aj na Majstrovstvách ČR v Mimoňi. Foto: archív ML

Náš rodák Marek Lubas (na fotke úplne vpravo) si z Majstrovstiev Českej republiky v práci s motorovou pílou odniesol druhé miesto v kategórii juniorov. Víťazom kategórie sa stal Čech Martin Pňaček (na fotke v strede). Foto: archív ML

Rabčiansky okruh

Horúco, nižšia účasť aj dosiahnutý čas. Májový termín je lepší.

VÝSLEDKY: Najmladšie žiačky 1. – 4. roč. + MŠ: 1. Alžbeta Žitňáková 4.B 1:17:32, 2. Ivana Štefaniaková 3.C 1:43:13, 3. Kamilka Jagelková 2.C 1:43:50, 4. Helena Bušková 4.C 1:44:44, 5. Alžbeta Bušková 2.C 1:46:52.

Staršie žiačky 8. – 9. roč.: 1. – 2. Diana Babinská 8.B 1:31:20, 1. – 2. Michaela Kolčáková 8.A 1:31:20.

Najmladší žiaci 1. – 4. roč.+MŠ: 1. Dalibor Gluch 2.B 1:01:12, 2. Ján Lach 4.C 1:09:17, 3. Erik Kovalíček 3.C 1:32:49, 4. Lukáš Maxa 3.A 1:36:15, 5. Adrián Štraus 1.A 1:40:56, 6. Tonko Štefaniak 2.C 1:43:12, 7. Vladislav Buška MŠ 1:44:44, 8. Samuel Slovík MŠ 1:59:00.

Mladšie žiačky 5. – 7. ročník: 1. Denisa Šurinčíková 7.C 1:09:17, 2. Michaela Ogurková 5.D 1:14:09, 3. Angelika Kovalíková 5.A 1:17:32, 4. Patrícia Kolčáková 5.C 1:31:08, 5. Erika Žitňáková 5.B 1:37:02, 6. Soňa Jagelková 7.A 1:41:36, 7. Kristína Jančová 6.C 1:42:27, 8. Alžbeta Adamčíková 7.B 1:52:08.

Ženy: 1. Maria Iskierková Rabča 1:37:24, 2. Ľubomíra Maxová Rabča 1:37:25, 3. Eva Pienčáková Rabča 1:40:43, 4. Eva Štrausová Rabča 1:40:56, 5. Dagmar Jagnešáková Rabča 1:43:15, 6. Dagmar Štefaňáková Rabča 1:43:16, 7. Monika Prisenžňáková Rabča 1:50:06, 8. Marta Adamčíková Rabča 1:50:11, 9. Júlia Garajová Rabča 1:51:06, 10. Anna Pikošová Rabča 1:52:06, 11. Jolana Garajová Rabča 1:52:10, 12. Marta Gužíková Rabča 1:52:11, 13. Katarína Slovíková Rabča 1:59:00.

Mladší žiaci 5. – 7. roč.: 1. Ľuboš Šurin 7.A 1:00:18, 2. Štefan Miklušák 5.B 1:06:19, 3. Tibor Košút 7.C 1:13:36, 4. Jakub Kobyliak 6.C 1:13:54, 5. Michal Oselský 6.A 1:32:47, 6. Mário Štraus 5.A Starší žiaci 8. – 9. roč., 1. Marián Miklušák 8.A 0:57:30, 2. Patrik Kvasňák 9.D 0:59:47, 3. Peter Briliak 9.C 1:13:35, 4. Matúš Oselský 9.C 1:32:47.

Muži: 1. Peter Kolčák Námestovo 0:47:43, 2. Tadeáš Joščák Rabča 0:47:44, 3. Mário Masničák Námestovo 0:55:06, 4. Jiří Čekal ČR.

Hlavný rozhodca Mgr. Ján Pienčák

3. 7. 2010 *Beh cez les – Tadeáš Joščák (2. miesto)* FOTO V. BRIŠ

MUŽI SA VRÁTILI DO PRVEJ TRIEDY

Skončil sa súťažný ročník 2009 – 10 vo futbale. Pre našich futbalistov bol úspešný. Muži sa po roku vratili do I. triedy, keď v druhej obsadili 1. miesto.

Úspešní boli aj dorastenci, ktorí v V. lige obsadili 2. miesto. K postupu do IV. ligy im chýbali iba 2 body.

Žiaci súťažili v III. lige, kde obsadili 5. miesto. Prípravkári obsadili 2. miesto v skupine D. Prvýkrát hrali súťažne aj žiačky a skončili na 3. mieste v Dilongovej lige.

Poďakovanie za tieto úspechy patrí nielen hráčom, ale aj trénerom funkcionárom a sponzorom TJ.

KONEČNÉ TABUĽKY ROČNÍKA 2009 – 10

II. TRIEDA DOSPELÍ

1. Rabča	**20**	**13**	**3**	**4**	**49:31**	**42**
2. Zákamenné	20	11	5	4	40:28	38
3. Dlhá	20	11	4	5	50:27	37
4. Or. Polhora	20	9	4	7	40:23	31
5. Liesek	20	7	8	5	41:49	29
6. Hruštín	20	7	6	7	39:35	27
7. Habovka	20	7	3	10	33:38	24
8. Or. Lesná	20	6	4	10	33:43	22
9. Bziny	20	6	2	12	42:52	20
10. Podbiel	20	4	7	9	34:56	19
11. Leštiny	20	4	4	12	25:44	16

Párnica bola zo súťaže vylúčená

Výsledky: Or. Polhora – Rabča (ďalej len R) 3:2, R – Liesek 1:1, Bziny – R 4:5, R – Dlhá 1:0, Leštiny – R 1:2, R – Zákamenné 2:1, Párnica – R 0:9, R – Habovka 2:0, Hruštín – R 3:3, R – Podbiel 3:1, R – Or. Lesná 3:1.

V. LIGA DORAST – skupina B

1. Trstená	26	17	6	3	79:24	57
2. Rabča	**26**	**18**	**1**	**7**	**72:39**	**55**
3. Vrútky	26	16	2	8	80:29	50
4. Or. Veselé	26	15	3	8	60:37	48
5. Likavka	26	14	3	9	64:35	45
6. Ľubochňa	26	13	3	10	61:55	42
7. T. Teplice	26	12	5	9	56:41	41
8. Sihelné	26	11	5	10	47:43	38
9. Liesek	26	10	7	9	54:41	37
10. Zuberec	26	10	2	14	43:57	32
11. L. Mikuláš	26	9	2	15	53:67	29
12. L. Lužná	26	9	1	16	37:73	28
13. Mošovce	26	6	1	19	31:95	19
14.Sv. Kríž	26	1	1	24	14:115	1

Výsledky: L. Lúžna – R 1:5, R – Sv. Kríž 3:2, Or. Veselé – R 1:0, R – Palúdzka 4:2, T. Teplice – R 0:3, Ľubochňa – R 0:3, R – Liesek 3:2, Zuberec – R 3:2, R – Likavka 4:3, Mošovce – R 0:5, R – Sihelné 4:0, Trstená – R 3:3, R – Vrútky 3:1.

III. liga starší žiaci – sk. B

1. Vrútky	18	16	1	1	105:26	49
2. Zákamenné	18	14	1	3	50:29	43
3. Sučany	18	10	4	4	70:28	34
4. L. Hrádok	18	10	2	6	85:33	32
5. Rabča	18	10	2	6	47:35	32
6. Habovka	18	6	5	7	31:23	23
7. Istebné	18	7	1	10	37:39	22
8. Liesek	18	3	4	11	17:63	13
9. Z. Poruba	18	1	3	14	20:111	6
10. Kláš. p. Zn.	18	1	1	16	9:84	4

Výsledky žiakov 3. liga, starší/ mladší: Vrútky – R 8:3/2:0, R – L. Hrádok 3:1/4:2, Zákamenné – R 2:1/3:2, R – Habovka 0:0/3:0, Kláštor – R 0:4/0:4, R – Z. Poruba 3:2/1:9, Istebné – R 3:0/5:4, R – Sučany 1:1/3:0, Liesek – R 1:3/1:0.

13. 6. 2010 *Muži: Rabča – Or. Lesná 3:1* FOTO V. BRIŠ

Skupina D v Or. Polhore

Or. Polhora – R 0:3 (0:1), R – Sihelné 1:2 (0:2), Sihelné – Oravská Polhora 4:3 (2:1).

1. Sihelné	12	7	3	2	25:15	24
2. Rabča	**12**	**5**	**2**	**5**	**16:19**	**17**
3. Or. Polhora	12	1	5	6	17:22	8

VYHODNOTENIE JEDNOTLIVCOV

Mužstvo

Tréneri: Miroslav Adamčík a Jozef Skutka. **Najviac zápasov** odohrali: Martin Kozák, Rasťo Slovík, Tomáš Pajta, Pavol Harbut, Matúš Jendreas, Tomáš Sivka, Ján Kovalíček ml, Jozef Gužík, Peter Herud, Lukáš Gužík, Jozef Skutka, Miloš Porvich, Ján Kvasňák, Dušan Jagnešák. **Do kádra patrili aj:** Tomáš Revaj a Štefan, Peter, Mucha, Tomáš Brišák a Dominik, z dorastu: Matúš Chutniak, Marek Pilarčík a Jozef Galis. **Najlepší strelci boli:** Kozák 12 gólov a Kovalíček 11 gólov v ročníku.

Dorast

Najviac zápasov odohrali: Dominik Brišák ml, Daniel Čučka, František Gábor, Patrik Jadroň, Marek Pilarčík, Michal Bandík, Milan Bajčičák, Jozef Galis, Matúš Chutniak, František Masničák, Juraj Kozák, Peter Kolčák. **Ďalší hráči kádra:** Jozef Gura, Matúš Kozák, Patrik Kvas-

Pokračovanie – s. 20

5. 6. 2010 **Dorast TJ ORAVAN Rabča** *Horný rad zľava: Miroslav Adamčík – tréner, Martin Mihaliak, Matúš Chutniak, Dano Čučka, Marek Pilarčík, Jozef Galis, Dominik Brišák, MichalBandík, Patrik Jadroň, Ján Iskierka – tréner. Dolný rad: František Gábor, Matúš Kozák, Milan Bajčičák, Juraj Kozák, Peter Kolčák, Pavol Jendreas – zdravotník.* FOTO M. KOVALÍČEK

VYŽREBOVANIE FUTBALOVÝCH ZÁPASOV ORAVANU RABČA, ROČNÍK 2010/11 – JESENNÁ ČASŤ

Dátum	DOSPELÍ – I. tr.	Zač.	Odchod	Dátum	DORAST – 5. liga	Zač.	Odchod	Dátum	ŽIACI – 3. liga, starší/ mladší	Zač.	Odchod
8. 8. N	Rabča – Lokca	16 30	–	7. 8. S	v Zuberci (odl. na 15. 9.)	17 00	15 00	1. 9. Stre	Rabča – Istebné	10 00	–
15. 8. N	vo Veličnej	16 30	14 30	14. 8. S	Rabča – Palúdzka	16 30	–	15. 9. Stre	v Liesku	10 00	8 30
22. 8. N	Rabča – Zuberec	16 00	–	22. 8. N	v Liesku	13 30	12 00	22. 8.	Rabča – Zákamenné	12 00	–
29. 8. N	v Bobrove	16 00	14 30	28. 8. S	Rabča – Likavka	16 00	–	28. 8.	v Sučanoch	10 00	7 30
5. 9. N	Rabča – Zákamenné	15 30	–	4. 9. S	v Ľubochni	15 30	13 00	5. 9.	Rabča – L. Hrádok	11 30	–
12. 9. N	Rabča – Zubrohlava	15 30	–	11. 9. S	Rabča – Sučany	15 30	–	12. 9.	Rabča – Hruštín	11 30	–
19. 9. N	v Sihelnom	15 00	14 00	18. 9. S	v Bešeňovej	15 00	13 00	19. 9.	v Blatnici	10 00	7 00
26. 9. N	Rabča – Or. Poruba	15 00	–	25. 9. S	Rabča – Vrútky	15 00	–	26. 9.	Rabča – Habovka	11 00	–
3. 10. N	v Novoti	14 30	12 30	3. 10. N	v Sihelnom	12 00	11 00	2. 10.	v Or. Lesnej	10 00	8 00
10. 10. N	Rabča – Nižná	14 30	–	9. 10. S	Rabča – Zákamenné	14 30	–	10. 10.	Rabča – Z. Poruba	10 30	–
17. 10. N	v Žaškove	14 00	12 00	16. 10. S	v Liskovej	14 00	12 00	17. 10.	v Kline	10 00	9 00
24. 10. N	Rabča – B. Potok	14 00	–	23. 10. S	Rabča – T. Teplice	14 00	–				
1. 8. N	vo Vavrečke	16 30	15 00	30. 10. S	v Or. Veselom	14 00	12 30				
Hrací deň: Stre – streda, S – sobota, N – nedeľa				Prípravka – turnaje v Or. Veselom, Rabči a Or. Polhore				Zmeny termínov zápasov zverejníme na nástenke, obecnom rozhlase			

MUŽI SA VRÁTILI DO PRVEJ TRIEDY

Dokončenie – s. 19

ňák, Martin Bartkovjak, Anton Vorčák, Denis Baranyai. **Najlepší strelci:** Marek Pilarčík 21 gólov, Dominik Brišák 13, Jozef Galis 11. **V doraste končia:** Chutniak, Galis, J. Kozák, Vorčák. **Tréneri:** Miroslav Adamčík a Ján Iskierka.

Starší žiaci

Tréneri: Jozef Mihaliak a Jozef Havlíček. **Najviac zápasov odohrali:** Patrik Krivanka, Filip Jagelka, Dávid Miklušák, Martin Adamčík, Lukáš Oleš, Adam Ganobjak, Tomáš Piták, Adam Ladňák, Peter Šurinčík, Patrik Brezoňák, Tomáš Bublák, Peter Gužík, Martin Mihaliak a Maroš Gluch. **Ďalší hráči:** Rasťo Bublák, Kristián Adamica, Martin a Matúš Miklušák, Dalibor Herud, Marcel Pikoš. **Najlepší strelci:** Krivanka 23, Gužík a T. Bublák po 5. **Končia do dorastu:** Krivanka, D. Miklušák, Mihaliak a Pikoš.

Mladší žiaci

Najviac zápasov odohrali: Martin Brezoňák, Jakub Gábor, Dalibor Herud, Ján Garaj, Stano Kudják, Pavol Garaj, Tadeáš Skurčák, Maroš Gluch, Marián Oselský a Matúš Gura. **Ďalší hráči:** René Kovalíček, Dušan Somsedík, Tibor Košút, Štefan Miklušák, Ľubo Šurin, Matúš Gálik, Tomáš Adamica, Štefan Isterka, Marián Klušák, Adrián Adamčík, Rasťo Bublák, Marek Štefaniak, Jozef Kubasák, Peter Jagelka. **Najlepší strelec:** Ján Garaj. Viacerí mladší hrávali zápasy aj za starších žiakov.

Prípravka

Štartovali na turnajoch: Marián a Kornel Oselský, Stano Kudjak, Pavol Garaj, Dávid Mucha, Vladimír a Miroslav Pikoš, Adrián Adamčík, Peter Kovaliček, Patrik a Jaro Iskierka, Peter Jagelka. **Najlepší hráč:** Stano Kudjak. **Najlepší strelec:** Marián Oselský. Niektorí prípravkári nastupovali aj na zápasy mladších žiakov. **Tréneri:** Jozef Brezoňák a Ján Kozák.

6. 6. 2010 **MUŽI TJ ORAVAN RABČA** *Horný rad zľava: Miroslav Adamčík – tréner, Ján Kovalíček, Rastislav Slovík, Marek Pilarčík, Tomáš Pajta, Matúš Jendreás, Pavol Harbut, Jozef Skutka, Jozef Havlíček – predseda TJ. Dolný rad: Miloš Porvich, Peter Herud, Dušan Jagnešák, Lukáš Gužík, Jozef Gužík, Pavol Jendreas – zdravotník, Ján Kvasňák.* FOTO M. KOVALÍČEK

NOVÝ ROČNÍK SÚŤAŽÍ – 2010/11

V súčasnosti sa futbalisti pripravujú na nový ročník súťaže, ktorý sa začal v auguste. Hráči mužstva si uvedomujú, že vo vyššej súťaži budú väčšie nároky na výkony, ak chcú úspešne obstáť v I. triede. Preto bolo treba stabilizovať zostavu, viacej trénovať a dodržiavať životosprávu. Dorastenci sa pokúsia znova zabojovať o postup do IV. ligy. Žiaci chcú dosiahnuť medailové umiestnenie v III. lige. Veríme, že úsilie hráčov podporia nielen tréneri a funkcionári, ale aj fanúšikovia futbalu v našej obci.

36. ročník futbalového turnaja SNP

Jeden z najstarších turnajov na Orave sa konal v nedeľu 25. júla. Hoci bolo veľmi nepriaznivé počasie, zápasy mali dobrú úroveň.

Výsledky: Oravan Rabča – Pexel Mala (Poľsko) 1:1 na pokutové kopy 1:3; Tatran Klin – OŠK Sihelné 1:1, pokutové kopy 3:4; o 3. miesto: Sihelné –Rabča 1:0; o 1. miesto: Klin – Pewel Mala 1:0.

Dorastenci sa zúčastnili na turnaji v Rabčiciach a obsadili 1. miesto. Žiaci štartovali na turnaji v Hostinnom – ČR a skončili na 7. mieste.

Jozef Havlíček, predseda TJ ORAVAN Rabča

STAROSTA OBCE RABČA A PREDSEDA DOBROVOĽNÉHO HASIČSKÉHO ZBORU

VÁS POZÝVAJÚ
na
5. ročník
HASIČSKÝCH DNÍ
SOBOTA
21. 8. 2010
začiatok od 11.00
PRÍĎTE HASIČOV POVZBUDIŤ

HLAVNÍ SPONZORI TJ ORAVAN RABČA

1. Obec Rabča
2. ORAVING – stav. spol. – Ing. Juraj Ratica
3. RABČAN, s.r.o.
4. Slovnaft – čerpacia stanica Námestovo – Michal Adamčík
5. ADITEC Sk – výroba maracov
6. JAKOB Sk – Janka Kobyliaková
7. MT PARTNER – Piták, Spuchlák
8. Stavebniny – Ľubomír Ganobjak
9. LESBORA Rabča – Ing. Ján Ratica
10. FB Slovania – stavebno-obchodná činnosť – Bielak
11. PROFI MODUL Blava – Anton Cvoliga
12. STASMONT Rabča – Ing. František Hrubjak

Športovci TJ Oravan Rabča ďakujú všetkým sponzorom (aj tým, ktorí nie sú v zozname) za poskytnutú finančnú a materiálnu pomoc... ich zásluhou môžu štartovať v pravidelných súťažiach vo futbale, stolnom tenise a ďalších športoch.

Rabčiansky CHÝRNIK č. 3 – 4/2010 • Obecné noviny • Vydáva Obecný úrad v Rabči • Dvojmesačník • 5. august 2010 • Šéfredaktor: Ing. Vladimír Briš 559 41 01, *chyrnik@stonline.sk* • Redakčná rada: Oľga Gluštíková, Iveta Zborteková, Jozef Havlíček, Eva Grancová, Ján Adamčík, Ján Pienčak, Miroslav Lettrich, Zuzana Kozáková • Adresa redakcie: Obecný úrad v Rabči, 029 44 Rabča, Hlavná 426, Eva Grancová • Tel.: 043/55 941 01 • Rozširuje MKS Rabči • Ďalšie číslo November 2010 • Grafická úprava, sadzba: Justína Brišová • Tlač: TLAČIAREŇ KUBÍK Námestovo • Povolené Ministerstvom kultúry SR pod registračným číslom EV 3417/09

Rabconek

Časopis žiakov rabčianskej školy

Školský rok 2009/10

Číslo 1

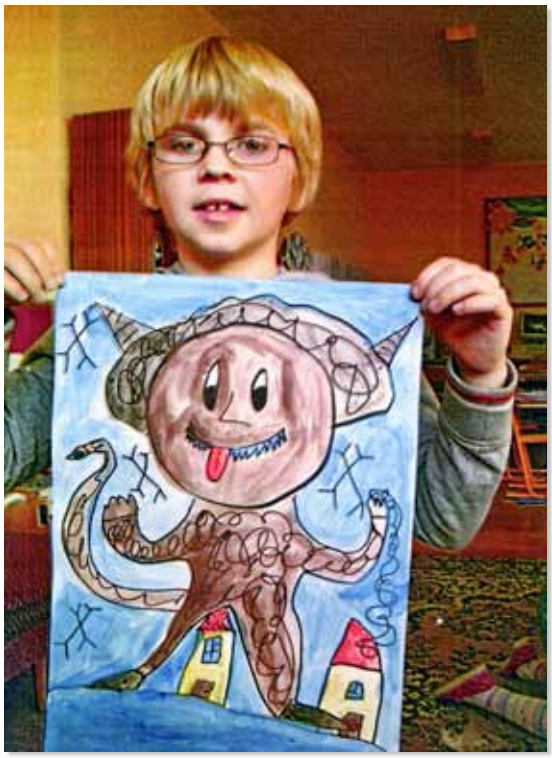

Ako vznikol názov dediny Rabča?

Raz sa v jednej opustenej osade roľníkov konali kohútie zápasy. Na povzbudzovanie fanúšikovia používali rapkáče a kričali: „Ča-ča-ča-ča!“ Dokopy to znelo ako rap-ča, rap-ča, rap-ča. Asi o sto rokov sa z osady stala dedina. Starosta obce hľadal v obecných kronikách vhodný názov pre novú obec. Keď si prečítal o kohútích zápasoch, ktoré sa tam v minulosti konali, prišiel na nové meno dediny – Rabča.

Andrej Volf, V. B

Rabča

Bol raz jeden zlý rytier, ktorý nakradol veľké bohatstvo. Bil svojich poddaných, aby z nich vyžmýkal aj tú poslednú zlatku. Tí, ktorí by chceli pred ním nejakú zlatku zatajiť, šli rovno na šibenicu. Jedného dňa to už jednému statočného mládenca domrzelo a vyzval zlého rytiera na zápas vo wrestlingu. Tento odvážny chlapec sa volal Jerguš Rabča. Keďže Jerguša trénoval sám John Senna, nemohol prehrať. Vďaka Jergušovi sa dedina oslobodila z rúk zlého rytiera, teda ju pomenovali po ňom – Rabča.

Stanislav Kudjak, V. B

Školský klub detí

Ako možno vznikla Rabča?

V dobe, keď žili ešte dinosaury a iné monštrá, žil jeden vtákopysk. Volal sa Perri Rabča a robil pre FBI. Raz mal za úlohu zneškodniť Tiranosaura Rexa. Nebol to však hocijaký Tiranosaurus Rex. Mal dve hlavy, štyri oči, dva chvosty a vedel plávať aj lietať, ale mal alergiu na osy. Perri si zobral granáty a brokovnicu. Rex si zobral míny a bazuku. Stretli sa pri kopci Magura a bojovali celý jeden rok. Keď však po dlhých bojoch zasiahol Perri Rexa, Rex padol. Vystrojili mu honosný pohreb ako Michaelovi Jacksonovi. Perri na pamiatku neúprosných bojov založil v blízkosti toho miesta druhú najväčšiu dedinu na Orave a nazval ju na počesť svojho víťazstva Rabča. Tá dedina sa tak volá dodnes, ak ju niekto iný nepremenoval na svoju počesť.

Štefan Miklušák, V. B

Vieme o Rabči všetko?

Na občianskej náuke v 6. ročníku žiaci mali možnosť získať nové poznatky o svoje rodnej obci Rabča. Sami získavali informácie zo všetkých dostupných prameňov. Svoje výsledky mohli zúročiť vo forme listu, v ktorom pozvali svojho najlepšieho kamaráta do Rabče a pritom mu ponúkli to najkrajšie a najzaujímavejšie o obci.

MILÝ TOMÁŠ!

Dovoľ, aby som Ťa pozval k nám do Rabče. Pôjdeme sa pozrieť na našu chatu, kde máme veľa pekných psíkov a máme tam aj krásny krb, kde môžeme opekať. Ukážem Ti aj naše nádherné lesy, kde nazbierame huby a čučoriedky. Moja maminka urobí dobrú polievku z húb a koláč z čučoriedok. Ukážem Ti aj náš krásny kostol. Máme tu aj významných rodákov, ako je rodina Brišákovcov. Pán Anton Brišák sa venoval kultúrno-osvetovej činnosti, viedol folklórne súbory, dychovú hudbu. Zbieral ľudové piesne Oravy. Ján Brišák, jeho brat bol náboženský spisovateľ. V rabčianskom okolí je aj Hviezdoslavova hájovňa. Práve tam sa Pavol Orságh Hviezdoslav inšpiroval a napísal veľa krásnych básní. Pôjdeme sa pozrieť aj na náš najvyšší vrch Babiu horu, ktorá má 1725 metrov. Rabča má rozlohu 2516 ha = 25, 16 km. Máme veľmi radi peknú školu. Je tu aj veľmi zaujímavý hojdací most. Je tu rieka Polhoranka. Naša obec má vyše 400 rokov. Naša obec je jednoducho krásna. Tak príď.

S pozdravom

Matúš Jagnešák

AHOJ ANETKA!

Bola by som rada, keby som Ťa mohla pozvať do Rabče. Rabča je veľmi stará obec. Jej začiatky spadajú až do roku 1564. A jedna zaujímavosť: v roku 1715 v Rabči napadol sneh. Vtedy tu boli hladové roky. Ľudia nemali čo jesť, lebo sa im nič neurodilo. Pôvodní obyvatelia pomenovali Rabču zo slova jarabina.

No naspäť k veci. Tak prídeš? Neboj sa, výlet bude veľmi zaujímavý. Ale najskôr sa Ťa chcem opýtať, či vieš, prečo Ťa chcem pozvať práve v tomto období? Sú dni Rabče. Vtedy je u nás zaujímavý program a kolotoče. Môžeme tam ísť. Na druhý deň pôjdeme do prírody. Rastie tu veľa čučoriedok a hríbov. Ak nejaké nazbierame, tak nám mamina urobí koláč. Je tu aj kinosála!

Môžeme ísť na nejaký film. Cestou Ti ukážem školu. Máme tu aj obchody. Dúfam, že prídeš. V Rabči je veľmi krásne, tak dúfam, že prídeš. Bola by to škoda prepásť.

S pozdravom Tvoja kamarátka Martina

M. Žofajová, 6. B

Protidrogová výchova v našej škole

V dnešnej dobe je mimoriadne dôležité oboznamovať žiakov so škodlivosťou užívania drog a iných návykových látok a ich závislostí, pretože už čoraz viac malých detí získava prvotnú skúsenosť s užitím drogy.

V rámci odpútania pozornosti od návykových látok sa snažia v našej škole koordinátori protidrogovej výchovy Mgr. Emília Kolčáková a PaedDr. Adriána Škrková zapojiť žiakov do mimoškolských aktivít i do vedomostných, športových a iných súťaží. Tým zároveň prispievajú k tvorbe a výchove osobnosti dospievajúceho človeka aj poukazovaním na dobré stránky jeho charakteru a vedú žiakov, aby dokázali byť odolní voči negatívnym vplyvom okolia – k drogám, šikane, týraniu...

V šk. roku 2009/10 prispeli k protidrogovej prevencii tieto aktivity organizované v našej škole:

- 5. ročník akcie „Tri dni boja proti drogám" – tradičná protidrogová akcia žiakov 9. ročníka;
- Tvorba projektu na dopravné ihrisko;
- „Abeceda vitamínov" – prednáška pre 4. – 5. ročník o zdravej výžive a význame vitamínov;
- Najkrajšia protidrogová nástenka – tvorba nástenieк s protidrogovou tematikou pre 3. – 9. ročník;
- Športové popoludnie – využívanie voľnočasových aktivít cez jesenné prázdniny pre 4. – 5. ročník;
- „Správaj sa normálne" – prednášky s policajtmi – Mgr. A. Pitákom a npor. V. Valentínym pre 4. – 5. ročník;
- Vybíjaná dievčat pod názvom „Športom proti drogám" – pre 6. ročník;
- Zbierka hračiek pre deti z Detského domova v Močenku – „Poteš kamarátov v detskom domove";
- Vianočné vystúpenie v Domove dôchodcov v Oravskej Lesnej a Novoti;
- Predná ška s MUDr. Darinou Vasiľovou a so zdravotnými sestrami z RUVZ Dolný Kubín – Prevencia fajčenia pre 4. ročník, Prevencia zubného kazu pre 1. ročník
- Miss a talent školy – využitie voľného času žiakov, rozvíjanie nadania žiakov našej školy
- Športom proti drogám – 2. ročník športovej súťaže Detská olympiáda organizovaná p. učiteľkami 1. stupňa.

K rozvoju a udržaniu dobrých medziľudských vzťahov v kolektíve detí a protidrogovej klímy v škole je potrebné v preventívnych aktivitách spolupracovať nielen s vyučujúcimi, ale aj s rodičmi a odborníkmi v danej oblasti.

PaedDr. Adriána Škrková, Mgr. Emília Kolčáková

Špeciálne poďakovanie patrí:

- vedeniu ZŠ s MŠ Rabča;
- npor. Vladimírovi Valentínymu, PZ Námestovo;
- Mgr. Augustínovi Pitákovi;
- plk. Anne Vojvodovej, ORPZ Dolný Kubín;
- Bc. Leonardovi Bobčekovi, Mestskej polícii Dolný Kubín;
- PaedDr. Marcele Skočíkovej, Mgr. Martinovi Skočíkovi, Mgr. Anne Vorčákovej, Mgr. Marekovi Dulkovi
- MUDr. Gabriele Kuchárikovej;
- MUDr. Darine Vasiľovej a jej zdravotným sestrám z RUVZ Dolný Kubín;
- TV Oravia – za propagáciu akcie „Tri dni boja proti drogám" v televízii;
- vedeniu Domova dôchodcov Or. Lesná a Novoť;
- bývalým absolventom našej školy: barmanom Milošovi a Tadeášovi Joščákovcom – barmanská show, zvukovým technikom – Róbertovi Brišákovi, Patrikovi Jozefovi Kolčákovcom, moderátorovi – Jaroslavovi Jagnešákovi;
- žiakom z literárno-dramatického krúžku pod vedením PaedDr. Adriány Škrkovej
- žiačkam 9. A triedy za vystúpenie s pásmom Stridžie dni
- spevácemu súboru Goralecki pod vedením Mgr. Anny Vorčákovej a Mgr. Ľudmily Ptačinovej
- rodičiom ochotným spolupracovať so školou.

Ďakujeme aj našim sponzorom:

Zlatníctvo, p. Marta Adamčíková, Pizzéria, p. Monika Adamčíková, Večierka, p. Igor Čučka, Potraviny, p. Martina Metesová, Kozmetický salón Nikola, p. Emília Balláková, Avon, Bc. Alena Grílusová, Obecný úrad v Rabči

NIELEN KRÁSU, ALE AJ VEDOMOSTI A TALENT TREBA ROZVÍJAŤ

V tomto duchu sa uskutočnila súťažná prehliadka pod názvom MISS A TALENT ŠKOLY.

Deň 9. jún sa stane spomienkovým pre 12 finalistiek súťaže, ktoré sa prítomným hosťom a porote predstavili v štyroch disciplínach.

V týchto preukázali nielen to, že sú krásne, ale hlavne tú skutočnosť, že v našej škole máme aj veľmi pekné a talentované dievčatá. Najväčšou skúškou pre ne bola voľná disciplína, v ktorej prejavili svoje nadanie. Prezentovali sa v speve, hre na hudobný nástroj, dramatizácii, recitácii a tanci. Porota kládla dôraz aj na úroveň komunikačných zručností. Dopracovať sa k definitívnemu rozhodnutiu bolo pre porotu veľmi ťažké a zároveň vznikli aj veľmi tesné výsledné bodové hodnotenia medzi jednotlivými finalistkami.

Umiestnenie bolo nasledovné: 1. miesto Magdaléna Baleková, 9. A, 2. miesto Mária Tisoňová, 7. A, 3. miesto Adriána Škrková, 6. A.

Miss sympatia: Timea Metesová, 8. A

Mgr. Marek Dulka

Čisto v dome, čisto v obci, čisto na Zemi – čisto v srdci

Pohľad na obce a mestá nám poskytuje dúhovú hru farieb nových fasád domov, ihrísk s umelými trávnikmi, vyleštených áut, upravených parkov. V tomto prostredí žijú uvedomelí ľudia, ktorí si životné prostredie zveľaďujú, vážia si ho.

Je to fantázia alebo skutočnosť? Dá sa povedať, že sčasti jedno aj druhé. Nové fasády domov aj vyleštené autá sa už stotožňujú so skutočnosťou, ale ako je to s uvedomelosťou ľudí a ich vzťahom k svojmu okoliu? Tu ešte veru treba toho dosť doťahovať, ale dúfajme, že sme na najlepšej ceste. Stačí sa pozrieť do našej obce.

Najmladšia generácia je príkladom aj pre dospelých. V škole sa učia riediť odpad a sú v tom celkom zbehlí. Keď bol vyhlásený zber papiera, nosili ho, vozili aj v tom najnepriaznivejšom počasí. A nanosili ho dosť, bolo to spolu 11 321 kg. Boli vyhodnotené aj triedy. Z ročníkov 1 – 4 sa na 1. mieste umiestnila 4. B, na 2. mieste 2. B, na 3. mieste 4. A. Z ročníkov 5 – 9 bolo umiestnenie nasledovné: **1. miesto** – 7. A, 2. miesto – 8. B, 3. miesto – 5. C. Aj pri príležitosti Dňa Zeme ukázali svoju uvedomelosť a vyčistili obec, vodné toky od plastov, skleného odpadu. Bolo počuť neraz z ich úst: *„Takí ľudia, čo vyhadzujú odpad do rieky, by mali ísť do väzenia!“*

A majú pravdu. Veď tým ubližujú nám všetkým. Zostáva už len dúfať, že aj v dospelosti budú naše deti myslieť ako zodpovední obyvatelia našej jedinej matičky Zeme.

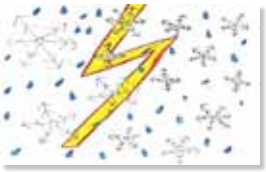

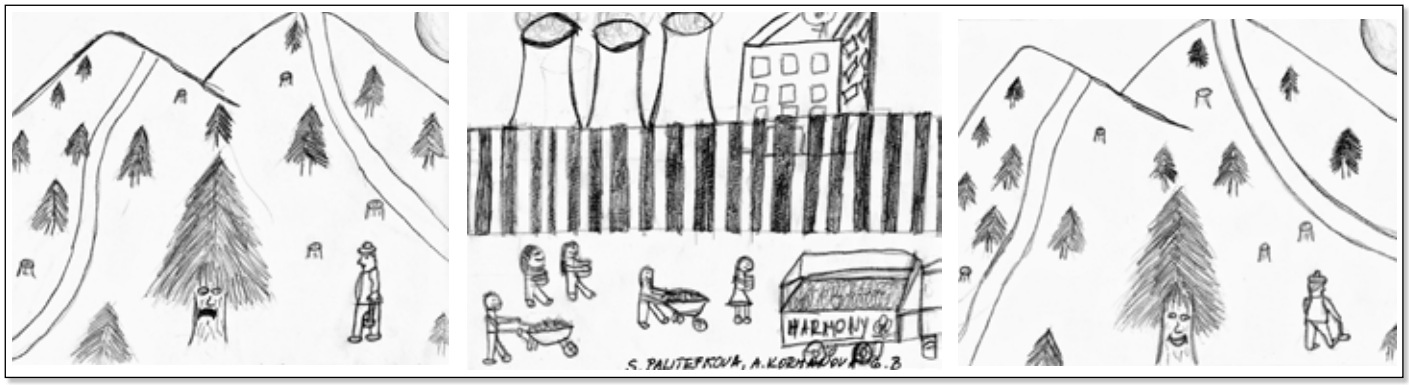

Múdry nebýva, kto nečíta

V dnešnej uponáhľanej dobe, keď človek potrebuje získať nejakú informáciu, zapne počítač. Tento fenomén nám postupne začal kdesi na okraj vytláčať našu dobrú knihu – kedysi jeden z hlavných zdrojov vedomostí, múdrostí, estetických zážitkov. Dnes jej zostala verná iba menšia časť populácie, o deťoch nehovoriac.

Dnešné kníhkupectvá pritom lákajú nádhernými zaujímavými titulmi, stačí len nájsť... Jeden z dôvodov menšieho záujmu je aj cena kníh, ale i tu máme riešenie. Skoro v každej väčšej obci, a mestách bežne máme knižnice, ktoré ponúkajú nielen množstvo kníh s najnovšími novinkami, ale organizujú aj rôzne zaujímavé akcie.

V Rabči máme dve knižnice – obecnú a školskú. Niektoré deti navštevujú dokonca obe knižnice, škoda len, že ich nie je veľa a ich množstvo skôr ubúda, ako pribúda.

Prečo by naše deti mali viac čítať? Čítanie kníh (v nižších ročníkoch) vedie k plynulému čítaniu, rozvíja slovnú zásobu, cibrí pamäť, deti z kníh získavajú zaujímavé informácie, estetické cítenie. Je všeobecne známe, že deti, ktoré viac čítajú, nemajú problém s pravopisom. Toto všetko by malo rodičov motivovať, aby vo svojich deťoch vytvárali dobrý vzťah ku knihe. Začať môžu sami a nájsť si čas svojim malým ratolestiam pred spaním prečítať básničku, rozprávku...

Škola využíva rôzne spôsoby, ako deti získať k čítaniu. Jedným z nich je už tradičná čitateľská súťaž, ktorú každoročne organizujú pani učiteľky Miškovičová a pani učiteľka Rímska. Tento rok mottom „Múdry nebýva, kto nečíta“. Žiaci mali možnosť vybrať si jednu z dvoch kníh a riešiť otázky vyplývajúce z ich obsahu. Keďže žiaci dosiahli vyrovnané výsledky, konalo sa aj druhé kolo. Žiaci po prečítaní kratšej rozprávky od J. C. Hronského riešili úlohy vyplývajúce z textu s porozumením – práve takýto typ úloh slovenským deťom podľa celosvetových prieskumov robí problémy a práve takého typy úloh bývajú súčasťou Monitoru deviatakov.

Výsledky súťaže: 1. M. Žofajová – 6. B, 2. D. Pikošová – 6.A, 3. A. Palitefková – 6. B, M. Koňarčíková – 6. B.

Ako vznikol názov obce Rabča?

Kedysi dávno žila v opustenej záhrade pod Babou horou striga Rabconenka. Jedného dňa sa vybrala na vyhliadkovú cestu okolo Babej hory a pri nehode spadla do neznámej dediny.

Postaral sa o ňu záhadný cudzinec, ktorý sa volal Rabconek. Keď sa o ňu postaral, bez slova odišiel preč. Z jaskyne, kde ju Raconek nechal, ju zobrala jedna matka k nim domov. Keď sa Rabconenka prebudila z bezvedomia, stará žena jej všetko vyrozprávala a ona sa do Rabconka zaľúbila. Rabconek jej po návrate domov lásku opätoval a bola svadba. Strige Rabconenke a Rabconkovi sa onedlho narodil syn Rabča.

Čoskoro však Rabconek s Rabconenkou zomreli, ale z ich syna sa stal silný, dobrý a odvážny mladý muž. Raz zachránil Spidermana, keď skoro spadol zo strechy kultúrneho domu. Na jeho počesť sa konala oslava.

Keďže dedina, v ktorej sa to stalo, ešte stále nemala meno, dali jej meno Rabča. A možno sa tak volá dodnes.

Janka Spuchliaková, V. B

Rozprávková noc v knižnici a základnej škole

Kde bolo, tam bolo, medzi krásnymi horami a za „oravským morom“ leží malebná dedinka Rabča. A v tejto bývajú malí školáci, ktorí majú veľmi radi, tak ako deti na celom svete, rozprávky. A naše deti rozprávky nielen čítajú, ale chcú v nich aj žiť.

Preto si s pani učiteľkami zorganizovali „Rozprávkovú noc“. Konkrétne išlo o žiakov 4. ročníka a spomínaná noc rozprávok sa konala 28. – 29. mája. V piatok poobede sa naša škola zmenila na rozprávkový zámok, v ktorého okolí sa nachádzali nielen rôzne rozprávkové bytosti, no tiež sme sa dozvedeli (od pani knihovníčky), že v blízkosti školy je ukrytý aj cenný poklad. Hneď po ubytovaní sa v triedach čakali na malých štvrtákov rôzne súťaže a kvízy, v ktorých ukázali svoje vedomosti z oblasti rozprávok a na chvíľu sa ocitli aj v „horúcom kresle“ pri vedomostnej hre Milionár.

Zlatým klincom programu bola určite beseda s pani spisovateľkou Evou Kurjakovou, rodáčkou zo susednej dediny Zubrohlavy, ktorá deťom pútavo vyrozprávala niekoľko povestí z knihy Povesti spod Babej hory. Potešila nás aj pripraveným CD s nahranými povesťami a tiež sme sa dozvedeli, že pani Kurjaková má plné ruky práce s prípravou novej knihy povestí na vydanie, ktorá by mala mať príznačný názov Povesti spod Pilska. Ďakujeme pani spisovateľke Kurjakovej, že umožnila takto žiakom načrieť do bohatstva pokladnice našich regionálnych povestí.

Po večeri a dramatizácii vybraných rozprávok čakala na deti objaviteľská úloha – nájsť poklad ukrytý v knižnici. Že neviete, čo je tým vzácnym pokladom? Naši žiaci to už vedia, predsa KNIHA. Ona dáva múdrosť, otvára nové svety a rozširuje obzory, posúva o kúsok vpred. Za tento objav boli žiaci odmenení sladkosťami.

Večerná detská diskotéka bola opäť spestrená súťažami a hoci potom už deti boli aj unavené, ešte ani prvé raňajšie hodiny ich nepreniesli do ríše snov. Rozprávali, šepotali si, spomínali, žartovali a smiali sa, a to hlavne preto, že sa im páčilo byť takto spolu ako kolektívy tried v škole aj cez noc, ako aj škola plná napätia, fantázie, dobrodružstiev, hier, rozprávok i rozprávkových bytostí, škola učenia sa hravou formou.

Vychádzajúce slnečné lúče signalizovali, že Rozprávková noc sa blíži ku koncu. Po raňajkách žiaci kreslili svoje dojmy, zážitky, reflexie a hodnotenia. Potom prišlo na rad aj hodnotenie súťaží. Žiaci získali nielen vecné ceny, ale aj malé spomienkové darčeky, ktoré im budú pripomínať Rozprávkovú noc prežitú v škole. Priaznivé ohlasy zo strany žiakov, ale aj rodičov nás povzbudzujú k organizácii ďalších ročníkov tejto pre žiakov mimoriadne príťažlivej školskej akcie. Akciu zorganizovali p. učiteľky Raticová, Škrková, Ogureková, Michaľáková a Bc. Galčíková.

PaedDr. Adriána Škrková, Mgr. Marek Dulka

Tehlička pre Keňu

U nás na základnej škole aktívne pracuje žiacky parlament pod vedením pani učiteľky Lenky Cubinkovej Bajkovej a organizuje akcie, ktoré spríjemňujú a obohacujú náš školský život. Jednou z najvydarenejších akcií tohto roku bola zbierka Tehlička pre Keňu ... aby sa dobro šírilo ...

Rozhodli sme sa trošku dobra a sociálneho cítenia šíriť aj medzi deťmi na našej škole... nebola to ľahká úloha, ale skúsili sme to.

Je, a stále ešte trvá táto zbierka, ktorá má záštitu ministerstva školstva SR a už piaty rok je realizovaná agentúrou SAVIO, ktorá rok čo rok zbiera peniažky pre deti 3. sveta. Každý rok si dajú cieľ svojho snaženia na konkrétnu vec... nie je to nič nerealistické, ale vždy je to niečo hmatateľné a dosiahnuteľné. Tento rok sa spolupodieľajú na dostavbe školy pre deti v Nairobi na ulici Bosco boys. Možno si kladiete otázku, či je to vhodné, aby sa od detí zbierali peniažky... treba povedať, že sa nejedná o veľké peniaze... ide o to, aby sa deti naučili niečoho sa vzdať v prospech druhých... napr. nekúpiť si jeden deň 2 napolitánky, alebo chipsy a radšej 20 centov poslať deťom, pre ktoré to znamená krok ku vzdelaniu a šancu niečo v živote dosiahnuť ... aby sme naučili naše deti, že svojou veľkosťou – niečoho sa vzdať – môžu pomôcť deťom na ulici Bosco boys v Nairobi.

Každé dieťa, ktoré mohlo prispieť aj keď len maličkou sumičkou na vzdelávanie detí v Keni, pomohlo, aby aj deti v ďalekej Keni mali lepší a slušnejší život.

Prezentácia projektu prebiehala od 15. marca do 22. marca 2010 prostredníctvom členov žiackeho parlamentu. Žiaci v každej triede (4. – 9. ročník) vysvetlili, o aký projekt sa jedná a prečo sa naša škola a aj materská škola zapojila do tejto celoslovenskej akcie. Zbierka sa konala 19. a 22. marca 2010.

Podarilo sa nám vyzbierať a poslať prekvapivo krásnu sumu 325 eur. ďakujeme za vaše dobré srdiečka...

PRVÉ VÝHONKY DIVADELNEJ ČINNOSTI „malých hercov“

A je to za nami. Školský zvonec zazvonil posledný krát a deti na dva mesiace opustili areál svojej školy. Ostáva nám len obzrieť sa späť a následne sa pokúsiť nahliadnuť do blízkej budúcnosti.

Že sú naše deti nadané, tak o tom rozprávame stále. Aby však neostalo len pri slovách, organizujú pedagogickí zamestnanci množstvo záujmových útvarov. Jedným z takýchto je aj literárno-dramatický krúžok, ktorého hlavnou náplňou je príprava kratších divadelných inscenácií. Takou cestou si žiaci a žiačky našej školy rozvíjajú nielen svoje komunikačné schopnosti, ale aj rôzne postoje, či schopnosť správne zareagovať v tej ktorej situácii. Mnohé hodiny memorovania textov, neustále opakovanie jednotlivých scén, hektolitre potu a nervov nakoniec priniesli vytúžené ovocie. Žiaci tým získali potrebné zručnosti aj v recitácii, ktoré sa prejavili napr. aj umiestnením žiačky 4. C triedy **Natálie Jochimovej na 3. mieste v okresnom kole súťaže Hviezdoslavov Kubín.** Okrem toho sa nám v priebehu tohto školského roka podarilo nacvičiť štyri divadelné predstavenia.

Prvou scénkou **„Únos starkých“** sme sa prezentovali najskôr na Deň dôchodcov v Kultúrnom dome v Rabči, kde získali žiaci prvotné skúsenosti a zážitky a zožali veľký úspech. Dvomi scénkami sme sa potom prezentovali v Domove dôchodcov v Oravskej Lesnej a Novoti a v škole cez Vianočnú akadémiu. V predvianočné dni predstavili žiaci v pásme kratších hraných výstupov pod názvom **„Stridžie dni“** ľudové zvyky a tradície, ktoré sú spojené s nadprirodzeným svetom stríg, duchov a strašidiel. Aj kolektív učiteľov mal možnosť vidieť, aké divadelné talenty sa nám rysujú v našej škole. V 20-minútovej divadelnej inscenácii **„Prvá trieda – poškoláci“** sme mohli vidieť i počuť, ako vidia školu deti a možno aj to, ako sme školu videli v detstve aj my. Na Deň matiek sme vystúpili v Kultúrnom dome v Rabči so scénkou **„U nás taká obyčaj“**, kde cez pohľad do jednej „obyčajnej rodinky“ sme sa snažili poukázať, že naše mamičky to s deťmi majú naozaj ťažké.

Môžeme teda s hrdosťou konštatovať, že v našej škole máme veľa talentovaných detí, ktoré túžia po tom, aby sa mohli prejaviť a ukázať svoje schopnosti. Aj vďaka týmto pozitívnym výsledkom v divadelnej činnosti žiakov by sme v budúcnosti chceli ísť ešte ďalej. Chceme ukázať, že aj v Rabči sú nadané deti a doslova „malí herci“, a to napríklad aj účasťou na rôznych prehliadkach a súťažiach detských divadelných súborov. A preto by sme v najbližšom čase chceli vytvoriť na pôde našej školy detský divadelný súbor.

Takéto sú teda naše plány v najbližšej budúcnosti a tí, ktorí mali možnosť vidieť jedno z našich predstavení, vedia, že sú úplne opodstatnené. A vy, ktorí ste nás ešte neviedeli „v akcii“, nezúfajte, v ďalšom školskom roku pre vás chystáme nové divadelné predstavenia.

p. uč. Adriána Škrková, p. uč. Marek Dulka

Škola hrou, nie hrozbou

Už je tu zas pondelok,
plná taška, chvenie rúk,
každý z chlapcov i z dievok
má dušu plnú múk...

Ja hovorím: „Ale kdeže!“
Veď učiť sa vypláca
i dobrý Bože pomôže,
elán nikdy nestrácam!

Na slovine vyznám lásku písmenkám,
cez dejepis zase vyhrám vojny,
na matike sa s číslami pohrám,
v zemiaku zbieram z krajín dojmy.

Telesnú i muziku,
to tiež rada okúsim,
aj chémiu a fyziku,
robím veľké pokusy.

Keď objaví sa v žiackej
pekná štíbla jednička,
už niet šťastia viacej,
plesám ja i mamička.

Alžbeta Kovalíková, 9. A.

Informácie z oblasti školstva

Kalendár nám opäť ukázal 30. jún, záver školského roka a začiatok najkrajšieho obdobia pre všetky deti na svete. To, čo sme v tomto roku prežili a dosiahli, určite súviselo s našimi očakávaniami, našou usilovnosťou, trpezlivosťou a najmä poctivou prácou.

Všetci dobre vieme, že nie každému sa darí rovnako a nie každý rovnako poctivo pracuje. Mnohí žiaci dostali ocenenia – či už v podobe dobrých známok na vysvedčení, alebo knihy za vzornú a úspešnú reprezentáciu školy, ale aj milé, povzbudivé slová od tých, ktorí celý rok nad nimi držali ochrannú ruku – od rodičov a učiteľov. A tým, ktorým sa nedarilo podľa vlastných predstáv a očakávaní, ktorí boli možno niekedy leniví a pohodlní siahnuť za knihou, napísať si domácu úlohu, obetovať zo svojho voľného času na zdokonalenie svojho ducha, tým želáme, aby našli dosť síl a odvahy popasovať sa so všetkými problémami, ktoré im prinesie ďalší školský rok.

Je za nami školský rok 2009/10. Rok, v ktorom pokračovala realizácia školskej reformy. Jej výsledky bude možné zhodnotiť už o 2 roky v 1. – 4. roč. a o 3 roky v 6. 9.roč. No už teraz môžeme konštatovať, že jej pozitívom je väčšia sloboda pre školy a žiakov vo výbere učiva v jednotlivých predmetoch, možnosť posilniť časovou dotáciou predmet, pre ktorý má škola najlepšie podmienky, alebo predmet, ktorý je z hľadiska súčasného vývoja najviac potrebné rozvíjať.

V školskom roku 2009/10 navštevovalo našu ZŠ 660 žiakov, ktorí boli zaradení do 14 tried v ročníkoch 1. 4. a 17 tried 5. 9. roč., spolu 31 tried. Pri škole pracovali dve oddelenia ŠKD. Na výchovno-vyučovacom procese sa podieľalo 43 pedagogických a výchovných pracovníkov. Z celkového počtu 660 žiakov neprospeli 4 žiaci, ktorí absolvujú opravné skúšky a výborné výsledky dosiahlo 267 žiakov, čo je viac ako 1/3. Mierne zlepšenie nastalo v oblasti správania. Celkovo máme 12 riaditeľských pokarhaní, 6 znížených známok zo správania na II. stupeň, 3 znížené známky zo správania na III. stupeň.

Ako každoročne aj v tomto školskom roku sa naši žiaci zúčastnili množstva súťaží, kde dobre reprezentovali našu školu v okresných a krajských kolách.

Úspešne si počínali v súťažiach z matematiky, jazyka slovenského, fyziky, zemepisu, prírodopisu, chémie, dejepisu, telesnej, výtvarnej, hudobnej a náboženskej výchovy, anglického a nemeckého jazyka. Dovoľte pripomenúť mená tých najúspešnejších.

Dobre si v súťaži Hviezdoslavov Kubín počínala Natália Jochimová (IV.C), keď v okresnom kole skončila na 3. mieste.

V olympiáde zo slovenského jazyka bola úspešnou riešiteľkou Magdaléna Baleková (IX.A). Žiačky pripravovala p. uč. Škrková.

V matematickej súťaži „Finančníctvo“ sa Filip Fidrik (IX.A) umiestnil v okresnom kole na 3.mieste. Pripravovala p. uč. Krišková. V matematickej olympiáde sa v okresnom kole umiestnila Klaudia Brišáková (VII.A) na 3. mieste a Filip Jurčák (V.A) bol úspešným riešiteľom. Pripravovali p. uč. Kovaličková, Paľová. V okresnom kole matematickej pytagoriády skončil Juraj Maxa (VI.A) na 3. mieste. Pripravovala p. uč. Paľová.

V geografickej olympiáde sa v okresnom kole umiestnili Filip Jurčák (V.A) a Filip Fidrik (IX.A) na 2. mieste a Erik Fidrik (VI.A) bol úspešným riešiteľom. Pripravovali p. uč. Ciba a Kornhauserová.

Výborné výsledky v olympiáde z nemeckého jazyka dosiahol Jozef Piták (VI.A), ktorý po víťazstve v okr. kole skončil na 3. mieste v krajskom kole. V tej istej súťaži sa umiestnil Ján Piták (VI.B) na 2. mieste v okresnom kole. Pripravovala p. uč. Miškovičová.

V biblickej olympiáde sa družstvo v zložení Petra Kolčáková (VIII.A), Dominika Dobierková (VIII.A), Adriána Škrková (VI.A) a Klaudia Babinská (VI-I.B) umiestnilo v okresnom kole na 2. mieste. Pripravoval vdp. Lettrich.

V astronomickej súťaži „Čo vieš o hviezdach“ zaznamenali 2. miesto v okresnom kole Martina Pitáková (VI.A), Adriána Škrková (VI.A) a postúpili do krajského kola. Pripravovala p. uč. Kornhauserová.

Už tradične celý rad úspešných výsledkov zaznamenali naši žiaci v športových súťažiach. Družstvo dievčat v zložení Danka Kekeliaková (VII.C), Michaela Maxová (VII.A), Marianna Brišáková (VII.B) a Marta Kormanová (VI-I.B) po víťazstve v okresnom kole sa umiestnili na 2. mieste v krajskom kole v stolnom tenise.

Na majstrovstvách okresu v atletike vybojovala 1. miesto štafeta na 4 x 60 m v zložení Ivan Kudjak (IX.A), Jakub Hurák (IX.D), Tomáš Bublák (VIII.A) a Peter Kubulák (IX.C). V okresnom kole súťaže „streľba zo vzduchovky“ skončilo družstvo dievčat Michaela Maxová (VII.A), Eva Dudová (VIII.A) a Michaela Sivková (VI.C) na 3. mieste.

V okresnom kole malého futbalu vybojovalo 3. miesto družstvo mladších žiakov – Maroš Gluch (VI.C), Peter Mačinec (VII.A), Ján Garaj (V.B), Dominik Michalák (V.A), Dalibor Herud (VI-I.B), Tadeáš Skurčák (VI-I.C), Marián Klušák (VII.C), Martin Brezoňák (VI.C), Jakub Gábor (VI.B) a René Kovaliček (VI.C).

Úspešne si viedlo družstvo dievčat v okresnom kole v atletike, kde skončilo na 2. mieste.

V hádzanej po víťazstve v okresnom kole obsadili dievčatá 3. miesto v krajskom kole.

V basketbale výborné umiestnenie zaznamenali mladšie žiačky, ktoré v krajskom kole skončili na 3. mieste a staršie žiačky sa v okresnom kole umiestnili na 2. mieste. Dievčatá úspešne reprezentovali aj v regionálnej futbalovej lige, kde skončili na 3. mieste. O dobré výsledky sa zaslúžili Zuzana Šurinčíková (VI-II.A), Timea Metesová (VI-II.A), Klára Labudová (VI-II.A), Dominika Dobierková (VIII.A), Katarína Iskierková (VII.A), Rebeka Chutniaková (VII.A), Kristína Heretíková (IX.A), Michaela Maxová (VII.A), Katarína Miklušáková (IX.A), Barbora Chromčáková (VIII.C), Alžbeta Kovalíková (IX.A), Simona Brišáková (IX.A), Simona Skurčáková (IX.A), Michaela Heretíková (VII-I.C), Kristína Prisenžňáková (VIII.B), Adriana Chromčáková (VII.B), Daniela Kekeliaková (VII.C), Rebeka Dominová (VI.A), Katarína Dominová (VI.A), Nikola Bieľaková (VI.A), Laura Kudjaková (VII.A), Beáta Barnášová (VII.A), Ivana Šurinčíková (VII.A), Mária Kozáková (VII.A), Klaudia Brišáková (VII.A).

Športovcov na súťaže pripravovali p. uč. Skočíková, Kolčáková, Ciba, Cubinková Bajková, Pienčák.

Všetkým reprezentantom patrí naše úprimné poďakovanie.

Dovoľte tiež poďakovať za dobrú spoluprácu v tomto školskom roku predstaviteľom obce, ako zriaďovateľovi nášho zariadenia, rodičovskému združeniu, rade školy, farskému úradu aj všetkým, ktorí rôznymi formami pomoci prispeli k úspešnému ukončeniu školského roka 2009/2010.

Na záver chcem zaželať všetkým našim žiakom a učiteľom príjemné prežitie letných prázdnin, aby načerpali dostatok síl, ktoré budú o 2 mesiace opäť potrebovať pri zdolávaní náročných úloh v oblasti výchovy a vzdelávania.

Mgr. Ján Pienčák,
riaditeľ ZŠ s MŠ

PARTNERSTVO NEPOZNÁ HRANICE

Detské ihriská pri materskej škole v Gaceli a aj pri hornej škole sú dokončené a v prevádzke. Do vybavenia materskej školy pribudla interaktívna tabuľa, bicykle, detské dopravné značky... Úspešný projekt financovaný prevažne z fondov EÚ sa takmer skončil. Veríme, že nadviazané priateľstvá nie.

Cezhraničný projekt Partnerstvo bez hraníc pokračoval 2. júna 2010 stretnutím poľských a slovenských detí predškolského veku v MŠ, Školská.

Z Poľska prišla skupinka detí, ktorá po počiatočných nesmelých pohľadoch sa pripojila k deťom z našej materskej školy. Každé dieťa si našlo kamaráta či kamarátku a spoločne prešli do jednej z tried predškolského veku. Čakalo ich tam prekvapenie. Mohli si vybrať hru, ktorá sa im najviac páči. Deťom z Poľska sa najviac páčili didaktické hry a hra v kuchynke. Ale ani pani učiteľky nezaháľali a hrali sa spolu s deťmi. Potom sa všetky deti predškolského veku presunuli do telocvične, kde ich najskôr čakalo pripravené prúdové cvičenie, a potom si zasúťažili na rebrinách, žinenkách, lavičkách, ale vyskúšali aj chôdzu v sedemmíľových čižmách a chodúľoch. Najväčším prekvapením však boli bicykle a kolobežky. Po dobrom obede sa deti zabávali na diskotéke a hrali sa hry, ktoré ich najviac zaujali. Pani učiteľky a všetci zamestnanci, ktorí pomáhali pri práci s deťmi v MŠ, sa tešili, že deň sa vydaril, aj keď sa slniečko celý čas schovávalo za mrakmi a nedovolilo ísť deťom von. Na záver boli deti obdarené balíčkom zaujímavostí a sladkosťami.

Podobné ďalšie stretnutie sa konalo v Pewel Mała v Poľsku 17. 6. 2010.

Na toto stretnutie sa deti veľmi tešili, chceli opäť vidieť svojich kamarátov a zahrať sa s nimi. Poľské deti sa predstavili divadielkom a povestným tancom „Kraковiak.“ Potom všetky deti pracovali pri stoloch, kde si kreslili, lepili, skladali obrázky do celku. Počasie sa hnevalo aj teraz, tak sa deti presunuli do telocvične, kde boli pre ne pripravené hry. Deti si zatancovali, poskákali vo vreci, prešli cez tunel, po lavičkách a hrali sa loptové hry. Po obede sa deti zoznámili s celým veľkým súborom hudobných drevených nástrojov. Na záver boli deti obdarené taktiež darčekom. Cestou domov si deti rozprávali o nových kamarátoch, hrách, ale mnohé z nich boli unavené a zaspali v autobuse.

Pre tieto deti sa priateľstvo nekončí, pretože sa so svojimi poľskými kamarátmi stretnú aj v prvom ročníku ZŠ.

Ďakujem všetkým, ktorí sa podieľali akoukoľvek formou na príprave tohto projektu a dúfam, že sa priateľstvo a spolupráca detí aj dospelých sa bude naďalej rozvíjať a hranice nebudú žiadnou prekážkou.

Otília Pitáková – zástupkyňa riaditeľa školy pre MŠ

Kde sa formuje osobnosť?

Človek ako bytosť je v spoločnosti dôležitým predmetom výskumov z rôznych pohľadov a oblastí. Človek – vrcholný článok spoločnosti. Dokonalý súzvuk telesnej a vnútornej energie. Na jednej strane krehká telesná schránka, na druhej najsilnejšia bytosť pozemského sveta. Čo predurčuje človeka k tomu, aby rástol? Nie je to telesná sila, a predsa je tak výnimočný a jedinečný? Práve vnútorná zložka spôsobuje vzostup a dominanciu človeka. Jeho jedinečnosť sa formuje v osobnosti.

Osobnosť človeka nie je len darom od Boha. Boh daroval život, v ktorom sa osobnosť vyvíja od detských plienočiek. Je to ako zasadiť strom. Z drobného semienka sa prederú na zemský povrch drobné výhonky. Z nich vzíde tenký prútik ťahajúci sa vyššie a vyššie. A potom rozkvitne a zarodí plody. A každým rokom je väčší a bohatší. Rovnako osobnosť sa neustále vyvíja. Od spomínaných plienočiek malého dieťaťa. Presne ako v príbehu O troch grošoch. Jeden si nechávam pre seba, druhý vraciam otcovi a ten ďalší venujem svojim deťom.

Formovanie osobnosti funguje na podobných princípoch. Už v mamičkinom brušku dostávame do vienka niektoré črty osobnosti. Dedíme ich a takto nás sprevádzajú celý život. No zároveň sa osobnosť vyvíja vo svojom prirodzenom prostredí. Zdedené iskričky osobnosti v začiatkoch života človeka rozdúchavajú rodičia a najbližšia rodina. Horia svetlom a energiou vyžarujúcou z tepla rodiny. Príjemné rodinné prostredie pôsobí na osobnosť pozitívne. Ale čo ak v rodine niečo škrípe? Časté hádky, napätie, stres majú presne opačný efekt na vývoj osobnosti. Neskôr sa osobnosť formuje v spoločnosti. V škole, v kruhu priateľov. Postupnými krokmi smerujúcimi k dospelosti je osobnosť presakovaná všetkými oblasťami – rodinou, priateľmi, idolmi, médiami, ale aj vierovyznaním a zdedenými danosťami. Schránka osobnosti sa mení ako ročné obdobia. Z teplej a príjemnej povahy človeka sa môže stať chladný januárový búrlivák. A naopak z aprílového poblázneného dievčaťa sa vplyvmi prostredia môže stať pokojná júlová romantička.

Kde sa teda formuje osobnosť?

Je to prosté a jednoduché. Formuje sa v srdci. Formuje sa v nás samotných na pozadí všetkých etáp nášho života. Od útleho detstva až po posledné vydýchnutie. Telesno však odchádza, zaniká. Osobnosť je večná a živá. Preto buďme osobnosti s veľkým O. Osobnosti, ktoré sa zapíšu do povedomia ďalším generáciám. Vďaka čaru nášho srdca...

Alžbeta Kovalíková, 9. A

Rok v materskej škole

Hoci sa školský rok 2009/10 začal v sťažených podmienkach – rekonštruovali sa dve triedy v pavilóne A, budovali sa nové triedy v pavilóne C a zvyšný priestor bol zaprataný nábytkom. Všetci zamestnanci mali plné ruky práce, aby sa triedy dokončili a boli pripravené pre deti. Učiteľky skrášľovali prostredie, aby sa triedy zútulnili, ale aj napriek tomu sa pobyt detí v MŠ naplno zrealizoval s dvojdňovým oneskorením.

Počas tohto školského roka sa aktivity rozvíjali tak, aby sa rozvíjali kľúčové kompetencie u detí. V zariadených priestoroch sa deti počas septembra spoločne zoznamovali a stretávali sa v triedach s názvom: Lienková, Sovíčková, Slniečková, Mravčeková, Kuriatková. V priebehu októbra sa do edukačných aktivít zapojili aj rodičia, aby pomáhali pri zhotovovaní šarkanov a drakov, ktoré boli vystavené aj v dome kultúry. Niektoré detské práce boli vystavené v obchodnom dome Klinec v Námestove. Zábavou bola šarkanová šou – deti sa prevetrali a dobre vyšantili, ale získali aj cenné kompetencie o zákonitostiach prírody. V novembri sa deti predškolského veku stretli so svojimi starými rodičmi, kde pripravili pre nich krátky program. Blížil sa december a deti sa tešili na sviatky Mikuláša a Vianoc. Nacvičovali si program, kde sa zdokonaľovali v speváckych, tanečných, recitačno-dramatických kompetenciách. Počas vianočnej besiedky sa predviedli svojím rodičom. Piekli sa medovníky, spievali sa goralské koledy a novoročné vinše. Aj keď v novom roku sa deti nedoč-

ŽIADOSŤ O PRIJATIE DIEŤAŤA NA PREDPRIMÁRNE VZDELÁVANIE DO MATERSKEJ ŠKOLY

Meno a priezvisko dieťaťa ..... Dátum narodenia...
Rodné číslo ..... Miesto narodenia .....
Zdravotná poisťovňa č. .....
Trvalý pobyt ..... Tel. číslo .....
Národnosť ..... Štátna príslušnosť .....
Prihlasujem dieťa do materskej školy (adresa) .....
Záväzný dátum nástupu dieťaťa do materskej školy .....
Meno a priezvisko otca .....
Trvalý pobyt ..... Tel. číslo. .....
Zamestnávateľ ..... Tel. číslo .....
Meno a priezvisko matky .....
Trvalý pobyt ..... Tel. číslo .....
Zamestnávateľ ..... Tel. číslo .....

Súčasne sa zaväzujem, že budem pravidelne mesačne platiť príspevok na čiastočnú úhradu výdavkov materskej školy v zmysle §28 ods. 3 zákona NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní 9 (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade so VZN obce č. 5/2008 zo dňa 25. 7. 2008.

Potvrdenie lekára o zdravotnom stave dieťaťa a jeho spôsobilosti navštevovať materskú
školu:

Vyjadrenie lekára o zdravotnom stave dieťaťa podľa § 24 ods. 7 zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov a § 3 ods. 3 vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z. z. o materskej škole.

Dátum ..... Pečiatka a podpis lekára.....
Dieťa prihlasujem na:
1. desiata (pol dňa)
2. obed, desiata (pol dňa)
3. desiata, obed, olovrant (celý deň)

kali poriadnej zimy, oboznamovali sa so starostlivosťou o zvieratká v zime a bezpečnom zimnom pobyte na snehu a ľade. Počas fašiangov sa opäť zapojili rodičia, lebo sa pripravoval obľúbený karneval. Niesol sa v znamení rôznych súťaží, hier a tancov s dospelými. Medzi tým sa predškoláci s úžasnou zodpovednosťou pripravovali na zápis do 1. ročníka ZŠ. V marci sa dve triedy Mravčeková a Kuriatková s veľkým nadšením presťahovali do úplne nových tried vybudovaných nad kuchyňou a jedálňou MŠ. Tešiac sa na znovuobjavenie sa jarných slnečných lúčov a šantivých pobytov v prírode, deti zdobili veľkonočné kraslice a zhotovovali veľkonočné korbáče. Popritom sa pripravovali na spevácke, športové súťaže. Zúčastnili sa prehliadky ľudových piesní – Veľké štrngalky v MŠ v Oravskom Veselom, športovej miniolympiády v Oravskej Polhore a matematickej olympiády v Zákamennom. Úctu nielen k matkám, babkám, ale aj iným tetám predviedli počas besiedky ku Dňu matiek. Vytvorili veľké srdcia, ktoré boli vystavené v obchodnom dome Klinec v Námestove. Zaujímavými akciami boli medzinárodné družobné vzťahy s MŠ v Poľsku v Pawel Mala. Najskôr naša MŠ privítala pedagógov z PL, ktorí a zúčastnili na otvorenej hodine pri predškolských deťoch. Podobný pobyt bol realizovaný aj v PL pedagógom našej MŠ. V rámci týždňa detských radostí organizovaných z príležitosti MDD sa v našej MŠ zúčastnilo 15 detí z PL. Tento deň bol prepletený športovými hrami, náučnými činnosťami. Taktiež aj deti z našej MŠ z predprimárnych tried navštívili MŠ v PL, kde sa zúčastnili rôznych akcií. Tieto dni boli pre deti veľkým zážitkom. Vyvrcholením týždňa detských radostí bola rozprávková noc strávená v našej MŠ. Bola to prvá noc, ktorú deti absolvovali bez rodičov, iba so svojimi učiteľkami. Rozvíjali odvahu, nebojácnosť a samostatnosť. Počas tejto noci sa nikto z 20 detí nedožadoval svojej rodiny a rodičov. Zabávali sa počas hodiny duchov, tlieskali učiteľkám za nočnú živú rozprávku o Červenej čiapočke a využívali radosti bazéna, naplneného loptičkami, zatancovali pri známych piesňach a zahrali sa na počítačoch. Rozlúčkou s MŠ na zábavnej diskotéke sme úspešne zavŕšili tento školský rok. Zážitky počas celého školského roka boli pekné a veľa detí rozprávalo, že ich doma porozprávajú rodičom cez letné prázdniny.

Nám učiteľkám ostáva len veriť, že aj rodičia budú svoje deti podporovať v rozvíjaní zrozumiteľnej reči, a tak pomôžu svojim deťom k správnemu rozvíjaniu reči.

M. Zboroňová, uč. MŠ

Krásna Orava

Orava, krásny to môj kraj,
tu nájdete krásnu prírodu,
vraj jednu z najkrajších,
na Slovensku raj.

Môj región Orava je zeme kus,
svoj domov mať,
tu každý by chcel bývať,
tak aj ty to skús.

Ľudia ako jazyk, ktorým hovoria,
goralčinu majú,
niektoré slovíčka iným sa ťažké zdajú.

Tam kopce i vrchy sú mohutné,
Pilsko i Babiu horu zdolať je ukrutné.

I zver si tam žije spokojne,
brlohy majú potravou naplnené hojne,
kto by si tam nežil dobre…

Tam aj medveď svoj brloh vlastní,
jak dva vrabce sú spolu šťastní.

Radostne si sláviky štebocú,
a i hrdličky si šťastne hrkocú.

Polhoranka, oravská rieka, tečie si tu,
tečie, tečie,
až do priehrady k mestu,
najväčšej na Slovensku.

Aj zeme tam je veľký kus, dobrú úrodu rodí,
skoro v každej rodine sa domáci chlieb robí.

Tam krásne dievky žijú,
až mládenci sa o ne bijú.

Staršie gazdiné vedia o Orave svoje,
ale vedia ku koňom pripevniť aj oje.

Orava, tam každý, kto odíde, vráti sa zas,
veď je to región plný krás
a objavov v každom z nás.

Barbora Brandysová, 9.A Bi intemoveria cut

Z tohtoročnej činnosti školského klubu detí

Školský klub detí je súčasťou školy. Navštevujú ho žiaci 1. – 4. ročníka. Klub poskytuje výchovu a vzdelávanie mimo vyučovania. V tomto školskom roku boli v prevádzke dve oddelenia (1. Oddelenie – žiaci 1. a 4. ročníka, 2. oddelenie – žiaci 2. a 3. ročníka).

Obidve oddelenia mali k dispozícii samostatnú miestnosť v budove materskej školy. Triedy školského klubu sú vybavené základnou didaktickou technikou, niekoľkými PC, rôznymi spoločenskými hrami, knižnicou. K svojej činnosti sme využívali všetky priestory školského areálu. I v tomto školskom roku sa počet detí menil. Pohyboval sa v rozpätí od 30 – 38 detí.

2. oddelenie – vychovávateľka Elena Škorvánková. **„Hra je najlepší prostriedok na získanie vedomostí“.** Toto motto vystihuje naše prioritné ciele.

Všetkým deťom bolo umožnené rozvíjať svoju osobnosť, svoje individuálne potreby a záujmy, zlepšovať výchovno-vzdelávacie výsledky, talent a osobné schopnosti.

Pri činnostiach sme preferovali rozvoj samostatnosti a tvorivosti.

Príprava na vyučovanie bola i v tomto školskom roku zameraná na pravidelné plnenie školských povinností, na upevnenie učiva hravou formou (kvízy, projekty, didaktické hry...)

Najzaujímavejšie akcie:
- Púšťanie šarkanov
- Stavby hradov v piesku
- Kvíz a zábavné hry z príležitosti Dňa jabĺk
- Čertovská diskotéka – zábavné popoludnie
- Pečenie vianočiek
- Vianočná besiedka
- Tvorivý karneval
- Kvíz medzi oddeleniami a žiakmi 3. ročníka z príležitosti mesiaca knihy
- Letná olympiáda

Počas celého školského roka sme pracovali na projekte **„Ekosystém les“.** Tiež sme mali celoročnú súťaž o **„Rekordmana ŠKD“.**

Zaujímavý bol aj projekt „Žijeme na jednej planéte“. Školský rok sme zakončili spoločnou opekačkou a diskotékou.

Sudoku

	3		6			4		
		9	3				5	2
		4		5		7		
		1			3			9
5			8	2				3
9					1	2		
		2		4		5		
4	7				5	3		
		8			6		2	

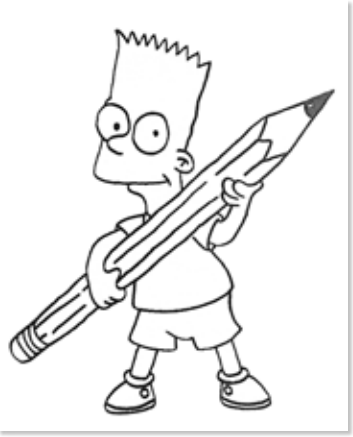

NAŠI PREDKOVIA V DÁVNEJ MINULOSTI NA ZÁKLADE DLHOROČNÝCH ŽIVOTNÝCH SKÚSENOSTÍ VYTVORILI MÚDRE VÝROKY – PRÍSLOVIA, KTORÝCH ZMYSEL PREŽIL DODNES. ***Možno, že dnes platia ešte dvojnásobne. Nám sa však časti jednotlivých prísloví pomiešali. Poskladajte ich a hlavne sa nad ich významom zamyslite.***

SÁM | SE | ŽI | JE. | VO | LENI | JE KTO | BI | BA

múd | aj | sle | Bez | rosť | je | opatr

pá. | nosti |

Z CES | SA | TÝ | CHOD | NEO | NÍK. | PÚŠŤAJ

TY | NA | NEIS |

D O P L Ň O V A Č K Y

Doplň mestá:

Ž	-	-	I	-	A	
B	-	-	Z	-	-	
V	-	-	-	N	-	
T	-	E	-	ˇ	-	N
T	-	T	-	-		
P	´	-	-	O	-	
P	-	-	ˇ	-	V	
R	-	ˇ	ˇ	A	-	A
H	-	-	-	N	-	´
K	-	-	-	R	-	O
M	-	-	T	-	-	
Z	-	-	L	-	-	
S	-	-	-	-	C	-
P	-	-	H	-	V	
M	-	-	A	-	-	Y

Einsteinove logické hádanky

Medveď

Tieto logické hádanky predložil slávny fyzik svojim žiakom. Stretol sa raz človek s medveďom. Okolo bola pustatina, nablízku nebol iný človek, ani iný medveď. Obaja sa poriadne zľakli a začali utekať. Človek utekal smerom k severu, medveď smerom k západu. Človek sa zastavil, zamieril smerom na juh a medveďa zastrelil. Akej farby bol medveď?

Ak to neviete, pomôžem vám: keby medveď bežal 3,14x rýchlejšie než človek (stále na západ), mohol tento človek vystreliť priamo pred seba, ale pre korisť by musel ísť na juh.

Riešenie

Všetko sa muselo stať pri severnom póle. Keď človek strieľal, musel byť na póle, inak by bola úloha – nepoznajúc rýchlosť medveďa, človeka a vzdialenosti – nejednoznačná. Takže ak sa tam zatúlal nejaký medveď, tak musel byť ľadový, a teda biely.

naša rodina.sk

Veľký labyrint - pomôž deťom nájsť cestu
Dátum: 09.03.2010
Téma: Úlohy pre predškolákov

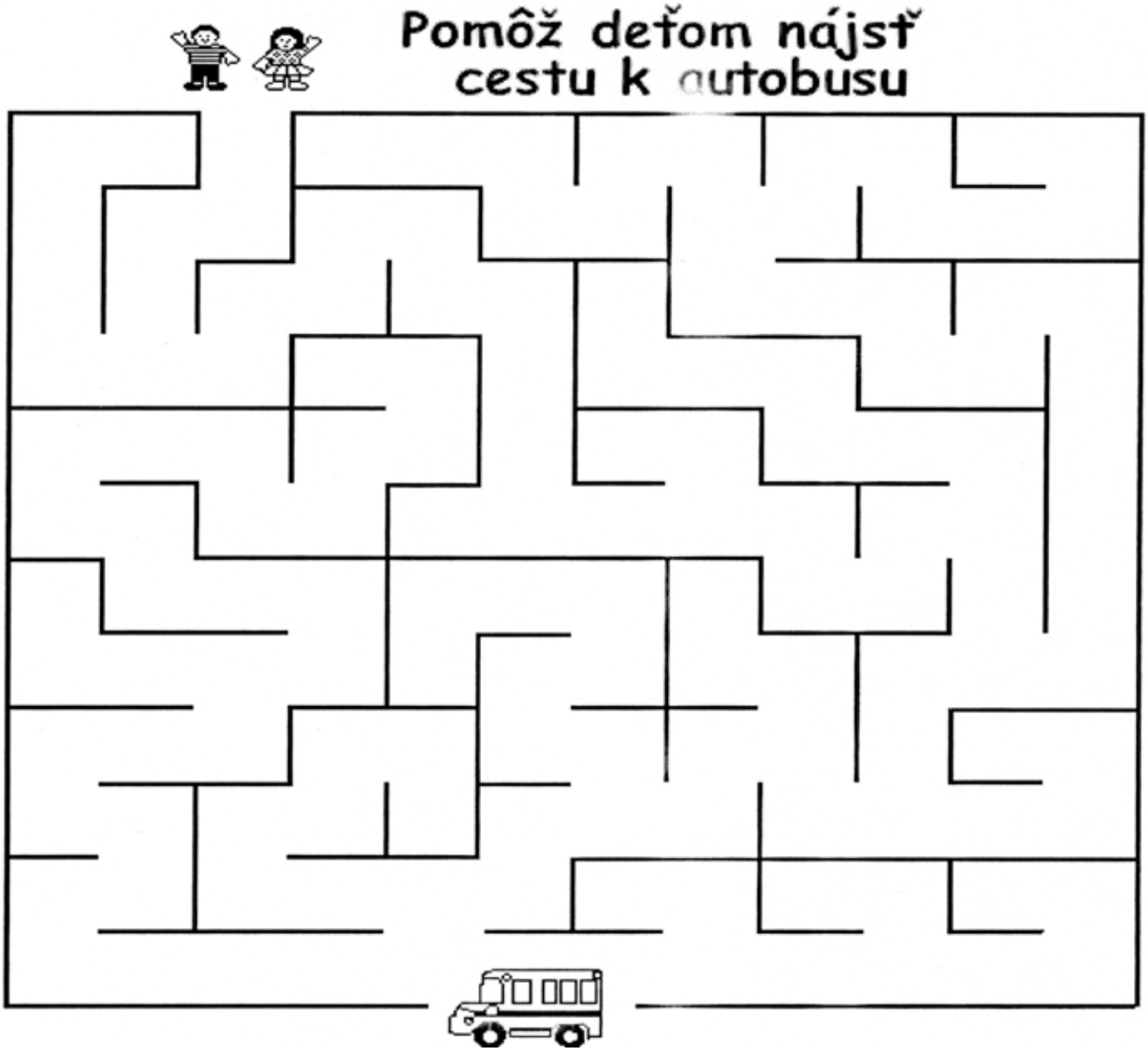

Školský časopis HORNEJ ZŠ s MŠ v Rabči – 10. vydanie

HORŇÁČIK

AKTIVITY NA HZŠ AJ MIMO NEJ

Vlastná tvorba žiakov

Letné prázdniny

Celý rok sme sa učiť snažili,
tešíme sa teraz na prázdniny.
Každý sa už na ne teší,
že od školy trocha oddýchne si!
Posledný deň v školskom roku,
bude nám veruže aj do skoku.
Vysvedčenie dostaneme,
rodičom domov ukázať prinesieme.
Budeže to z leta radosti,
slniečka a vody si užijeme do sýtosti.

Mirko Gužiňák 3.D

Milí čitatelia,

prázdniny nám plynú v plnom prúde a na školské časy už pomaly zabúdame. Ako spomienku na 2. polrok školského roka 2009/10 na hornej základnej škole prinášame zopár reportáží a fotiek zo života a aktivít našich žiakov. Svedomito sa pripravovali na vyučovanie a zapájali sa do rôznych školských aj mimoškolských aktivít a teraz zaslúžene oddychujú.

Prajeme všetkým našim čitateľom a deťom príjemné prežitie prázdnin a letných dovoleniek.

A v septembri sa pani učiteľky z hornej základnej škole s materskej školy I. opäť tešia na svojich skvelých žiakov.

Beseda so spisovateľkou Evou Kurjakovou

Prišla nás navštíviť ozajstná spisovateľka. Privítali sme ju pripraveným programom. Dagmarka Vnenčáková prečítala z jej knižky povesť Luciin stolček, potom Kornelko Oselský zaspieval goralskú ľudovú pesničku „Kolo mego vogrodecka“.

Pani spisovateľka nám prečítala jednu z povestí. Rozprávala o svojom písaní a odpovedala na naše zvedavé otázky, napr.: **„Je ťažké napísať takúto knihu?“**

- „Áno, veľmi.“

„Akú ďalšiu knihu idete písať?“

- „Pracujem nad knihou Povesti spod Pilska“

„Koľko kníh ste napísali?“

- „Napísala som 7 kníh.“

„Ako dlho ste písali knihu Povesti spod Babej hory?“

- „Materiál som zbierala postupne okolo 30 rokov, teraz keď som na dôchodku mám čas pracovať nad knihami.“

Po mnohých otázkach sme spisovateľku odmenili kyticou a potleskom, týmto sme jej poďakovali za to, že prišla medzi nás, žiakov.

„Podeľ sa s knihou“

V marci, mesiaci venovanom knihám a ich čítaniu, prebehol 5. ročník akcie „Podeľ sa s knihou“. Knižku darovala rodina Tániačky Barnašovej. Ďakujeme.

Aby sme deti ešte viac motivovali k čítaniu kníh, zorganizovali sme pre nich stretnutie so spisovateľkou z Oravy, ktorá napísala knižku Povesti spod Babej hory, pani Evkou Kurjakovou. V knižke zachytáva rôzne povesti z našej aj okolitých dedín, doplnené ilustráciami žiakov. Deťom pútavým rozprávaním priblížila tvorbu tejto knižky. Materiál zbierala približne 30 rokov, spolupracovala s ľuďmi z okolia a celú knižku podľa jednotlivých príbehov dokreslili talentované deti. So zatajeným dychom počúvali naši žiaci povesti, ktoré im autorka predčítavala. Na rozlúčku nám podarovala aj CD s niektorými povesťami. My sme jej poďakovali kytičkou a popriali veľa síl nad písaním ďalšej knihy Povesti spod Pilska.

Zopár postrehov pridávajú v reportáži **Magdalénka a Miško Odumorkovci 3.D**

Maškarný ples

V jedno nedeľné popoludnie (31. 1. 2010) sa uskutočnil na HZŠ maškarný ples.

Pripravovali sme sa naň celé týždne, každý si chystal svoju masku. Pomáhali nám aj naši rodičia, ktorí sa na nás prišli pozrieť a aj nás povzbudiť. V piatok po vyučovaní sme žiaci 3.D vyzdobili jedáleň. A nastala očakávaná chvíľa. Prišli masky, rodičia, starí rodičia, súrodenci. Usadili sa a všetko mohlo začať. Každá maska sa počas hudby predstavila. Z detí sa stali princezné, šašovia, motýle a iné bytosti detskej fantázie. Mali sme počas prestávok aj televíziu HORŇANKA s rôznymi reportážami (scénkami) a samozrejme aj množstvo súťaží, za ktoré boli masky odmenené pripravenými cenami, ktoré venovali sponzori a ZRPŠ. Ďakujeme!

Reportáž pripravila: **Anička Kekeláková 3.D**

Letné prázdniny
Školský rok sa končí,
čože sa to blíži?
Dvojmesačné prázdniny
plné hier a prekvapení.
Teplé slnko nech nám svieti,
pri potoku býva kopec detí,
radosť veľká, preveľká,
oddýchne si aj naša pani učiteľka.
Katka Iskerková 3.D

Oddych
Na prázdninách oddychuje každý žiak,
preto ich má každý rád.
Niekto sa nechce vonku hrať,
ale pri počítači si užívať.
Peračníky a tašky si kupujú školkari
na konci prázdnin idú do školičky.
Keď skončia prázdniny, urobíme krok
a začneme nový školský rok!
Paťka Vnenčáková 3.D

AKTIVITY NA HZŠ AJ MIMO NEJ

Vlastná tvorba žiakov

Prázdniny
Vysnívaný je to čas,
má ho každý rád z nás.
Cez letné sa vykúpeme
a cez zimné sánkujeme.
A keď končia, škola volá,
je to ale veľká smola.
V školičke sa učíme,
učiteľov zlostíme.
Je to sranda veľká
a doma ja zakázaná telka.
Paťo Masničák,
Peťo Vargončík 3.D

Letné prázdniny
Hurá, prázdniny už máme
veľké plány vymýšľame.
Všetky deti sa radujú
a rodičia sa o nich strachujú.

Cez prázdniny veľa radosti
a v škole veselosti.
Na prázdniny sa tešíme
a v škole to vydržíme.
Adrián Jagelka 3. D

Dobrá vec
Prázdniny sú dobrá vec,
vraví každý športovec.
Budem robiť kliky, drepy
a s vetrom behať preteky.
S kamarátmi od rána
maličkí,
bude dobrá zábava.
Loptové hry radi hráme
a potom si zaplávame.
Hudba, tanec to nás láka
aj večerná opekačka.
Peťo Cubinek 3.D

Básnička o prázdninách
Ej, dziny, dziny
už sú tu prázdniny.
Šetrím si euríčka,
na letné prekvapeníčka.
Už ich mám dosť,
môžem pozvať deti pre radosť.
Môžem pozvať detí veľa,
sú prázdniny a všetci to vedia.
Hurá – prázdniny,
idem do lesa na maliny.
Deniska Kytková 3.D

Prázdniny
Prázdniny sú pred nami
zahráme sa s deťmi.
Zahráme sa všetci spolu
zoberieme aj Janku malú.
Cez prázdniny času dosť,
budeme mať všetci radosť.
Martinka Iskerková 3.D

O prázdninách
Prázdniny sú dobré
lebo ich je hojne.
Na výlety chodíme
lebo deti nimi tešíme.
A keď deti potešíme
potom si aj zacvičíme.
Triedu pekne vyleštíme,
učiteľku tým potešíme.
Zazvonil zvonec
a prázdnin je koniec.
Magdaléka Odumorková, Miško Odumorek 3.D

Už sú tu prázdniny
Už sú tu prázdniny
čakám na ne od zimy.
Neboj sa vodičky
ani smelej rybičky.
Skočím do vodičky
trasiem sa od zimičky.
Už sú tu prázdniny,
spievam si ja za nimi.
Anička Kekeláková 3.D

Prázdniny
Prázdniny sú pred nami
zahráme sa s deťmi.
Zahráme sa všetci spolu
zoberieme aj Janku malú.
Cez prázdniny času dosť,
budeme mať všetci radosť.
Martinka Iskerková 3.D

Hurá prázdniny
Cez prázdniny slnko svieti,
láka vonku všetky deti.

Už sú všetci nadšení,
hurá – už sú prázdniny.
Tešíme sa na chalupu,
kamaráti sa už kúpu.
Rodičia sa tešia s nami,
postavili všetky stany.
Chceme ešte veľa zažiť,
prázdniny si dobre užiť.
Jurko Jagelka 3.D

Gentleman HZŠ

8. marec je vlastne Medzinárodný deň žien.

V tento deň sme si v škole vymysleli súťaž o najväčšieho gentlemana, ktorý z chlapcov sa k dievčatám bude počas celého dňa v škole správať najúctivejšie.

Kandidátov bolo veľa medzi prvákmi, druhákmi aj tretiakmi.

Všetci sa snažili byť slušní a pozorní. Na konci vyučovania sme my, dievčatá, hlasovali a najviac hlasov získal Stanko Kekelák z 1.D.

Reportáž pripravila: Martinka Iskerková 3.D

Hokejový ošiaľ na Olympiáde v Kanade 2010

Hádam niet Slováka, ktorý by nefandil našim svetoznámym hokejistom na olympiáde vo Vancouveri.

Spomínate si na skoré, ba až nočné vstávanie, len aby sme videli zápas?! Jeden takýto zápas (19. januára 2010) nás zastihol ráno počas vyučovania.

Žiaľ, len cez rádio sme s napätím a nervami počúvali, ako „bojujú naši chlapci“ proti Rusom.

Vyhrali, sú jednotky! Radosť mali z ich výkonu, nielen hokejisti, ale najmä naši hokejoví nadšenci!

Moje prázdniny

Mám rád dobré prázdniny,
budem robiť trapošiny.
Budem skákať, šantiť.
Proste sa budem blázniť.
Budem kričať hurá-
a kúpim si kocúra Mura.
Muro je náš mazlíček,
dedo mi ho kúpil, aj keď
už má starý šek.
Koniec prázdnin, to je zhon,
už nám zazvonil školský zvon.

Kornelko Oselský 3.D

Letné prázdniny

Celý rok sme sa učiť snažili,
tešíme sa teraz na prázdniny.
Každý sa už na ne teší,
že od školy trocha oddýchne si!
Posledný deň v školskom roku,
bude nám veruže aj do skoku.
Vysvedčenie dostaneme,
rodičom domov
ukázať prinesieme.
Bude že to z leta radosti,
slnečka a vody
si užijeme do sýtosti.

Mirko Gužiňák 3.D

Rekonštrukcia detského ihriska

Všetky deti sa u nás tešia, lebo máme nové ihrisko.

Môžeme sa hojdať na pekných hojdačkách, šmýkať sa na veselej šmýkačke a veľmi radi sa hráme aj v pieskovisku. My, prváci sme na hodine výtvarnej výchovy stavali hrady z piesku. Dohodli sme sa, že si postavíme jeden veľký pekný hrad. Bol krásny a my sme mali najmä špinavé kolená od piesku, čo nám vôbec nevadilo, lebo sme sa tešili z nášho hradu.

Reportáž pripravila: Alžbetka Hrubjaková 1. D

ČÍTAJ S NAMI

Už poznáte náš projekt s názvom „Čítaj s nami“ z predchádzajúceho čísla Horňáčika.

Zoznamujeme sa v ňom s detskými spisovateľmi a ich dielami.

V druhom polroku sme spoznávali spisovateľa **Jozefa Pavloviča.**

Čítali sme jeho knihy: Zajkovia Kajko a Majko, Mliečne rozprávky, Krochkajúca postieľka, Generál Guľôčka, Veselí prváci, Tri zlé princezné, Moje priateľky myšky.

K čítaným knihám sme nakreslili ilustrácie, z ktorých sme si urobili peknú výstavu. Žiaci si pripravili projekty, v ktorých napísali svoje poznatky o Jozefovi Pavlovičovi. Pri predstavení projektu prečítali úryvok z knihy.

Z 1. D sa zapojili: *Peťko Živčák*, *Natálka Lachová*.

Z 2. C si projekt pripravili *Claudika Jurčáková, Klárka Cubinková, Tánička Barnašová , Anetka Zemanová, Martinka Jaššáková, Adriánko Ogurek*.

Z 3. D si peknú knihu Jozefa Pavloviča prečítali: *Anička Kekeláková, Katka Iskerková, Kornelko Oselský*.

V mesiaci apríli sme sa rozhodli spoznávať vynikajúcu spisovateľku **Kristu Bendovú.** Na našej projektovej nástenke sme spoznali jej tvár, životopis aj obaly niektorých jej diel.

Pátranie po jej ďalších knihách v našej školskej, ale aj obecnej knižnici, ako aj čítanie a ilustrovanie ostalo už na našich žiakoch.

Opäť vypracovali projekty, ilustrovali knihy tejto spisovateľky.

Najobľúbenejšie sa stali: Opice z našej police, Bola raz jedna trieda, Nezábudky, Rozprávky maličkým, Osmijanko, Šťastný pes, Ako Jožko Pletko...

Ocenenie za zapojenie sa do projektu získali z 1. D:

Anička Vorčáková, Alžbetka Hrubjaková, Emka Cubinková, Veronika Huráková, Natálka Lachová, Martinko Randjak, Peťko Živčák,

z 2. C: *Martinka Jaššáková, Alžbetka Buškovа, Claudika Jurčáková, Klárka Cubinková, Anetka Zemanová, Daliborko Gluch,*

z 3. D: *Patrícia Vnenčáková, Mirko Gužiňák, Paťko Masničák.*

Všetkých zapojených chválime a ďakujeme.

Náš obdiv vyjadrujeme našim prvákom, ktorí sa v I. polroku nemohli do projektu zapojiť, pretože sa ešte borili s čitateľskými zručnosťami, ale už v apríli ukázali, ako krásne sa už naučili čítať.

Tešíme sa na nový školský rok a na ďalšie spoznávanie slovenskej literatúry.

Tehlička pre Keňu ... *aby sa dobro šírilo*

V čase od 17. februára do 4. apríla 2010 sa na školách konala verejná zbierka na pomoc deťom z ulice v Nairobi na podporu výstavby školy pre tieto ťažko osudom skúšané deti.

Do finančnej zbierky sa zapojili aj naše deti. Svojím zriekaním pomohli iným! Prispeli z dobroty svojich srdiečok a za tento čin im chceme poďakovať. Prispeli: **1.D** – Peťko Živčák, Damián Boldovjak, Števko Zboroň, Veronika Huráková, Lukáško Grobarčík, Anička Vorčáková, Adamko Mates, Alžbetka Hrubjaková, Martinko Randjak, Stanko Kekelák, Filipko Kolčák suma – **2,98 €**

2.C – Patrik Jagnešák, Natálka Vargončíková, Klárika Cubinková, Kristínka Masničáková, Jožko Jančo, Martinka Jaššáková, Claudika Jurčáková, Aďko Gužiňák, Janko Mlinarčík, Kamilka Jagelková, Katka Vonšáková, Dalibor Gluch suma – **9,60 €**

3.D – Katka Iskerková, Mirko Gužiňák, Kornelko Oselský, Martinka Iskerková, Dagmarka Vnenčáková, Paťka Vnenčáková, Anička Kekeláková, Magdalénka Odumorková, Peťo Vargončík, Paťo Masničák, Peťo Cubinek suma – **5,55 €.**

DEŇ ZEME – 22. apríl

V tento deň sa žiaci obliekli do troch farieb našej planéty. Prváci boli zelení, ako lesy a lúky. Druháci, žlto oblečení, predstavovali slnko a oblohu. Tretiaci, oblečení v modrom, zasa naše vodstvo. Boli sme farebne rozdelení aj podľa toho, ako triedime odpad (plasty, sklo, papier).

Počas vyučovania sme sa aj veľa rozprávali o potrebe triediť odpad a ochrane nášho životného prostredia. Pani učiteľky nám na konci rozdali diplomy z Dňa Zeme a spoločne sme sa odfotili a farbami nášho oblečenia sme sa pokúsili znázorniť našu Zem.

Reportáž pripravila: Anička Kekeláková 3.D

Bláznivý aprílový deň

Bol krásny aprílový piatok. Slniečko pripekalo a my sme prišli do školy bláznivo oblečení.

Mali sme veci naopak, slnečné okuliare na očiach, župan, montérky, pyžamo, parochňu, rozstrapatené vlasy. Patrik bol oblečený za Mira Šmajdu. A pani učiteľky boli tri princezny. V našej škole to vyzeralo naozaj bláznivo. Na záver bolo hlasovanie o najbláznivejšie preoblečenie z každej triedy. Z 1. D vyhrala Vaneska Plevjáková, z 2. C jej sestra Laurika Plevjáková a z 3. D Kornelko Oselský.

Reportáž pripravili: Kamilka Jagelková, Natálka Vargončíková, Adriánko Gužiňák 2.C

Anketa

Naši druháci a tretiaci odpovedali na otázku: Čo želáme našej Zemi?

Druháci

Patrik a Kristínka: Želáme našej Zemi, aby ju neničili.

Kamilka a Benko: Želáme Zemi, aby ju neznečisťovali a chránili. Aby sme ju mali peknú.

Natálka a Janka: Zem, chceme Ti pomôcť tak, že budeme zbierať odpadky v našej obci Rabča. Máš dnes sviatok a my Ti ďakujeme.

Katka a Alžbetka: Želáme našej Zemi, aby bola zdravá. Chceme, aby bola čistá. Aby ľudia neodhadzovali odpadky. Chceme, aby bola pekná. Aby aj voda bola čistá. Je to náš sen o čistej Zemi.

Martinka a Klárika: Želáme našej Zemi, aby ľudia boli normálni, aby triedili odpad. Želáme našej Zemi čistotu... Aby ľudia nepílili stromy, aby neznečisťovali vodu, aby nestrieľali zvieratá, aby sa starali o prírodu.

Janko a Dalibor: Želáme jej, aby sa neumývali autá v rieke. Aby sa nezapaľovali ohniská v blízkosti stromov.

Anetka a Jožko: Želáme našej Zemi triedenie odpadkov, aby bola čistá, aby nebola znečistená.

Laurika a Tánička: Budeme triediť odpad na plast, kov, sklo, papier a tetrapacky. Nebudeme znečisťovať rieky, nebudeme umývať autá v riekach. Nebudeme píliť stromy, ktoré sú zdravé.

Klaudika a Adriánko: Želáme našej Zemi, aby sa neznečisťovala, aby sa triedil odpad. Aby sa nerezali zbytočne stromy a nehádzal odpad do lesa.

Tretiaci

Paťko a Peťko: Nech je čistá, krásna. Aby sa nepíli stromy, nestrieľali zákonom chránené zvieratá.

Viktorka, Martinka, Anička: Aby ju neznečisťovali odpadkami a tie triedili.

Aďko, Jurko a Kornelko: Želáme jej, aby mala naša Zem silnejšiu ochrannú atmosféru.

Peťko a Mirko: Aby na stromoch rástli jablká, na lúkach kvety a ľudia neznečisťovali Zem.

Katka, Paťka, Dagmarka, Deniska, Magda-

Deň učiteľov a náš vzácny hosť

Deň 28. marec je dňom učiteľov. My sme si pozvali do našej školy pána učiteľa Jána Vranu, ktorý učil v našej škole pred mnohými rokmi.

Na začiatku sme si spoločne pozreli DVD o našej obci – Rabča. Pánu učiteľovi aj nám sa to veľmi páčilo. Potom nám porozprával, aká bola škola predtým. Ako mal v našej škole byt pán riaditeľ s rodinou. Žiaci nemali také pekné učebnice, chodili do školy najmä v zime, lebo na jeseň a na jar museli pomáhať pri práci na poli. Pamätal si aj na niektorých svojich žiakov. Pýtali sme sa ho, či neučil naše babky a dedkov. Niektorých učil a pamätal si na nich a my sa na nich podobáme. Tešili sme sa tomu. Martinka Jaššáková mu za nás všetkých poďakovala a odovzdala naše darčeky. Poprosili sme ho ešte o podpis na naše podpisové karty. Nakoniec sme si urobili spoločné fotky.

Ďakujeme pánu učiteľovi Jánovi Vranovi. Veľmi sa nám to páčilo.

P. S. Pánu učiteľovi ďakujú aj pani učiteľky. Prajeme mu všetci pevné zdravie a vitalitu, ktorú mu môžeme závidieť.

Reportáž pripravila: Claudika Jurčáková 2.C.

Akadémia ku Dňu matiek

Uskutočnila sa v nedeľné popoludnie (23. mája 2010) v jedálni HZŠ. Prišli nielen mamičky, ale aj zvedaví ockovia.

Predviedli sme im bohatý kultúrny program, ktorý sme dlho usilovne cvičili. Samozrejme pre naše mamičky, ktoré veľmi ľúbime a takto sme ich chceli potešiť a poďakovať sa im za všetku starostlivosť o nás. V programe sme spievali, tancovali, recitovali básničky o každej mamičke (naši prváci si vymysleli o svojich mamkách milé básne), hrali divadlo (scénky – Čo najkrajšie vonia, Pytačky), hrali na akordeóne...

Pre mamičky sme sa snažili pripraviť čo najlepšie pohostenie a tak sme všetci (tretiaci) robili spolu šuhajdy. Bola pri tom veľká zábava. Šuhajdy boli veľmi dobré a chutili. Všetkým sa program páčil a Deň matiek (aj ockov) sa vydaril.

Reportáž pripravila: Martinka Iskerková 3.D

Mamičke z veľkej lásky
Moja mama prvá vstáva
a s otcom si kávu dáva.
Potom niečo chystá nám,
ja ju za to veľmi rada mám.
Dnes máš mama veľký sviatok,
darujem Ti veľký kvietok,
preto Ti ho darujem,
lebo Ťa veľmi milujem.
Natálka Vargončíková 2. C

Báseň pre mamičku
Moja mama Andrea
– tá je stále veselá.
Má nás päť chlapov,
varí, perie, upratuje.
My ju máme radi.
To je moja mama.
Patrik Jagnešák 2.C

lénka: Želáme jej čisté okolie a aby sa jej aj nám začalo lepšie dariť.

Vykopaný poklad

V minulom čísle sme vám rozprávali o našom zakopanom poklade. Bola to len ponožka plná odpadkov, ale my sme pomocou nej zistili, že v prírode sa rozpadne počas 8 mesiacov – ohryzok z jablka, papier, ale nerozpadne sa a teda aj dlhšie znečistí našu prírodu – plastový pohárik z jogurtu, gombík, niť.

TRIEDIME ODPAD – chránime tým prírodu!

Reportáž pripravili žiaci 3.D

Pexesový šampionát

Žiaci každej triedy súťažili v pexese. Všetci sme sa doma poctivo pripravovali.

Hrali sme pexeso aj s mamou a otcom. Každý chcel vyhrať. Precvičili sme si svoju pamäť. Najlepšiu pamäť z prváčok mala **Vaneska Plevjáková**. Z druhákov bol najlepší **Dalibor Gluch** a v tretej triede sa najviac darilo **Paťke Vnenčákovej.**

Reportáž pripravil: Stanko Kekelák 1. D

Najlepší mliečny nápoj

Najlepší mliečny nápoj 26. máj bol v našej škole dňom mlieka.

Už počas vyučovania sme si čítali Mliečne rozprávky, počítali sme mliečne slovné úlohy a spoznávali cestu mlieka na CD.

Po vyučovaní sme sa stretli v jedálni. Ukázali sme si niektoré mliečne výrobky. Pani učiteľky nám pripravili svoje obľúbené mliečne nápoje, ktoré nám dali aj vyskúšať. No a potom prišla naša chvíľa. Z donesených surovín sme pripravovali naše mliečne kokteily. Keď boli hotové, poukladali sme ich na výstavný stôl a každý predstavili. Výber bol naozaj bohatý: slivkovo-jablkový od Aničky Kekelákovej, Kiwi – nápoj od Peťka Cubinka, Potešenie pre mamičku od Kornelka Oselského, Banánovo-čokoládový nápoj od Denisky Kytkovej, Čučoriedkový od Martinky Iskerkovej, Banánový od Katky Iskerkovej, Banánový so srdiečkom od Katky Vonšákovej, Banánový od Martinky Jaššákovej, Mliečny od Táničky Barnašovej, Jahodový kokteil od Klárky Cubinkovej, Piňakoláda od Lauriky Plevjákovej, Mliečny od Claudiky Jurčákovej. Potom nastalo ochutnávanie. Pomocou slamky sme ochutnali z každého nápoja. Po spočítaní hlasov sme zistili, že najviac chutil u tretiakov čučoriedkový kokteil od Martinky Iskerkovej a u druhákov jahodový kokteil od Klárky Cubinkovej, ktorý získal najviac hlasov zo všetkých. Na druhom mieste boli nápoje od Katky Iskerkovej a Táničky Barnašovej. Tretie najchutnejšie boli slivkovo-jablkový od Aničky Kekelákovej a banánový od Martinky Jaššákovej. Za všetky mliečne nápoje ďakujeme. Mňam !

Reportáž pripravili: Klárka Cubinková, Martinka Jaššáková 2. C

O prázdninách

Biblické okienko

Známy francúzsky spisovateľ, Jules Verne, počas svojho života napísal okrem iných aj román „Dva roky prázdnin“. Doposiaľ nesplnený sen mnohých detí a mladých stredoškolákov sa ani tento rok nestane skutočnosťou.

Pred nami sú stále len tie dva krátke mesiace ničnerobenia, kedy slovo škola je len pozostatkom čohosi strašného z minulosti a zároveň znamená akúsi nepríjemnú predtuchu blížiacej sa budúcnosti. My starší vieme, že ide o pomýlenú predstavu a vy mladší nám zas nikdy neuveríte, že škola je pre vás naozaj dobrá a prospešná. Avšak aj napriek tomu, že školský rok skončil a príchod ďalšieho predchádzajú spomínané prázdniny, dovolím si ešte zopár slov, ktoré si môžete, ale nemusíte vziať k srdcu. Ako malému chlapcovi sa mi do uší dostali slová, že „prázdniny neznamenajú prázdne dni“, čo môžeme pochopiť tak, že čas, ktorý máme, by sme mali využiť čo najproduktívnejšie. Teda okrem dovolenky a mnohých výletov, ktoré počas týchto prázdnin absolvujete sa pokúste, milé deti, nezabudnúť aj na svojich rodičov, ktorí vždy ocenia, keď im pribehnete na pomoc. A v neposlednom rade nezabúdajte ani na svojho Boha, ktorý nad vami bdie aj počas školských prázdnin. Týchto niekoľko rád, či ponaučení, ktoré vám posielam, si prosím niekde uschovajte, lebo aj keď niečo podobné počúvate pred každými prázdninami, takéto slová nie sú nikdy zbytočné. Veď práve počas letných prázdnin máte ukázať, akí ľudia z vás vyrastajú a preto dúfam, že okrem rôznych úrazov sa počas tohto leta vyhnete aj drzému a vo všeobecnosti zlému správaniu a ukážete svojmu okoliu, že z vás skutočne vyrastajú slušní ľudia.

Mgr. Marek Dulka

Mamičke
Moja mamička je krásny kvet,
obvoniava svojou láskou celý svet.
Pohladí ma nežnou rukou,
odmení ma svojou pusou.
Anička Kekeláková 3.D

Mamička Mária
Rozkvitla nám ružička
a z nej vyšla mamička.
Krásna ako ľalia,
voláme ju Mária.
Katka Vonšáková 2. C

Zlatá mamka
Moja mamka zlatá je,
stále sa na nás smeje.
Aj keď občas protivíme,
málokedy ju tým vytočíme.
Mamka moja, mamka zlatá,
voniaš ako kvet,
že Ťa máme veľmi radi,
poviem Ti to hneď.
Claudika Jurčáková 2.C

Mama ako kvet
Moja mama v skalke seje stále,
preto je krásna ako kvet.
Polievať ju budem svojou láskou,
Aby mi nikdy nezvädol ten kvet.
Kamilka Jagelková 2. C

Mamka ako slnko
Mamka, si ako slnko, ktoré každé ráno vychádza,
svojím bozkom a nežným slovom ma prebúdza.
Keď sa na mňa Tvoje oči pozrú,
ja zacítim teplo Tvojho pohľadu,
tvoj nežný dotyk, sťa jemné kvieťa.
Povieš mi: Poď ku mne moje dieťa!
Laurika Plevjáková 2. C

Želanie pre mamičku
Želám Ti mamička veľa šťastia,
usmievaj sa celý deň,
lebo ja Ťa mamička
veľmi-preveľmi milujem.
Janka Randiaková 2. C

Pozvanie pre mamičku
Mamička moja mám Ťa rád,
Mamička moja, príď ku mne,
veď ja Ťa mám veľmi rada.
Varíš mi, pečieš mi,
staráš sa o Sárku i Ninku,
nájdeš si i pre mňa chvíľku.
Kristínka Masničáková 2. C

Milej mamičke
Milá mamička, čo mi dávaš?
No lásku, čo v sebe mávaš.
A čo Ti mám ja dať?
No lásku, ktorou Ťa mám rád.
Aďko Ogurek 2. C

Moja mamička
Moja mamička dobrá je,
vždy sa na mňa usmeje.
Stará sa o moje bruško,
vylieči aj choré uško.
Pomôže mi, poradí,
po líčku ma pohladí.
Moja mamička pekná je ako kvet,
mám ju rada ako celý svet.
Tánička Barnašová 2.C

Mamička moja
Mamička moja mám Ťa rád,
chcem Ti srdiečko z lásky dať.
Do ušká Ti šepnem:
Mama, nebudeš Ty nikdy sama!
Budem s Tebou každý deň!
Si najlepšia, dobre viem!
Adriánko Gužiňák 2. C

Vďaka mamičke
Mamka moja, Ty si pre mňa ako kvet,
mám Ťa rada ako celý svet.
Pomáhaš mi každý deň,
A zato Ti mamička ďakujem.
Martinka Jaššáková 2. C

Dobrej mamičke
Mamička moja dobručká,
Ty si ale milučká!
Lebo pečieš babke
aj tete Janke.
Klárka Cubinková 2. C

Mamičke Marte
Moju mamu Martu žiadna práca neminie,
keď ju skončí v Elvine,
ponáhľa sa k rodine.
Opatrne šoféruje,
Po internete surfuje.
Anetka Zemanová 2. C

Školský výlet

Na školskom výlete sme boli v Múzeu Oravskej dediny v Zuberci (28. 5. 2010).

Pani sprievodkyňa nám dala vyriešiť kvízové úlohy o múzeu. Boli to otázky, napr.: Klobúk položený na stole je v dome číslo... Šijací stroj je v dome číslo... Nápis TOMAE ROMAN je na dverách domu číslo... Platená kolíska je zavesená na tráme v dome číslo... Keď sme mali hotové kvízové odpovede, skontrolovala nám ich sprievodkyňa a poslala nás plniť ďalšie úlohy, pri ktorých sme sa dozvedeli niečo o ľudových remeslách a zvykoch našich predkov, napr.: hrnčiarstvo, rezbárstvo, plateníctvo, pernikárstvo, výroba sviečok, maľovanie na sklo a iné.

Zažili sme aj vyučovanie v starej škole. Museli sme sedieť rovno a počúvať pani učiteľku. Popoludní nás čakali ešte rôzne športové hry. Boli sme aj na omši v drevenom kostolíku uprostred krásnej roháčskej prírody. Ako spomienku na múzeum sme si mohli kúpiť suveníry, ktoré nám budú pripomínať Zuberec.

Výlet sa nám aj s počasím vydaril, za čo sme poďakovali peknou pohľadnicou RNDr. Iľkovi; aj v Teleráne ukázal našu pohľadnicu, na čo sme boli veľmi pyšní.

Reportáž pripravila:
Deniska Kytková 3.D

VYHODNOTENIE
JEDNOTLIVÝCH ZBEROV HZŠ V ŠK. R. 2009/10

Počas školského roka na HZŠ prebiehali priebežne tieto zbery: tetrapackov, pomarančovej kôry a papiera. Vyhodnotenie je podľa: druhu zberu, triedy, umiestnenia.

Zber tetrapackov

1.D – 1. Filip Kolčák, 2. Nikolka Michaláková, 3. Alžbetka Hrubjáková.

2.C – 1. Klárka Cubinková, 2. Laurika Plevjáková, 3. Alžbetka Bušková

3.D – 1. Katka Iskerková, 2. Martinka Iskerková, 3. Peťko Vargončík.

Zber papiera

1.D – 1. Adam Metes, 2. Martin Randjak, 3. Jakub + Filip Gužiňák.

3.D 1. Martinka Iskerková,2. Mirko Gužiňák, 3. Katka Iskerková.

Zber pomarančovej kôry

2.C – 1. Janka Randiaková, 2. Martinka Jaššáková, 3. Alžbetka Bušková.

3.D – 1. Deniska Kytková, 2. Martinka Iskerková, 3. Peťko Cubinek.

Športová olympiáda

Slnkom zaliatom dni (8. júna 2010) sme sa zúčastnili na športovej olympiáde 1. stupňa ZŠ v Rabči. Bolo to ako na naozajstnej olympiáde. My, tretiaci, sme skákali do výšky, síce prvýkrát, ale išlo nám to celkom dobre.

Najlepší bol Peťko Vagončík, skočil 100 cm. Vonku na ihrisku sme behali 60 m. Behali sme z nízkeho štartu z blokov. Cítili sme zodpovednosť a strach. Ďalšia z disciplín bola skok do diaľky. Skákali sme s rozbehom do piesku. Na hod kriketovou loptičkou sme sa tešili, lebo sme sa poctivo pripravovali.

Beh na 600 m bol pre nás unavujúci, ale dobehli sme do cieľa s miernym úsmevom. V poslednej disciplíne, ktorou bol štafetový beh, sme si skoro vykričali hlas pri povzbudzovaní žiakov. Najlepší športovci získali diplomy a pocit zo svojich športových úspechov.

Beh na 300 m – 2. miesto *Vanesa Plevjaková, 1.D.*

Hod kriketovou loptičkou – 1.miesto *Veronika Huráková 1.D,* 2. miesto *Ema Cubinková 1.D,* 1.miesto *Laura Plevjaková 2.C,* 1. miesto *Dagmara Vnenčáková 3.D,* 1. miesto *Kornelko Oselský 3.D.*

Skok do diaľky – 1. miesto *Vanesa Plevjaková 1.D,* 1. miesto *Laura Plevjaková 2.C,* 3. miesto *Alžbeta Bušková 2.C,* 1. miesto *Štefan Zboroň 1.D,* 3. miesto *Dávid Svetlák 1.D,* 1. miesto *Patrik Jagnešák 2.C,* 3.miesto *Dalibor Gluch 2.C,* 3. miesto *Kornel Oselský 3.D.*

Skok do výšky – úspešný *Peter Vargončík* 100 cm.

Beh na 60 m – 2. miesto *Kamila Jagelková 2.C,* 2. miesto *Dagmara Vnenčáková 3.D,* 1. miesto *Stanislav Kekelák 1.D,* 2.miesto *Adrián Gužiňák 2.C,* 3.miesto *Juraj Jagelka 3.D.*

Štafetový beh – 2. miesto *dievčatá 2.C,* 2. miesto *chlapci 2.C.*

Reportáž pripravili žiaci 3.D triedy

POĎAKOVANIE

Ďakujeme všetkým, ktorí sa aktívne podieľali na tvorbe tohto čísla. Poďakovanie patrí aj sponzorom, ktorí podporili naše aktivity vecnými alebo finančnými darmi: ZRPŠ – Rabča, p. Márii Iskerkovej, p. Metesovi Milanovi, p. Anne Boldovjakovej, p. Janke Kytkovej.

Aktivity a život v MŠ I.

Život v MŠ bol v druhej polovici roka 2010 veľmi rušný a pestrý.

1. Dňa 13. 1. 2010 sa konala akcia – Spoločná sánkovačka a bobovačka s prvákmi. Deti z MŠ a žiaci zo ZŠ si vyskúšali spoločnú jazdu na saniach a boboch. Sánkovačka sa poriadala na svahu pri MŠ. Deti mali veľa zážitkov, pomáhali si a spolupracovali.

2. V mesiaci február sa konal zápis predškolákov do 1. triedy. Uskutočnil sa 4. 2. 2010. Predškolákov privítali dievčatá zo ZŠ a príjemné p. učiteľky zo ZŠ.

Predškoláci prešli rôznymi aktivitami, kde preukázali svoje vedomosti, znalosti a schopnosti, aby mohli byť prijatí do 1. ročníka ZŠ.

3. Druhou akciou v mesiaci február bol KARNEVAL. Táto akcia je veľmi obľúbená najmä u detí, ale aj rodičov. Rodičia pripravili deťom pekné masky. Deti sa predstavili a stručne opísali svoju masku. Počas karnevalu vládla výborná nálada a veselá hudba. P. učiteľky pripravili rôzne súťaže. Rodičia s deťmi si zasúťažili a zabavili sa.

4. Nasledujúcim kalendárnym mesiacom je marec. V tomto mesiaci sme dňa 9. 3. 2010 navštívili knižnicu v Gaceli. Deti mali možnosť vidieť priestory knižnice. Zamestnankyňa knižnice im vysvetlila, ako treba narábať s knihami, starať sa o ne, prečo ich treba čítať. Po skončení exkurzie sme navštívili telocvičňu. Deti mali možnosť zacvičiť si a zúčastniť sa rôznych pohybových aktivít.

5. Mesiac marec je mesiacom knihy. Dňa 18. 3. 2010 nás navštívila v MŠ p. spisovateľka Eva Kurjaková z obce Zubrohlava. Spolu s p. spisovateľkou sme si urobili malú besedu, na ktorej deťom rozprávala, ako vzniká kniha. Taktiež sa dozvedeli, odkiaľ čerpá nápady na písanie, ako pripravuje knihu. Deti boli zvedavé, pýtali sa rôzne otázky.

6. Dňa 23. 3. 2010 sme sa zúčastnili divadla: Cisárove nové šaty v dolnej MŠ-Gaceľ. Divadlo bolo vtipné a poučné. Spolu s hercami si deti zaspievali, urobili dobrú náladu.

7. V mesiacoch január, február, marec sme v MŠ poriadali rôzne vedomostné súťaže: Poznať dopravné prostriedky, Poznať vtáčiky, Z rozprávky do rozprávky, Riekankový svet.

8. Dňa 22. 3. 2010 bol svetový „Deň vody“. Tento deň sme si pripomenuli spolu s deťmi formou vychádzky k rieke Polhoranka. Deti rozprávali svoje názory – aký význam má voda pre človeka, prečo ju potrebujeme, prečo je dôležitá. Pri rieke mali možnosť pozorovať jej vlastnosti a tým si obohatiť zážitkové učenie.

9. Ďalšou aktivitou, ktorá sa uskutočnila v MŠ, bola aktivita: „Deň všetko naopak“. Konala sa 31. 3. 2010, nakoľko 1. apríla boli veľkonočné prázdniny. V tento deň prišli deti naopak poobliekané do MŠ. Boli vtipne oblečené a pretrvávalo to počas celého pobytu dieťaťa v MŠ. Na tento deň nezabudli ani p. uč., ktoré boli tiež naopak poobliekané a spolu s deťmi si užili tento bláznivý deň plný humoru a zábavy.

10. Apríl je bohatý mesiac na rôzne svetové dni. Dňa 16. 4. 2010 sme si pripomenuli spolu s deťmi „Deň narcisov“. Formou rozhovoru sme deťom priblížili tento svetový deň. Dňa 22. 4. 2010 bol svetový „Deň Zeme“. Tento deň sme si spolu s deťmi pripomenuli formou rozhovoru a rozprávania. Od príchodu detí do MŠ sme budovali zemeguľu z kociek, skladačiek, ktorú deti tvorivo stavali tak, ako existuje a ako by si predstavovali našu Zem oni, podľa svojich predstáv. Mladšie deti zhotovili spolu s p. uč. nástenku pri príležitosti „Dňa Zeme“. V mesiaci apríl sme si pripomenuli aj „Deň lesov“, dňa 27. 4. 2010.

Formou pracovného listu sme dokresľovali mladé stromčeky a vysvetlili, čo je les a jeho podstata. Zhotovili sem si les z papiera. V školskej záhradke sme zasadili živé stromčeky.

11. Najobľúbenejším mesiacom v školskom roku je Máj – lásky čas. V mesiaci Máj sa konala akcia: „Matkino srdce“. Úlohou učiteliek a detí bolo zhotoviť srdce podľa svojej fantázie a predstáv. Dňa 6. 5. 2010 sme vystavili zhotovené srdcia v obchodnom dome Klinec. S týmto mesiacom súvisí aj krásny a obľúbený sviatok „Deň Matiek“. Tento rok sme sa spolu s deťmi 16. 5. 2010 zúčastnili vystúpenia v kultúrnom dome, kde sme účinkovali. Deti predviedli scénky, tančeky, piesne a pásmo básni. Mamičky mali možnosť vidieť svoje deti vystupovať a prezentovať sa v programe.

12. Prvý júnový týždeň (od 31. 5. – do 4. 6.) sa konala v MŠ aktivita: „Týždeň detských radostí“. Každý deň mali deti bohatý program plný zábavy, humoru a smiechu. V pondelok bol Rozprávkový deň – deti si hrali divadlo, prezerali rozprávky, čítali si. V utorok bola akcia Spoločná opekačka preložená kôli nepriaznivému počasiu. Tento deň sa poriadal Deň radosti a hier – Deň detí. V stredu sa konal Vedomostný kvíz – deti preukázali svoje vedomosti v jednotlivých stanovištiach. Riešili rôzne úlohy. Získali medaily, diplom a sladkú odmenu. Vo štvrtok mali deň kreslenia: Svet očami detí – deti kreslili, čo sa im páči na našej Zemi, čo radi kreslia. V piatok bola Diskotéka – deti preukázali svoje tanečné schopnosti a zábavu. V tomto týždni sa uskutočnila obľúbená „Rozprávková noc.“ Deti spolu s p. uč. strávili noc v MŠ. Veľmi sa im páčilo, pochvaľovali si.

13. Dňa 2. 6. 2010 navštívili MŠ Rabču Gaceľ škôlkári z Poľska z obce Swinna. Zúčastnili sa športových aktivít v Gaceli – v telocvični. Pohrali sa v priestoroch MŠ spolu s našimi deťmi a ukončili návštevu spoločným obedom a rozhovorom. Cieľom tohto spoločného projektu bolo vytvorenie nového ihriska v obidvoch Materských školách. Dňa 17. 6. 2010 naše deti navštívili kamarátov v Poľsku – v obci Swinna. Deti sa zúčastnili rôznych aktivít, zašportovali si, hrali sa s poľskými kamarátmi. Deti boli obdarované darčekom. Výletu sa zúčastnili deti, ktoré mali cestovný doklad.

14. Počas celého polroka nám život v MŠ spríjemňovali aj naši žiaci, ktorí na nás nikdy nezabúdali. Pri rôznych príležitostiach nás pozývali na pripravené kultúrne programy, ktoré si spolu s p. uč. pripravili. Vždy nás potešili a zabavili.

15. Záverečnou aktivitou v tomto školskom roku bola „Rozlúčka s predškolákmi“. Predškoláci sa spolu s mladšími škôlkármi zabavili formou hier, zatancovali si na veselé melódie. Po skončení diskotéky predškoláci dostali vysvedčenie. Všetky deti dostali na záver darček.

Kolektív p. u. z MŠ I.

HORNÁČIK č. 2/2010 • Školský časopis Hornej ZŠ s MŠ I. v Rabči • Číslo 2/10. vydanie. • Občasník • Redakčná rada: žiaci a pedagógovia Hornej ZŠ.
Adresa pre prípadné námety, postrehy: Horná základná škola Mgr. Iveta Zborteková, Kostolná 855, 02944 Rabča.